

ZECE MAI

**CITIȚI
ÎN ACEST
NUMĂR**

**articole semnate de următorii
colaboratori din România:**

A. GRIGOROPOL	pagina 2
Av. George VASU	pagina 4
Florea OLTEANU	pagina 4
F. O. SĂLCEANU	pagina 5
Gheorghe SAVIN	pagina 5
Prof. T. BRĂILEANU	pagina 5
Roxana IORDACHE	pagina 12
Prof. N. CIACHIR	pagina 16
Prof. M. S. DERDENA	pagina 16
Prof. Radu BADIU	pagina 19

Zilele naționale ale oricărui popor sfârșesc prin a se îmbina atât de intim cu istoria și viața însăși a acelui popor, încât ele nu se pot distinge și nici nu se pierd în noaptea uitării universale. Zilele naționale trăiesc de-a pururea. Lumina lor se va stinge doar odată cu nația însăși, care le cinstește.

Zece Mai, ziua independenței, a regalității și a unirii naționale a Românilor, asemenea datelor devenite legendare prin trecerea anilor, va rămâne astfel săpată în stânca istoriei neamului românesc. Deși au trecut șase ani dela Revoluția Tineretului Român din Decembrie 1989, și azi cea mai mare

parte dintre frații noștri vor trebui s'o comemoreze mai mult în cugetele lor, decât într'o sărbătorească atmosferă, care să cuprindă întreaga suflare românească. Cu toate acestea, ca în fiecare an, ne închinăm în fața măreției jertfelor, curajului și luptelor care au fost dalta făuritorilor istoriei noastre. Ziua de Zece Mai este pentru noi toți un îndemn și o pildă. Un îndemn de speranță dărză în destinele României Mari și o pildă că vom inscrie cândva același Zece Mai, din nou, în cartea de aur a neamului nostru.

Fiind o dată urită de dușmanul comunist, o filă smulsă din calendarul fiirec al Românilor de pre-

tutindeni, Zece Mai va fi păstrat în cugetul și inima noastră cu cea mai mare sfințenie și cu tot mai multă strășnicie. Bătrânii o vor șopti tinerilor și tinerii o vor șopti copiilor și nimeni nu o va uita, nici în România și nici în afara ei.

Oricât de aprig ne-ar fi vrăjmasul și oricât de prădalnică i-ar fi firea, un singur bun de preț el nu va fi niciodată în stare să ni-l ia și acesta este moștenirea noastră strămoșească.

Cu toții la un loc, Români de-acasă și de peste hotare, înfrățiți de aceeași istorie și uniți de aceleași speranțe, să ne îndreptăm gândurile către izbăvirea noastră viitoare.

ISSN
0705-8365

Prețul unui abonament anual
30\$/50DM

THE ROMANIAN VOICE THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 22 Nr. 238 - MAI 1996

PUBLICAȚIE LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRIKA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEȚIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDĂ.

PUTEREA ȘI ALEGERILE

Eugen BĂRSAN

În linii mari, electoratul român știe doar una și bună: "Comuniștii" or "Convenția". Adică, ori una ori alta! O percepție foarte simplă în care nu se văd decât două tabere: tabăra "Putere" adunată în jurul partidului prezidențial numit "Partidul Democrației Sociale din România" și Tabăra opoziționistă "Convenția Democratică din România" în principal adunată în jurul "Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat". Dincolo de aceste două tabere, e o masă de alegători care este fie absentă, fie nehotărâtă din punct de vedere electoral și politic, de aceea e greu de prevăzut câți din ea vor vota și cu cine anume.

Mi-am propus ca în acest articol să scriu despre Putere. Căci cu cât se apropie alegerile, cu atât minciunile ei se înmulțesc. Promisiuni fără acoperire, făcute cu inconștiență și în disprețul a tot ce înseamnă respect față de omul căruia i se cere votul. În schimb, absolut nici o vorbă de o socoteală cu privire la promisiunile mincinoase iliesciene făcute la alegerile de mai înainte, că "poporul acesta nu va mai suferi niciodată de frig și de foame" și că Puterea "va crea un milion de locuri de muncă". În fapt, când minciunile Președintelui sunt atât de multe încât nimeni nu mai are poftă să se apuce să le numere, el îi dă înainte cu alte promisiuni la alte alegeri.

Puterea ar mai vrea încă cel puțin 8-12 ani, care cu cei 6 care trecută dela Revoluție încoace pot face 18 ani. Prin comparație cu cei 45 trecuți, este relativ puțin. Iar în acest interval, poporul întunecat are timp să se gândească la iluminare. Cu deosebire aceia care n'au votat și se jură că nici nu vor vota, sfidându-i pe cei care strigă "Jos nomenclatura!", care la rândul ei sfidează și ea poporul, făcându-și averi. Și uite așa, absenteiștii dela urnele de votare își bat cuie'n tălpi ca să ajute indirect puterea și ei să mai zăbovească la o nouă formă de comunism.

Pe drumul cu noroaiile "tranziei" post-decembriste, Puterea nu se gândește la popor decât atunci când vine să-i ceară votul. Ceea ce înseamnă că poporul nu contează decât ca "electorat". Soluția cu leșirea din noroai, ar fi schimbarea Puterii. Dar asta ține de rezultatul alegerilor. Iar dacă și acestea vor fi ca cele anterioare, atunci nu se va schimba nimic.

În o asemenea privință, Puterea e mult optimistă.

Continuare în pag.3

Desen de: Anton IASINSCHI

EDITORIAL

ULTIMUL ASALT ÎMPOTRIVA NOMENCLATURII

Partidele politice și întreg poporul român se pregătesc de alegeri: locale și generale (inclusiv alegerea președintelui). Atmosfera generală a opiniei publice este de dezorientare, confuzie și îngrijorare. Atât în cuprinsul Puterii guvernante, cât și în restul țării. Opoziția s'a pregătit așa cum se poate pregăti în condițiile actuale, limitate de restricțiile și măsurile luate de Puterea care vrea să-și asigure reușita electorală. Toate măsurile, legale sau abuzive ale guvernării au patențe de natură comunistă și este firesc să fie așa, pentru că întreaga conducere guvernamentală aparține nomenclaturii comuniste. Ca și când țara nu ar fi făcut o revoluție în Decembrie 1989 și nu ar fi răsturnat dictatura comunistă. Ion Iliescu, fost membru al comitetului central al partidului comunist, nu știe, nu înțelege și nu vrea să aplice metodele de guvernare democratică. Întreaga guvernare Iliescu are un caracter pregnant comunist, fiindcă Iliescu nu are afinități cu alte metode de guvernare. Și refuză să fie democrat, pentru că îndată ar pierde poziția lui și nomenclatura s'ar risipi în cele patru vânturi. Formula de azi a guvernării lui Iliescu nu rezistă formulei democratice.

Pe de altă parte, țara întreagă, în toate sectoarele ei este în ruină, din cauza incompetenței conducerii comuniste și populația este în panică, pentru că nu se poate aștepta, după atâtea ravagii ale guvernării, la o revenire la normal. Cei asociați Puterii, prin interesele ideologice, ca o moștenire din trecut, prin educație și prin interese directe susținute de actuala Putere, nici ei n'au evoluat în gândirea și în atitudinea lor față de interesele majore ale neamului românesc. Mulți dintre ei nu mai au sentimente românești, căci ele au fost alterate de educația marxistă, în curs de peste 40 de ani. Iar unii dintre ei au fost vânduți, în timpul guvernării lui Iliescu, de orice educație politică, el neavând interes să facă această operă națională.

Opoziția a întâmpinat toate soiurile de impedimente pentru a se consolida și pentru a face cunoscut punctele ei de vedere, programele și ideile călăuzitoare în procesul de refacere a societății românești. Posturile de radio naționale, cu sferă largită de transmisie, Televiziunea Națională au fost acaparate, în maniera cea mai abuzivă de către propaganda comunistă a lui Iliescu. Presa scrisă a partidelor de opoziție a fost oprită prin măsuri guvernamentale (administrative) care, mai de ceva mai satanice (lipsa de hârtie, oprirea distribuției ziarelor, prin echipe speciale care au această misiune, chiar în cadrul serviciilor poștale oficiale, ale statului etc.).

Acum, în vederea alegerilor, când majoritatea populației este sătulă de lozincile mincinoase ale guvernării Iliescu și când țara este la maximum posibil de datorită externe de ordinul miliardelor de dolari, Puterea lui Iliescu este în panică pentru că există în toate acțiunile politice o limită a abuzurilor, a minciunilor, a trădărilor naționale și a incapacității de a guverna cu omenii de mână a zece, sub raport profesional, moral și național.

Țara a început să clocotească și să privească cu multă luciditate. Populația a văzut și suportat toate experiențele sociale, politice, economice și morale, la care a fost supusă de rigorile nomenclaturii. Este firesc să încerce să găsească o altă formulă de guvernare. De aici, vine și panică actualului guvern, care se teme de o reacțiune puternică la electoratului, care și-a pierdut răbdarea și încrederea în puterea lui Iliescu. Corupția a invadat toate componentele administrației de stat și nu mai există nici o încredere în organele Puterii deținute de Iliescu.

Însă Puterea nu stă cu mâinile în sân. Ea pregătește tot ce este posibil ca tactică și strategie electorală, să obțină succes în alegeri. Între timp și Opoziția partidelor democratice, coalizate în Convenția Democratică încearcă să canalizeze opinia publică spre o bună cunoaștere a problemelor de bază ale societății de azi, după șase ani de guvernare a nomenclaturii lui Iliescu.

Convenția Democratică pregătește un asalt puternic asupra Puterii comuniste, care nu are în sprijinul ei nici un fel de realizare majoră, în interesul național al țării.

Economia este distrămată, corupția atotstăpânitoare, lipsa de respect pentru dreptul de proprietate generalizat prin tot felul de acte legislative, care nu redau proprietățile confiscate de abuzurile dictaturii comuniste de până în 1989. Țara nu este pacificată și traficanții de afaceri ilegale și vătămătoare pentru ea - bișnițarii - sunt în realitate stăpâni vieții economice, politice și morale și se bucură de sprijinul Nomenclaturii lui Iliescu. Justiția este încă în mâinile foștilor judecători ai regimului lui Ceaușescu, la care actuala nomenclatură a participat din plin și a obținut banii cu care operează astăzi.

Asaltul Opoziției trebuie dat frontal, fără menajamente, cu cârțile pe față și fără nici un compromis cu nomenclatura, care singură nu va putea să-și refacă structura monolită și nu va mai putea fi girată nici de Moscova și nici de Occident. Moscova are problemele ei grave, aproape insolubile, iar Occidentalii au experiența cu Iliescu, care trăiește mereu cu metodele democratice de guvernare pe care nu le aplică niciodată.

Țara este coaptă pentru acest asalt final, care să destrame Puterea politică a lui Iliescu și nu se mai înduieie nici un fel de amănare. Toate încercările de trișaj vor fi identificate și date la iveală, pentru a fi cunoscute și deci anulate. Cu metode de trișaj nu se pot câștiga victorii.

Sperăm că Opoziția și întreaga țară vor înțelege valoarea acestor alegeri și vor contribui la doborârea monstrului politic numit nomenclatură lui Ion Iliescu.

George BĂLAȘU

RECONSTITUIREA CRIMEI SE FACE LA FAȚA LOCULUI

Adrian GRIGOROPOL

Se spune că cele mai mari invenții s'au datorat întâmplării. Ca și multe descoperiri. Fără a fi o invenție și nici o descoperire ceea ce m'a determinat să scriu aceste rânduri, a fost totuși o întâmplare, de a-mi arunca privirea pe trei foi volante scrise în engleză, respectiv o scrisoare datată 1 Noiembrie 1995, din partea Dr. Edward Lee, Președinte al "VICTIMS OF COMMUNIST MEMORIAL FOUNDATION INC. WASHINGTON D.C."

Prima pagină s'a dovedit esențială, al cărei conținut caut să-l concentrez cu grija de a nu-l altera.

DECL, Fundația respectivă a proiectat un Memorial și un Muzeu pentru "Victimele Comunismului" care să fie edificat în capitala Statelor Unite, care să oglindească din alt punct de vedere Memorialul și Muzeul Holocaustului E-reilor victime ale nazismului. Ca în anul precedent (1994), Congresul a adoptat H.J. 237 cu asemenea obiect ca parte a legii Publice 103-199.

Pentru Memorialul proiectat, una din cele mai dificile decizii este de a stabili conținutul Muzeului. S'a discutat despre o sală a Eroilor (în fond după opinia noastră fiecare victimă este un erou și un martir), o listă a victimelor (ceea ce după numărul uriaș ar fi o imposibilitate de întocmit fiind atâta necunoscuți), un Ansamblu al Națiunilor Captive în trecut și în prezent, precum și de o cronologie a comunismului.

Că ar fi de mare ajutor dacă li s'ar oferi idei într-un MEMO de una, două pagini cu privire la sugestia de mai sus. În momentul de față, Fundația se află în curs de contactare a organizațiilor neguvernamentale care au avut succes fie în promovarea drepturilor omului, împiedicarea abuzurilor în ce-l privește pe acesta, în activitatea de trecere pașnică la democrație în țările sau regiunea respectivă. Se solicită sprijinul pentru a identifica și localiza aceste grupări. Pentru cei care vor să ne sprijine scopurile sunt: să documenteze nu numai obstacolele și eșecurile, ci și succesele obținute în lupta pentru promovarea drepturilor omului, independența națională, libertatea religioasă și intelectuală. Să se aducă la cunoștință existența Muzeului și pe cât posibil să fie determinați ca să se implice în eveni-

mentele dela Washington DC. Să obțină dela "prima mână" opiniile lor despre modul în care direct sau indirect se percep efectele comunismului asupra lor avute asupra lor sau guvernării. Să comemoreze și să onoreze efortul în ajutoarea acestor victime care au trăit și încă mai trăiesc subjugate sub regimuri dictatoriale represive. FUNDAȚIA MEMORIALĂ va da concurs la realizarea acestui proiect.

Această declarație de principii este cum nu se poate mai admirabilă pe plan național și internațional. Cu toate că la un anumit punct se strecoară recomandarea că se așteaptă sugestii și oferte numai favorabile, ne simțim totuși obligați de a pune în discuție chestiuni care n'avem decât să regretăm dacă vor fi considerate critici sau obiecții, nu de altfel, dar ne prevalăm de libertatea intelectuală care tocmai este și susținută de textul scrisorilor.

Plecăm dela principiul că reconstituirea crimelor se face la fața locului.

Nu este vorba de una singură sau de câteva, ci de un sumum uriaș de crime perpetrate pe un teritoriu imens, dela apele Pacificului până la zidul Berlinului, datorate unei ideologii totalitare a comunismului, a cărei doctrină pusă în practică spre a triumfa universal, a folosit drept armă "OMNIDUL", respectiv numai să fii "OM", indiferent de origine etnică, naționalitate, concepție politică, vârstă, criteriu fiind și acesta arbitrar, să fii considerat "DUSMAN AL POPORULUI", înțelegând prin aceasta al "clasei proletare", a cărei definiție n'au fost în stare s'o dea, ci numai mascând prin ea ideologia comunismului.

I. Un Memorial și un Muzeu fiind o reconstituire, mai cu seamă când este vorba de crime, rațiunea spune că așa ceva trebuia să fie edificat undeva, acolo unde s'au produs crimele. Suntem în căutarea unei rațiuni cu privire la alegerea locației acestui Memorial la Washington DC. În cel de-al Doilea Război Mondial, USA a fost aliată cu promotorul victimelor comunismului, URSS. Este drept, pentru înfrângerea Germaniei naziste. Dar crimele comunismului au serseră loc două decenii

înainte și patru decenii după cel de-al Doilea Război Mondial. Ele trebuiesc unite și nici Memorialul nu le desparte; ci le privește ca un tot. Două decenii victimele au fost cu precădere în chiar Uniunea Sovietică; după și acolo și în țările est EUROPENE cedate comunismului la Teheran, Yalta, Moscova (Stalin-Churchill, faimoasa chestiune a cotelor) și chiar în 1974 prin Acordul dela Helsinki când s'au conșințit Uniunii Sovietice acaparările de țări, mai puțin Țările Baltice, pe care USA nu le-a recunoscut niciodată. Nici deceniile războiului rece n'au cauzat victime de partea americană. Ca atare, Statele Unite nu au suferit pe teritoriul lor victime ale comunismului și nici nu sunt de întreținut în viitorul previzibil.

Statisticile, în cea mai mare majoritate întocmite de cercetători americani, conchid grosso modo că pe teritoriul propriu, pe cele ale țărilor aproape cinci decenii dominate de Armata Roșie, în afara celor datorate războiului, victimele în morți ale comunismului au întrecut o sută de milioane, fără a socoti victimele lașărilor de muncă forțată, temnițe în ani, între 5-25 de ani numai, torturile suferite de toți, confiscările, spălarea creierelor, etc. și că fără posibilitatea de replică, perimetrul crimelor comunismului este cel pe care l-am mai arătat dela Pacific la zidul Berlinului, în frontierele faptice ale comunismului sovietic.

De aceea, ar fi fost mai rațional și mai etic ca Memorialul și Muzeul victimelor comunismului să fie edificat presupunând că Federația Rusă n'ar fi acceptat, în una din țările victime, în cap fiind Polonia, apoi România, fosta Cehoslovacie și chiar Țările Baltice.

Când s'a comemorat debarcarea din Normandia, nu s'a efectuat pe țărmul, nu s'a efectuat pe țărmul, ci la locul unde a avut loc. Au fost cheltuieli mari desigur, și Memorialul proiectat va costa mult. Cel al Holocaustului, căruia statul american i-a donat terenul (se pare că Memorialului în discuție numai scutirea de taxe care se acordă în toată lumea fundațiilor, fără interese lucrative), ar fi costat 180 de milioane de dolari. Obținuți din donații; în vreme ce Memorialul Victimelor Comunismului este apreciat să coste, după estimarea unui arhitect reputat,

mult mai mult. Și e normal dacă este vorba de replică de aceeași demnitate cu cel al Holocaustului.

II. Se pune problema costului. Este de considerat că acesta nu se poate desoabi, indiferent unde ar fi localizat. Desigur, în USA sunt bani mai mulți, dar aici este vorba de o contribuție generală. Țările victimelor comunismului sunt sărace pentru că au fost crunt exploatare, dar pentru așa ceva fiecare va da o fărâșă din puțin și s'ar realiza. Nu suntem naivi: de vreme ce proiectul a fost pus în lucrare, nu credem că argumentele noastre, oricare ar fi, vor da lucrurile înapoi.

Dar nu putem fi opriți să exprimăm sentimentul de frustrare. Bani nu sunt băuți în cuie. Sunt transportabili. Pentru un asemenea scop magnific, puteau ajunge și la locul crimelor. Victimele de milioane și memoria lor sunt aici. Și rămân aici.

Fac o mențiune incidentală. Elie Wiesel, premial Nobel, s'a născut în orașul Sighet din Nordul României, a copilărit aici, de unde a fost, ca Evreu, deportat de către Maghiarii hortiști. A venit de mai multe ori la Sighet și în 1995 a fost făcut cetățean de onoare. Se va fi gândit dânsul o clipă că în închisoarea de acolo a fost exterminată elita fruntașilor politici și intelectuali a poporului român, aruncați în gropi comune lângă râul Tisa și un drum despărțitor constituind frontiera cu fostul URSS și unde zac și în prezent și că știe că comuniștii voiau să-i morie cât mai aproape? Are oare Dl. Wiesel ceva resentimente față de Români, între care a trăit pașnic iar de deportat l-au deportat fasciștii hortiști? Noi l-am făcut cetățean de onoare. De ce ne lasă nedumeriți? De ce nu figurează în lista de consilieri efectivi ori onorifici al Fundației victimelor comunismului?

III. Parcurgând impresionanta listă de consilieri ai Fundației, îmi exprim deosebită admirație pentru cei americani, ca Dr. Z. Bredzinski, Dr. Robert Conquest care a scris atâtea cărți de general despre "TEROAREA ROȘIE", distinsul politolog Richard Pipes și mai ales Dr. R.J. Rummel care a efectuat extraordinarele statistici din care rezultă că victimele comunismului întrec de 4-5

Continuare în pag. 4

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada și U.S.A., se pot face "Cec Postal" (Money Order) sau "Cec Personal". Din Europa și alte continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC

P.O.Box 78010

Westcliffe Postal Outlet

Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI

REDAȚIONALE

• Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să interzică cenzurând prin forța împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea surselor.

CENTRALA DELA CERNAVODA

Mihaela MOISIN

După atâta amar de vreme, la data de 13 Aprilie a.c., s'a finalizat operațiunea de punere în funcțiune a Unității Nr.1 a Centralei Nucleo-Electrice dela Cernavodă.

Numită de către presa canadiană "singura idee bună pe care a avut-o vreadă Ceaușescu", centrala dela Cernavodă a fost construită, încet, pe parcursul a două epoci, una mai strălucită decât alta: "epoca de aur" a lui Nicolae Ceaușescu și cea următoare, a "democrației originale" a lui Ion Iliescu. Două epoci caracterizate prin economii de materiale și unde trebuie și unde nu trebuie, de corupție și haos politic, epoci care se interpenetrează. În acest timp, constructorii, pe de o parte erau forțați să facă economii la materialele de construcții, pe de altă parte, din cauza corupției la nivel înalt, parte din aceste materiale de construcții afectate lucrărilor de stat, erau "transferate" la construcțiile particulare (vilele) ale no-

menclaturii comuniste.

Aceste probleme, de construcții și politice, au întârziat darea în funcțiune a primei unități din cadrul complexului dela Cernavodă.

Catastrofe au fost în trecut și pot avea loc și în viitor, datorită inconstienței și corupției. Un singur exemplu edificator trebuie dat: la cutremurul din 1977, două blocuri noi, de zece etaje, s'au prăbușit în mormane de praf, pulbere și carne arsă, deoarece constructorul "a uitat" să pună armătura în beton. Ca să nu amintim de toate complexele industriale construite prin anii 1957 - 1970, cu tehnologie occidentală, modernă, lăsate apoi de izbelșă, pe mâna unor tovarăși necalificați, pentru a le întreține. Ce pierdere de bani, ce catastrofe: poluarea apelor, a orașelor industriale etc.

În 1992, pentru condiții de siguranță, un consorțiu italo-canadian a trebuit să reia întregul proiect dela

Cernavodă, pentru a asigura finalizarea acestui complex atât de sofisticat. Și pentru aceleași condiții de tehnică și siguranță, echipa de consultanți canadieni va supraveghea mersul centralei nucleare pe parcursul a încă doi ani.

După atâția zeci de ani de lipsă acută de energie electrică, aproape fiecare Român așteaptă producția de energie la sfârșitul acestei veri. Dar având în minte nenorocirea ce a avut loc la Cernobil, teama se instalează repede în mintea fiecăruia.

Desigur că, îngrijorarea este mare în ce privește siguranța, după trecerea celor doi ani de supraveghere canadiană.

Un investitor al unei bănci europene care vizitează România cu regularitate, și-a exprimat rezervele lui și ale colegilor lui în ce privește abilitatea și dorința României (nu a Românilor) de a cheltui banii necesari întreținerii acestui complex, după plecarea echipei canadiene.

"Odată ce a intrat în funcțiune, fiecare gândește că, din motive financiare, ei vor încerca să facă reduceri la întreținere" - a spus acest membru al comisiei directorate a băncii europene.

Subliniind problemele pe care le au țările occidentale care "exportă tehnologie nucleară sofisticată în țări subdezvoltate", aceste oficialități au atras atenția că, în eventualitatea unui accident ce ar avea loc la Cernavodă, întreaga lume va condamna Canada ca vinovată, iar nu România.

Îngrijorată în privința siguranței reactorului românesc este și Bulgaria. Dar această îngrijorare poate fi legată și de faptul că Bulgaria are și ea reactorul ei, de același tip cu cel dela Cernobil, care s'a topit acum zece ani, făcând mii de victime la Cernobil, precum și pe o imensă rază în jurul lui, până în Moldova și parte din Muntenia.

Primul Ministru al Canadei, Jean Chretien, care la vremea primelor tratative ale lui Ceaușescu, la începutul anilor 1980 era Ministrul Energiei, a participat la pornirea primei unități la Cernavodă. În timpul unei conferințe de presă comună cu Ion Iliescu, ce a avut loc după inaugurare, Jean Chretien a arătat că "cel mai sigur reactor nuclear este cel canadian". Acesta, într-o întâlnire particulară cu Ion Iliescu a discutat posibilitatea vânzării și finanțării de către Canada a celui de-al doilea reactor Candu. Primul reactor Candu a fost construit cu un împrumut canadian de 1,3 miliarde dolari și cu sute de experți canadieni.

Dar, între experții canadieni, nenumărați sunt de origine română. Mulți dintre ei și-au oferit serviciile lor de consilieri canadieni, României; guvernul comunist al României nu a acceptat însă, (din ce motiv oare?) nici un expert de origine română. Unii poate ar fi rămas în România. Alții ar fi putut să stea o perioadă mai lungă, să lucreze pentru Candu-ul românesc, în stil canadian. Ce păcat!

AMBASADORUL STATELOR UNITE - CETĂȚEAN DE ONOARE AL TIMIȘOAREI

Primarul orașului unde a scăpat revoluției, Dl. Viorel Oancea, în cadrul unei sedințe festive, a oferit diploma de "Cetățean de onoare al orașului Timișoara" D-lui Alfred Moses, reprezentantul Statelor Unite la București.

"Vreau să vă asigur în numele Președintelui Bill Clinton - a spus Dl. A.M. - că avem de gând să strângem și mai mult relația cu România, o relație specială pentru noi și că dorim să vă sprijinim pentru a vă INDEPARTA (Sublinierile noastre) de trecutul comunist".

Nu garantăm că Dl. Iliescu a mai rămas zămbăreț când a auzit că România va trebui să se îndepărteze de comunisti: "Noul timișorean" face primul pas de a corecta erorile trecutului: s'a confundat, chiar cu rea credință, anticomunismul cu antisemitismul.

Când Românii au protestat contra celor care ne-au distrus țara, ei n'au ținut seama de cine-i evreu sau cine-i creștin, de cine-i Român sau cine-i Ungur, ei au acuzat pe cei ce au ucis în numele viitoarei fericiți socialiste.

Un evreu, un creștin, un musulman care a îmbrățișat comunismul ateu mai poate fi el considerat creștin, evreu sau musulman? Ca să te plângi că ești persecutat pentru că ești evreu, trebuie mai întâi să fii evreu. Cine i-a văzut pe Teohari Georgescu (Burah Tescovici), Avram Bunaciu (Abraham Bitman), Miron Constantinescu (Mehr Kohn) și mulți alții cu yamulka pe cap rugându-se în sinagogă?

Israelul nu este un aliat prețios în lupta contra comunismului. Poți să acuzi pe cei ce se roagă în fața zidului plângerii că sunt antisemiți pentru că sunt anticomuniști?

Reînvierea comunismului în Estul Europei se datorește unor grave erori datorită politicianilor din Vest și în special datorită Statelor Unite, care au câștigat războiul rece dar au pierdut

pacea. Rădăcina greșelilor a fost subliniată de Anne Applebaum ("Deputy Editor of the Spectator" și autoarea volumului "Between East and West: Accross the Borderline of Europe") care publică în prestigioasa revistă "Foreign Affairs" Volume 73, number 6, pg.8): "The Fall and Rise of the Communism. Guess who's Running Central Europe?" Compilăm din articolul citat:

"Victoria electorală a comuniștilor 1993-94 a surprins pe foștii disidenți și intelectuali anticomuniști din Centrul Europei".

Vestul, și în particular diplomații americani din centrul Europei au făcut toate eforturile ca să încurajeze pe politicieni, pe care îi considera ca antinaționalisti "and to discourage DECOMUNIZATION PROGRAMS (Sublinierile noastre) which were often favored by politicians whom they perceived as nationalist".

"În centrul Europei marele pericol pentru stabilitate și democrație nu este - și n'a fost - noul sau vechiul naționalist de dreapta".

Pericolul rămâne tot foștii membri ai partidului comunist care sunt "mai bine organizați și cu mai multe fonduri decât orice alt partid de dreapta ar putea fi. Foștele partide comuniste dețin monopolul economic și politic care va cere ani până le vor scăpa din mână".

Nu este imaginea anilor 1930 care amenință Centrul Europei, ci vechiul model italian:

"Corrupt regimes led by former communist parties that rely on a semi-mafia business class composed mostly of former communists".

O descriere de ce se întâmplă azi în România...

Ambasadorul Statelor Unite a aprins la Timișoara o nouă făclie.

Stroe MOLDOVANU

PUTEREA ȘI ALEGERILE

Urmare din pagina 1

Și anume că se va bucura și pe mai departe de îngăduință și încredere din partea celor pe care îi tratează și taxează cu cinism drept "proști, dar votanți". Criotocomuniștii puterii așteaptă să și mai rădă odată în bărbii că sloganurile lor mincinoase folosite pentru cei pe care îi disprețuiesc și pe care zic ei că-i ocrotesc cu un "umanist socialism", îi vor menține la puterea care i-a îmbogățit, bucurându-se de averi pe cât de imense pe atât de jecmânitoare pe spinarea țării.

Imaginea Puterii pedeseriste este aceea a unui partid de oameni foarte abili, puși pe căpătuială. În lipsă de o reală doctrină, ei și-au făcut una din știința rămanerii la putere și legiferarea furtului în România. Căci Parlamentul României a votat Legea Caselor Naționalizate prin care furtul comis de comuniștii de ieri este legalizat de prășilele lor. Și nici țara n'a urlat, nici pământul n'a crăpat de o asemenea crasă nelegiuire.

Strategia menținerii la putere a criotocomuniștilor s'a lăsat totdeauna condusă de instinctul de distrugere a elitelor. Fiindcă ei știu că o țară fără elite nu mai are nici memorie nici simț politic. Cu deosebire acum, ei încearcă să desăvârșască procesul anti-intelectual pentru a se asigura de un electorat fără cap pe umeri. Căci unul cu cap pe umeri ar însemna trezirea din întunecime.

După Revoluție au fost "ei" și "noi", poporul. Numai că în timp ce "ei" (Puterea) s'au adunat tot mai mult împreună, cei numiți "noi" (Opoziția) am devenit tot mai desprășiți. Dar cu toate acestea, partidul puterii, PDSR, pare a fi în pierdere de viteză. Pentru a-l reîntări, frunțașii lui bat țara în lung și lat, împreună cu Președintele Iliescu, încercând să convingă pe Români că momentele grele economice, chinurile, ar fi trecut. În alte cuvinte, țara este în dezastru și ei zic că este bine.

Pentru a menține Puterea la putere sunt folosite sume uriașe de bani, proveniți din corupții. O atenție specială este acordată de Putere zonelor din Banat și Transilvania, unde ea se simte mai puțin populară și unde deci trebuie întărită ofensiva politică. Între altele și cu minciuna că Dl. Iliescu i-ar fi apărut pe chiriși de neomenia proprietarilor. Se socotește că o asemenea minciună trebuie să aducă un milion de voturi în căciula Iliescu. Dar ce mai contează o minciună în plus în albia marelui farsă care cutreieră viața românească guvernamentală, plină de tot felul de secături și nelegiuiri nimicitori ai fibrei de sănătate a neamului.

Alegerile din acest an sunt o luptă între cei ce vor regăsirea temeliei românești și cei care au dirijat stăpînirea repeller morale românești pentru a instaura în locul lor fapătura omului depersonalizat ordonată de "documentația" dela Moscova, care nu mai vorbește de om, ci doar de "norod".

Și cu acest lucru am ajuns la explicația: pentru candidatul Iliescu și Putere votează "norodul" (sau dacă vreți: "nerodul"), iar pentru Convenția Democratică - care reprezintă Opoziția -, votează "omul", Românul.

Eugen BÂRSAN

VINO VATUL

— Av. George VASU —

Vinovatul blamează pe toată lumea, afară de sine însuși. Sunt puține persoane care își recunosc vina. Fiecare încearcă să se apere într'un fel, încât să apară ca o victimă. Printr'un raționament logic sau amăgitor, cel învinuit încearcă de cele mai multe ori să justifice fața de semenii săi, sau chiar în fața propriilor săi ochi, acționează antisociale comise, sau prejudiciile produse.

Vorbind de vinovat, nu mă gândesc numădăcăt la infractor, adică la persoana care a încălcat legea penală, ci la orice persoană care a înfrânt o normă de conduită, un principiu de etică, de conduită socială, o lege sau act normativ de natură

civilă, o dispoziție statutară, un regulament etc.

În general, se spune că este vinovat orice persoană, care săvârșește o faptă antisocială cu *voință sau din culpă*. Fapta poate să producă, sau nu, prejudicii materiale, dar prezintă un pericol social. Vinovat este cel care prevede rezultatul faptei sale și urmărește producerea lui; este vinovat și acela care prevede rezultatul faptei sale, deși nu-l urmărește, acceptând posibilitatea producerii lui. Vinovația din *culpă* este prezentă când persoana prevede rezultatul faptei sale, dar nu-l acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce; sau nu prevede rezultatul faptei sale, deși

trebuia și putea să-l prevadă.

Dacă aceste coordonate juridice ale noțiunii de vinovație, efectele ei sunt multiple, din care, cred mai frecventă este *paguba*.

Cei care produc pagubele, de cele mai multe ori sunt persoane determinate sau determinabile. Pagubele, de asemenea, sunt *certe sau evaluabile* în bani. Cel ce produce paguba cu *voință sau din culpă*, este vinovat și este dator să o repare. Repararea trebuie să fie *integrală*, căci numai așa societatea nu este păgubită, iar numărul vinovaților se va reduce în mod simțitor.

Nu este suficient a se critica faptul că "că pro-

Continuare în pag.5

lichelele roșii ILIESCISTE

— Florea OLTEANU —

Națiunea română a ajuns un festin experimental pentru iliesciști "epocii de muncă". Aceștia, cu conștiința pângărită de visele monstruoase avute peste noapte, au ținut cu "tot carnavalul rațiunii lor" să obțină sălarii matusalemice, dar și restul banilor pe cei patru ani de legislatură, acum de domeniul trecutului. Ei au atins acel curaj de tip schizoid, când pe vremea "marei lărmăci" erau doar "aplaudaci", adică: "Oameni ai muncii cu bățul din palme și gâvăreau fraze bombastice despre crezul conștiinței lor de slugi că vor face totul pentru a înălța destinul națiunii române pe cele mai înalte culmi de glorie și bunăstare" și acum își pun "ideologia" monstruoasă în aplicare, zicându-și cu emfază paranoică: "sunt politicienii din scutece și am dreptul până la moarte să rămân... politicienii".

Iată cu ce se felsec aceste lichele comuniste, ajunse la putere să terfelească fără mustrări de conștiință carajenia morală a națiunii române. Au pierdut simțul buneii cuvinței și triviale până la autoanulare a propriei lor conștiințe umane, aceste lichele își aragă drepturi ce nu li se cuvin și prin prezența și oratorie găunoasă de cea mai joasă speță, continuă să dea din coate, să calce pe demnitatea națiunii române, să strige că ei trebuie să își păstreze drepturile, postul de "ros osul", numai și numai pentru sine. Cu ochii încețoșați de prostie și senilitate a conștiinței, defăimează cu ardoarea "pigmului jegos" valoarea castă a celui mai bun sau mai bun decât ei, care este întregu sau întregi din punct de vedere moral și doresc să facă în mod dezinteresat ceva pentru națiunea română.

Acești sforari roșii până în măduva osoasă nu se jenează de propria lor impostură. Ei declamă dela tribuna Parlamentului fraze găunoase, fraze care nu spun direct adevărul, despre ceea ce fac ei pentru ca națiunea română să atingă

culmile prosperității (care de șase ani nu se vede în nimic), să fie una dintre "cele mai democratice națiuni din lume". O astfel de nerușinare o potentează fariseist aceste lichele roșii. O astfel de obrăznicie politică este înălțată de aceste lichele roșii la rangul de "mare bătaie politică" pentru ca națiunea română să fie o națiune a libertății universale prin Constituție (n.n., de rușine, nici nu m'am prezentat la validarea ei) și toate legile consfințite de aceasta, pentru binele generațiilor care vin.

Întrebarea pe care și-o pune tineretul astăzi este: "care generații?" Pentru că privind înapoia națiunea română, nu se vede decât o mare mizerie, o mizerie multidirecțională: mizerie a conștiinței, mizerie a hranei, mizerie spirituală, mizerie existențială, mizerie socială, mizerie economică... Și toate au creat debusolarea social-economică-spirituală de tip iliescistă. Lichelele roșii și-au ocupat locul "meritat" de LICHELE ILIESCISTE: el este la Cotroceni, el este în Senat, el este în Camera Deputaților, el este în Justiție, el este în Armată, el este în noua Securitate, el este în Biserica, el este în Spital, el... este pretutindeni! Bine hrănit, nepăsător, mafiot, nu om de afaceri, fanarioturci, megaloman, impostor, traficant de valori și conștiințe. Este permanent... brută! El face parte cu "mândrie" din tagma LICHELELOR!

Milioane de Români flămânzesc în propria lor țară, sunt "apetitul" dela miezul nopții al actualilor guvernanți, pardon: al lichelelor roșii, milioane de Români suportă "trăznitul" scumpirilor, al mizeriei existențiale, al frigului din case, din spitale. Însă lichelele multumite de faptele lor "eroice" își arată pântecul rotofei când coboară din limuzine de lux, când urcă la tribună să "scuipe" o mare de cuvinte într'un pustiu de idei și, fericite nevoie mare că au mai PROSTIT națiunea, coboară galant dela tribună și își ocupă "loja", obținută

prin fraudă electorală cu ajutorul altor lichele care le "ling" urma. Datorită acestor lichele, națiunea română a fost îmbrăcată în impostură, în impostura politicianismului iliescist.

Grea cumpănă i-a fost dată și de această dată națiunii române de către acești impostori politici. Și răbdă cu stoicism după atâția ani de comunism, dar acest stoicism s'a transformat în boală și sunt semne că nu va exista posibilitatea de însănătoșire. Lichelele roșii știu de acest sindrom și profită. Cu cât se prelungeste, cu atât este mai bine pentru pofta lor vorace. Prin machiavelismul lor, jefuiesc națiunea română de valorile ei, de libertatea ei întru grija lui Dumnezeu. Lichelele roșii au început jaful, mai întâi cu flota, cu industria, cu finanțele și vor sfârși prin a transforma națiunea română în paria Europei.

Nu este oare cea mai clară subordonare a întregii națiuni acestei clici de lichele roșii iliesciste, faptul că au cerut salarii parlamentare de milioane de lei susținute prin Lege? Este încă un pas făcut de lichelele roșii pentru a-și întări autototalitarismul personal, pentru a fi plătiți pentru o muncă onorabilă oricărui cetățean, pentru a orbi lumea civilizată cu pretențiile lor absurde.

Adevărul este că lichelele roșii urmăresc alte scopuri și ele sunt tot mai evidente, iar națiunea română continuă deingrindola social-economică. Lichelele roșii urmăresc transformarea României într'o junglă a tuturor posibilităților. Ca "simbol" al acestor prăbușiri il au pe "marele prieten și cărmaci". Și adevărul, este de necontestat: națiunea română a intrat într'o prăpastie existențială și deviza care va fi să fie salvatoare: FIAT LUX, a intrat deja în umbra unui colaps.

Lichelele roșii mizează pe jocul Dominoului și ele cred că au scăpat de judecata Istoriei. De data aceasta s'au înșelat... Colapsul în care a intrat națiunea română nu este etern...

RECONSTITUIREA CRIMEI

Urmare din pag. 2

ori pe cele ale totalitarismelor și despotismelor. Cu privire la consiliile internaționale, rămân surprins cum Rusia nu apare decât cu Elena BONNER, văduva cunoscutului academician disident Saharov și cu Vladimir V. Bukovski, oare chiar SOLJENITIN SĂ FI REFUZAT SAU POATE NICI NU A FOST INVITAT? Am apreciat la Lituanie pe V. Lumbergis dar nu sunt deloc lămurii cine este Ulmanis, probabil un nepot al PREȘEDINTELUI ULMANIS din 1940, când prin trucaje caracteristice Uniunii Sovietice a anexat Țările Baltice, iar Ulmanis a fost dus în URSS și nu s'a mai știut nimic de el.

La ce nu mă așteptam ca surpriza surprizelor, a fost să citesc textual pe a doua filă volantă că "Fundatia victimelor comunismului" are plăcerea de a-l fi invitat să se alăture Consilierilor internaționali... pe ION ILIESCU, Președintele Ro-

mâniei.

Cât de prețioase pot fi sfaturile unuia care a fost membru activ al Partidului Comunist Român, și-a însușit cu brio învățătura comunistă la Moscova dela maestrul acesteia, a fost membru în Comitetul Central al Partidului, Ministrul Tineretului Comunist, adică responsabil cu indoctrinarea generațiilor viitoare și de unde a fost rotat spre a face loc prea iubitei odrasle, Nicu, fiul cuplului tiranic Ceaușescu. Care neagă a fi fost agent KGB cum insinuează unii care probabil au citit directivele NKVD-KGB-ULUI PENTRU ȚĂRILE SATELITE URSS-ULUI și care intitulându-se "despot înfelept", conduce atât de democratic România, încât aducând-o în sapă de lemn, în loc de stat de drept a ajuns stat polițienesc.

Singurul caz despre care dă cele mai serioase relații este acela al celor doi comunisti lichidați în 25 Decembrie 1989. Dela

LENIN la STALIN sunt un șir de exemple despre loiali comunisti, lichidând loiali comunisti.

Această atât de surprinzătoare invitație, ne face să ne întrebăm cum putem deosebi Muzeu Memorial real de Muzeu de ceață?

În sfârșit, despre cei 16 membri onorari ai Memorialului, toți reprezentanți în Congresul Statelor Unite, cu cunoștințe adecvate despre România, după mine ar fi cam trei. Deși ultimul pe listă, Rep. David Funderburk, care cunoaște limba română a fost ambasador la noi în țară. Poate fi socotit victimă a comunismului, respectiv a lui Ceaușescu, ale cărui duplicități le-a demasc și a trebuit să demisioneze.

Mai pot adăuga pe Tom Lantos și pe Frank F. Wolf. M'a surprins lipsa Rep. Christopher Smith de New Jersey, un aprig adversar al comunismului.

Adrian GRIGOROPOL

SCRISOARE DE PROTEST ADRESATĂ D-LUI LEE EDWARDS, PREȘEDINTELE "FUNDAȚIEI PENTRU MEMORIALUL VICTIMELOR COMUNISMULUI"

Stimate D-le Edwards, Scrisoarea din 1 Noiembrie 1995, stabilind programul viitor al Muzeului Memorial al Victimelor Comunismului din Washington, ne determină să facem câteva comentarii și sugestii.

Observăm cu surprindere absența reprezentării române pe lista diferitelor comitete naționale și internaționale. După cum fără îndoială știți, România este una dintre țările care au suferit, în timpul celor mai bine de 50 de ani de comunism, cel mai represiv și violent tip de regim stalinist, ce a avut ca rezultat peste 2.000.000 de arestări și deportări și mai mult de 200.000 de morți.

Suntem uimiți să descoperim în text aderarea Președintelui Ion Iliescu la Comitetul Internațional. Este incredibil cum calitatea sa de membru activ al Partidului Comunist Român a fost trecută cu vederea când a fost numit în Comitet.

Recapitulând, pe scurt,

biografia sa, reamintim că a fost membru PCR dela vârsta de 14 ani. A studiat la Institutul de Inginerie din Moscova, unde a devenit membru al KGB-ului. Întors în România, a fost ales președinte al Uniunii Tineretului Comunist (UTC) și ulterior membru deplin în Comitetul Central al PCR.

A ignora biografia și activitatea D-lui Iliescu este ca și cum nu ai ține cont de biografia unui membru în viață al Partidului Nazist din Germania și l-ai numi în comitetul de conducere al Muzeului memorial al Evreilor din Washington sau în conducerea Muzeului "Yad Vashem" din Israel.

Pentru a putea aprecia credibilitatea și calificarea Președintelui Iliescu de a fi membru în Comitetul Internațional, ne permitem să atașăm o copie a scrisorii adresate lui în 27 Octombrie 1995 de către membrii OSCE.

Muzeul Memorial al Victimelor Comunismului

se va construi prin numirea unor persoane care au trecut prin experiența detenției în închisorile comuniste și a celor care au activat pentru a apăra drepturile omului.

1. Senatorul Constantin Ticu Dumitrescu, președinte al Asociației Foștilor Deținuți Politici (cu sediul la București).

2. Dr. Banu Rădulescu, președintele Fundației "Memoria" și

3. Eminența Sa Cardinalul Todea, arhiepiscop al Bisericii Romano-Catolice de rit bizantin.

Vă stăm la dispoziție pentru alte informații care credeți că vă sunt necesare și sperăm o cooperare fructuoasă cu Dvs.

Multumim, Domnule Edwards, pentru atenția și sprijinul în această nobilă cauză.

Ștefan Issărescu, M.D., președinte

Simona Vrăbescu Kleckner J.D., co-președinte

NU'S PROBLEME CU... "VĂRTEJU" C'AM PROPTIT BINE "CÎREȘU"!

SĂ... AI GRIJĂ DE... "GOLANI", S-O MAI "TRAGEM" PATRU ANI!

LAVINIA M. DRAGHICI

SPAIMA "DEMOCRAȚIEI DE TRANZIȚIE"

— Florin OPREA-SĂLCEANU —

De neînchipuit cum poate să distrugă mizeria viața morală a omului, să îl pervertească nu în sensul curat al moralității creștine! Și acest fapt este foarte evident în orașul Ploiești. Nu există zi dela Dumnezeu să nu mă întâlnesc cu copii zdrențăroși, murdari și flămânzi, cerșind un bănuț pentru a face rost de mâncare. Oameni în toată firea, bătrâni care își spun durerea că au o pensie de mizerie, stau cu mâinile întinse la intrările magazinelor alimentare sau prin locuri mai aglomerate din Piața Victoriei.

În perioada de fierbere făceam demonstrații de stradă care porneau dela Gara de Sud a orașului până în centrul administrativ, unde comuniștii de "rangul doi" conduceau în propriul lor interes, și mii de tineri demonstrați strigau: "ieșiți din balcoane să nu muriți de foame". Profetia s'a adeverit. Tineretul era conștient că un alt val de mizerie, foame și frig va veni. Speranțele lor au fost vândute prin vot de către sutele de bătrâni camarile iliesciste. Sperau bătrânii că "tovarășul Iliescu" este "comunist de-al nostru" și

le va da trufandale și aur și că vor avea o viață liniștită, fără probleme de gândire. Și s'au înșelat peste toate acești bătrâni cerșetori, ajunși la marginea disperării, obligați să iasă din "balcoane" să cerșească, pentru a o scoate la capăt.

În perioada puciului dela Moscova, când soarta lui Gorbaciov devenise incertă, am avut surpriza să primesc un telefon aproape de miezul nopții. Dela celălalt capăt al firului o voce stinsă de bătrân mi-a zis: "s'a zis cu tine, nenorocitul". Nu m'am alarmat, ceva mai presus de mine îmi spunea că totul se va rezolva spre bine. Și așa a fost. Dar de câte ori văd un bătrân cerșind, dându-i cât să își ia o pâine mă întreb dacă este același bătrân care mi-a dat sentința la telefon. Mă întreb nu în sensul că aș vrea să îl cunosc și apoi să mă răzbum, ci doar să îl întreb de sănătate și dacă îi merge bine sub regimul "tovarășului Iliescu" și dacă tot lui are de gând să îi dea votul... Nu de altceva, dar acest Iago roșu nu are morală și nici scrupule: se vede după starea de incertitudine care plutește asupra națiunii române, după fap-

tul că a vândut a doua oară Basarabia Rușilor. Ajungând pentru a doua oară "președinte" la "cărma neoroșie" dezastrul ar fi total.

Un oraș hiperindustrializat cum este Ploiești are posibilitatea să stingă focarele de sărăcie și mizerie. Nu ar mai exista șomeri și cerșetori. Nu ar mai exista familii, zeci de familii cu mulți copii lipsite de o locuință și un trai decent. Dar cum mafia pedeseristă a pus mâna pe tot orașul și colaborează în interes personal cu foștii securiști, unii intrați în SRI, alții au devenit angroșiști de avere, nu "oameni de afaceri", situația tuturor ploieștenilor nu se va ameliora nici peste 50 de ani. Există un interes "bine dirijat" prin subteran ca sărăcia să fie stăpână peste locuitorii celui mai bogat oraș al României.

Supliciu acesta a început să se răsfângă și asupra tineretului. Se aud voci care protestează în sediile partidelor de Opoziție, dar aceste voci sunt repede aduse la tăcere de securiști infiltrați în funcții de conducere. Această plagă s'a extins imediat după lichi-

darea contestatarilor din PIATA UNIVERSITĂȚII - București, de către "mineri" și minerii securiști ai marelui farsor "revoluționar".

Am întâlnit zeci de tineri debusolați și mă întreabă pe mine "ce e de făcut" pentru a se sfârși odată cu acest calvar impus de pedeseristii securiști. Răspunsul: o nouă revoluție. Mulți au dat din cap a neputință, unii s'au resemnat, cei mai puțini și curajoși cred că așa trebuie să se facă. Este o rușine pentru orașul Ploiești faptul că la conducerea județului Prahova se află un subprefect: Cornel Anastase, care pe vremea lui Ceaușescu se bătea cu pumnii în piept că va face totul ca "toate marile și glorioasele izbânzii din grandioasa epocă Nicolae Ceaușescu vor parcurge procesul firesc al continuității legitime, conducând România socialistă pe noile culmi de civilizație și pro-

gres..." Tot acest individ în vremea evenimentelor din "DECEMBRIE 1989" a dat ordin din "Casa Albă" - buncărul comunismului, să se tragă asupra celor aflați în piață. Din fericele nu s'a tras. Și azi acest acolit și lingău comunist - acum, membru PDSR - a ajuns să conducă destinul județului, și tot din același buncăr. Cum să mai fie dreptate în România când același "cameleoni" cu apucături dictatoriale împieteză Constituția (special a făcut-o Iliescu ambiguă) și Justiția...?

Datorită acestor lichele capitala aurului negru s'a transformat într'un oraș al mizeriei infernale. Străzile sale sunt numai gropi, parcurile vandalizate, obiectele de artă profanate, sute de cotețe - zis chioscuri - unde se vinde marfă turcească sau marfă adunată din marile gropi de rebuturi din Vest, sunt plantate oriunde

în oraș. Civilizația țigănească a murdărit tot ceea ce reprezenta "spiritul românesc". Cohorte de țigani analfabeți îngroașă rândul hoților, violatorilor și cerșetorilor.

Odată cu căderea serii, viața citadină încetează, străzile sunt pustii și frica zilei de mâine izvorăște cu putere infernală pretutindeni din ființa orașului, altădată plin de viață. Rar, câte un întârziat mai rățește câte un pic de veghe pe străzi și dispare rapid în noapte...

Spaima "democrației de tranziție" s'a așezat peste viața morală a națiunii române, cândva o națiune sănătoasă, curat moral-creștină și dornică de DEMOCRAȚIE, asta pe vremea când era regele Mihai. Și această spaimă are trăsăturile dominante ale "marelui emanat" și ale acolitilor lui corupți, fari-sei, apatrizii...

Scrisori esențiale

PERICOLUL NECUNOAȘTERII

— Teodor BRĂILEANU —

Mult naivă Nadia Comăneci,

Situația ta de copil ineztrat la mișcările fizice a făcut să pleci de lângă mamica înainte de a împlini zece ani. Acordând majoritatea timpului pregătirii trupului, ti s'a admis a trece pe deasupra acelor materii care țin de pregătirea intelectuală. Cunoștințele de istorie - și mai ales de istorie contemporană - nu ți-au permis să înțelegi cine este Nicolae Ceaușescu. Toate medaliile primite - încă pe când erai o copilă - nu te-au amestecat cu titlul de "erou al muncii socialiste" pe care ți l-a dat Ceaușescu. Pentru purtarea neghioabă a lui Nicu Ceaușescu ai hotărât să părăsești țara, zicem noi pentru un motiv pur personal și nu pentru a scăpa de apăsarea regimului comunist. Pentru tine, acest regim a fost ceva firesc: ți-a permis - și înlesnit - teribila afirmare, ajungerea, împlinirea. Nu ne dăm nici un pic seama cum ai receptat ridicarea tinerilor ca tine la Timișoara - și mai ales la București - care l-au răsturnat pe Ceaușescu și l-au dus pe Nicu - pentru un timp - la închisoare. Probabil ca pe o satisfacție personală, ca o răzbunare pe cel care s'a purtat cu tine execrabil și tot așa - probabil - ai primit cu un sentiment de compasiune uci-

derea celor doi, care ți-au dat cea mai mare distincție care se dădea atunci la Români. Ne duce gândul către acest fel de primire a revoluției după cele ce-au urmat. Revenirea ta în țară nu s'a făcut în mod firesc - așa cum s'a produs la mulți Români care s'au întors. Întorcerea ta a devenit "un eveniment politic". Căci succesul tău internațional te-a făcut - volens-nolens - persoană publică, adică om important.

Fiind totuși un copil, n'ai avut cum să realizezi că Ceaușescu te-a chemat la el și te-a decorat pe tine, ci și-a făcut el încă un prilej de propagandă.

Cei care i-au luat locul - printr'o "pseudo lovitură de stat" pe un fond de adeverată revoluție - te-au primit "cu surle și trâmbițe" tot așa pentru același scop: a se scoate ei în evidență printr'o personalitate reală - într'un domeniu - a neamului românesc.

Pentru tine a devenit un fel de "modus vivendi" un lucru mai mult decât firesc, să tot fi în lumea celor care se află la conducere, dar pentru noi nu.

Noi am văzut și atunci - dar mai ales acum - că este folosită în scopuri politice. Că lor le este absolut ne-

cesară - nu mai încapă disucție - dar ce motiv ai să te lași angrenată în acest joc?

Ce ți se spune, de accepți atât de ușor să mergi lângă cei care sunt împotriva valului ce clotește în sufletul Românului care vor schimbare și cu adevărat o viață liberă ca în țările prin care ai fost o vreme?

Nu știm dacă ți-a spus cineva că semenii care te primesc azi - și vor să te facă fină - sunt unii și același care în timpul lui Ceaușescu nu erau muncitori în fabrică și nici țărani pe ogor, ci oameni cu funcții de seamă în aparatul de partid și de stat, cum se zicea organelor de conducere de atunci. Că acești oameni s'au demascat în acești șase ani ca fiind oamenii foștilui regim prin opunerea lor la privatizare și continuarea sistemului economic socialist care a dus țara pe cea mai scăzută treaptă a economiei țărilor din Europa de Est.

Nu știu cât știi ce s'a întâmplat în istoria țării noastre în ultimii șase ani, dar cât știi ne arată că nici nu te interesează ce-am pățit noi sub Ceaușescu și în ce ne zbatem sub Iliescu.

Păcat. Ești fată tânără, umblată și trebuia să vezi exact ce-i în țara ta și în ce plasă ai intrat.

VINOVATUL

Urmare din pag. 3

dusele se strică pe rampele de încărcare ale stațiilor CFR", sau că mijloacele de transport auto circula sute de kilometri goale etc., aici trebuie stabilit vinovăția celor care produc paguba avutului nostru al tuturor și să fie obligați a le repara.

În opinia noastră, problema stabilirii vinovățiilor este cea mai dificilă. Este nevoie de răbdare, pricepere și iscusință pentru a putea câștiga încrederea celui supus cercetării, pentru a putea ajunge la stabilirea adevărului. Stabilirea adevărului este triumful rațiunii!

Stabilirea adevărului trebuie făcută cu toată obiectivitatea, iar cei ce instrumentează trebuie să fie călăuziți de principiul "că orice om se prezumă a fi nevinovat", până la proba contrarie. Acest principiu consacrat în legislația oricărei țări civilizate, trebuie observat de toată lumea și în toate împrejurările.

Este adevărat că sunt puține persoane care și recunosc vina, însă stabilirea vinovăției trebuie să se facă numai pe baza probelor concludente, neechivoce și temeinice. Cel vinovat, scăpat din lipsă de probe, va fi dovedit mai de

vreme sau mai târziu, pentru că va încerca din nou să săvârșească o infracțiune, iar de nu va mai încerca niciodată, cu atât mai bine pentru el și societate, că s'a reeducat. În schimb celui condamnat nevinovat și pus să ispășească o pedeapsă pe nedrept, nu i se vor putea șterge urmele suferințelor chiar dacă ulterior s'ar găsi probe de nevinovăție sa. Iată rațiunea pentru a se proceda cu umanism, prudență și pricepere în stabilirea vinovăției unui membru al societății noastre.

George VASU

MEMORIALUL DURERII

— Gheorghe SAVIN —

Glasure sfâșiate de suferință a anilor grei de temniță, s'au auzit la o emisiune a serialului "Memorialul Durerii".

Ceea ce este important este faptul că tortionarul, comandantul închisorii Pittești, stă bine ca pensionar și privește alături de noi la drama pe care a condus-o cu hidoșenie și patimă.

Este pensionar cu sute de mii de lei pe lună, într'o casă mare și frumoasă și se prefacă a nu ști despre cine este vorba.

Îmi este greu să-i văd pe supraviețuitorii acestor zeci de ani de temniță grea știindu-i liberi pe toți cei care i-au torturat prin marile puscării și lagăre de muncă forțată.

Unde este dreptatea? Câți din acești comandanți de închisori au fost trași la răspundere pentru faptele lor? Și glasul supraviețuitorilor se aude ca din morminte, și cer cu insistență, nu moartea păcătoșilor, ci pedepsirea lor după faptele

comise.

Dar cine să o facă în țara noastră, când despre cei care au suferit și ei-au dat viața în închisorile morții, nimeni nu scoate o vorbă.

Nu este de mirare acest lucru când stai și gândești că însuși conducătorul statului a făcut parte din rândul nomenclaturii comuniste.

Este bine și drept să-i serbăm pe eroii revoluției din Decembrie 1989, care au murit pentru o cauză dreaptă, dar pe eroii necunoscuți care și-au lăsat oasele în locuri fără cruce, sacrificii în numele existenței lui Dumnezeu, în - numele dreptății sociale în numele adevărului și despre adevăr?

Oameni politici, ofițeri comandanți de oști, profesori, doctori, oameni de știință și țărani, al căror număr impresionează și care înseamnă azi goul fără fund al existenței noastre politice în Stat, pe ei cine-i serbează?

În ce carte de aur apar ca

eroi ai neamului românesc? Cine sunt cei care le pronunță numele cu pioșenie și cu respect?

Vai țară, mă doare'n suflet, că tu ești cea care poartă pecetea nepăsării acelor, care îi necinstesc pe eroii tăi.

Trebuiesc cercetate arhivele dela fosta Securitate și morții să acuze. Trebuiesc găsiți tortionarii care au hrănit cu hrana morții miile de oameni nevinovați.

De aceea zic, că în țară fără legi drepte, cei drepti nu și găsesc dreptate, iar cei vinovați sunt nevinovați, ba mai sunt puși și în posturi de răspundere.

Toate acestea sunt posibile, pentru că, criminalii acestui popor de ieri, astăzi conduc țara, glăsuind fără încetare lozine "democrație".

Tu, popor obidit, ridică-ți capul și privește în jurul tău, pentru a nu mai vota pe cei care te-au ingenunchat timp de 45 de ani.

NAȘA COMĂNECI ȘI-A CĂȘT... NAȘU'.

Din secretele guvernului

ROMÂNIA - SĂRACĂ ȚARĂ BOGATĂ

-II-

O altă pierdere distrugătoare pentru România - Krivoi Rog

Aurel S. MARINESCU

În 1983, a fost încheiată o convenție prin care câteva țări socialiste: URSS, România, Cehoslovacia, Republica Democrată Germană și alte țări din lagărul comunist s'au angrenat în cadrul CAER să construiască în Ucraina, la Dolinska (Krivoi Rog) un combinat metalurgic. Această idee de a se construi combinatul, nu era nouă, și nu era rea. S'a fixat ca termen de intrare în funcțiune anul 1990. După ce avea să înceapă producția, timp de 10 ani dela începerea ei, urma să fie livrate României 3 milioane 90 de mii tone de aglomerat de minereu de fier (pelete) care avea de plătit 774,6 milioane ruble transferabile și care, la nivelul anului 1984, era

aproximativ la aceeași valoare cu dolarul USA. Odată însă cu destrămarea "lagărului socialist", au început și dezorganizările și haosul pe șantier; URSS s'a destrămat, Cehoslovacia și RDG s'au retras și Ucraina s'a declarat succesoarea obligațiilor și drepturilor ce fuseseră ale URSS. Dar Ucraina, în același timp, nu a respectat pe planul politicii externe nimic din obligațiile ce și le-a asumat: nu a recunoscut ca URSS, nulitatea pactului Molotov-Ribbentrop spre a lichida consecințele sale, nu a restituit Bucovina și Insula Șerpilor (luată ilegal și hoțeste de URSS). Mai mult, consecvent duce o politică anti-românească și de desromanizare în Bu-

covina. La Krivoi-Rog, lucrările au început în anul 1992 și sunt păreri că dacă acest combinat vreodată ar intra în funcțiune acest fapt nu se va putea produce înainte de anul 2000. Se pare însă că Ucrainenii și-au pierdut interesul în construirea acestui gigant combinat, nu au fondurile necesare și nici capacitatea profesională de a-l finaliza. În această ipoteză, pierderea României ar fi între 750-800 milioane dolari. Krivoi-Rog este cea mai mare investiție din străinătate a României, care până în 1992 achitase circa 60% din clauza contractului. Până acum s'au cheltuit între 200-400 miliarde lei și s'a primit de partea română doar 60.000

tone produse în alte părți, nu la Krivoi-Rog. Ar fi trebuit să se livreze 1,5 milioane tone, dar Ucraina prezintă puține garanții că ar fi capabilă să continue livrările; deci, situația nu pare a se îmbunătăți în viitor și nu sunt șanse ca Ucraina să-și poată onora angajamentele nici în viitor în ipoteza că acest uriaș combinat va fi dat în funcțiune.

În 1992, când România avea achitat deja 60% din obligațiile sale și când se punea chestiunea de a se continua lucrările, guvernul român a decis să meargă atunci în continuare în această afacere care implica atât elemente politice cât sociale care creează perturbări economice în întreprinderile românești legate de acea lucrare, cum ar fi de exemplu Combinatul Metalurgic Galați, șomaj ș.a. Dar continuând, cheltuielile vor fi și mai mari datorită inflației, devalorizării, ieșirea din garanție a unor utilaje livrate, reparații și imbu-

nătățiri la lucrări deja făcute.

Guvernul și parlamentul român nu au tăria să rezolve această calamitate; doar din când în când câte o declarație belicoasă și dacă urgent nu se iau măsuri, probabil pierderea va fi 1 miliard de dolari. Și cum contractul nu prevede nici un fel de penalizări sau garanții, recuperarea investiției românești, mai ales că viitorul relațiilor cu vecinul Ucraina pare a fi sumbru. Ucraina a moștenit aroganța bolșevică a URSS, este de domeniul fanteziei.

Ca probă de stilul de "colaborare" ucrainean, utilaje livrate de 104,2 milioane ruble de partea română, ei nu le recunosc, afirmă cu nu sunt ale lor și că partea română trebuie să rezolve cu partea rusă. Dar Românii execută și alte lucrări legate de acest combinat, cum ar fi: 2.000 apartamente, o școală, șosele, grădiniță și un mare complex spitalicesc, lucrări executate în proporție de 80% de firma

ARCOM, care creditează guvernul ce finanțează dela buget cu fonduri insuficiente.

Încă din 1993, Ucrainenii au afirmat că nu este nevoie de combinat din motive că face concurență altor 5 existente în zonă; la Krivoi Rog va fi un combinat ecologic și el este boicotat chiar pe plan local, căci pelete se mai produc în Ucraina și în alte părți și în plus există supraofertă pe piața mondială.

Pentru această afacere este necesar un om competent, factor politic, care ar putea găsi o soluție comercială. S'ar putea livra de Ucraina laminare, zahăr, urea în compensație. Din partea română nu există voință, nu se caută soluții pentru recuperarea investiției direct sau prin compensarea cu alte produse ce Ucraina le-ar putea livra. Până atunci, se pierde în continuare dela buget, respectiv din banii contribuabililor români.

Dar cui îi pasă?

ELITA DE MAHALA

Alexandru NEMOIANU

Unul din cele mai mari rele făcute de comunism a fost inversarea noțiunilor fundamentale și preschimbarea autenticului în "inlocuitor", penibil și de prost gust. Prin minciună și violență s'a impus oamenilor să spună alceva decât gândesc și să își așeze existența sub semnul imposibilității și zodia mediocrității degradante.

Răul făcut de comunism în viața economică, oricât de mare și devastator a fost, va trece mai repede decât răul făcut în sufletele oamenilor. Minciuna, duplicitatea, promiscuitatea morală, distrugerea intimității și, cel mai rău, complicitatea smulsă cu silnicie, sunt vinovate de actualul marasm moral, blocaj al voințelor și neputința bolnavă de a rupe cercul vicios al stării "comunism după comunism".

Nu trebuie să ne facem nici un fel de iluzii. "Inlocuitorii" creați de către bolșevici, sunt între noi, zămbesc și dorm adânc, și continuă să facă răul pe care au fost programați să îl facă și pe care ei îl numesc, dacă nu bine, oricum stare normală. Acești "inlocuitori" au fost mai ales activiști de partid, vitele securiste și complicitii lor (dela "turnătorii" de duzină la monștrii torționari de felul celor care l-au ucis pe inginerul Ursu). Dar între "inlocuitorii" comuniști s'au aflat și indivizi mult mai subțiri, marfa pentru export și pentru paraziile potemkiste. Este vorba de vârfurile intelectuale create sub comunism care în ultimii cinci ani au dovedit că nu se pot transforma, nu se pot alătura istoriei vii românești și care azi reprezintă o categorie nespuse de periculoasă.

Dela începutul mizerabilei lor existențe, comuniștii au căutat să rupă trupul națiunilor, să învrăbească neamurile între ele și au căutat cu tot dinadinsul să fărâmească legătura organică, firească dintre intelectual și popor, dintre

fratele plecat la carte și fratele rămas la coasă.

Încet, încet, tenace, diabolic, comuniștii au reușit să îi separe pe intelectuali, mai întâi prin violență, apoi prin calomnie, de restul poporului. Apoi, pe cei rămași, i-au preschimbă, sau încă mai exact i-au cumpărat și redus la o stare clientelară. Pe intelectuali satelor i-au împins în mizerie economică și în starea de navetisti, la mila activității locale și, discreditati în ochii sâtenilor. Încă mai rău au ajuns vârfurile intelectuale, cei care trebuiau să fie creierii al neamului și exemplu demn de urmat.

La început, intelectualii de mare prestigiu au fost fie exterminați, fie siliți să se prostitueze, fie total izolați. Apoi au început să apară noile vârfuri intelectuale. Oameni crescuți în umbra unor giganti, dela care au învățat și au adoptat gesticulația exteroară, dar dela care nu au vrut să învețe nici ce este demnitatea și, mai ales, ce este responsabilitatea morală. Noile vârfuri intelectuale s'au născut din compromisuri și starea de compromis le este semnul definitoriu.

Ei au fost cumpărați cu daruri generoase: case de creație, sinecuri de tot felul, burse etc., etc. În schimb, ei au creat la comandă lucruri care au fost și au rămas un cancer pentru sufletul Neamului Românesc. Aceste lucrări sunt formal bine scrise și demonstrează propusă are o logică superficială care poate amăgi pe cei fără discernământ. Lucrările acestea se pot asemăna cu o șampanie de proastă calitate care ametește repede și dă dureri de cap cumplite. Aceste vârfuri intelectuale create de comuniști nici măcar nu își dau seama că azi reprezintă cea mai periculoasă structură post-comunistă; o structură socială intoxicată și stăpânită de duhul ideologiei anti-naționale, de otrava secularismului fanatic și de o înstrăinare la

limita ostilității față de neamul din care coboară. Toate cele enumerate, plus o superbie nejustificată, au redus vârfurile intelectuale create sub comunism la o stare jalnică. Cei care s'ar fi cuvenit să fie model și exemplu au ajuns o structură închisă în sine și preocupată doar cu sine, obsedată de obținerea de privilegii și bunuri materiale, deci gata să se vândă celui care va plăti un preț mai mare.

Este nespuse de trist să vezi oameni altcum având excelente credențiale de cărturari, întrecându-se în a afla defecte Neamului lor și valorilor lui perene. Acești oameni formați, cum spunem, sub semnul ideologiei bolșevice și al secularismului fanatic, nu se mai pot schimba și nu mai pot înțelege că relativismul moral pe care îl promovează nu mai are viitor.

Viitorul înseamnă realizarea unui consens moral care înseamnă reasezarea tuturor celor ce țin de viața obștească sub semnul înțelegerii diferenței dintre bine și rău.

În România vârfurile intelectuale create în vremea comunismului, și care se află în limitele generației între 50 și 60 de ani, se află în stare de faliment moral. Ei nu au nici sentimente naționale și nici conștiință socială. Ateismul lor o-braznic și agresiv și internaționalismul lor slugarnic sunt nu numai depășite, sunt de prost gust. Falimentul lor moral și lipsa de verticalitate care îi definește i-au redus la condiția în care au devenit antitetici stării de adevăr sau fărâmișii optionale.

Vârfurile intelectuale create sub comunism sunt o structură care țin de marginea din afara istoriei, de "comunismul după comunism". Aceste vârfuri intelectuale, care au ieșit din curgerea vie a vieții naționale, nu sunt altceva decât o jalnică elită de mahala.

CĂRȚI - ZIARE MUZICĂ - VIDEO

DIN ROMÂNIA - LA DVS. ACASĂ!

Abonați-vă la Ziare!

Cotidiene:

- România liberă
- Evenimentul Zilei
- Ziua
- Gazeta Sporturilor
- sau alte ziare la cererea dvs.

Săptămânale:

- Expres Magazin
- Revista 22
- Revista Fenomenelor Paranormale
- Academia Cațavencu
- Bursa

Lunare:

- Rebus Flacăra
- Rebusache

și excepționala revistă ilustrată •București - Match

pentru un nr. trimis acasă: \$6.99
Cumpărați un nr. pentru a vă convinge

Cărți!

Cereți listele de cărți: peste 500de titluri! best sellers, istorie/spionaj, romane, cărți de bucate, polițiste, de dragoste, dicționare, paranormal, referință

Cereți lista de video și muzică și cărți!
La patru cărți comandate primiți pe a cincea gratis!
(la alegerea ARTIMMEX sau "Povești de Regina Maria") PRIN:

ARTIMMEX

Importers & distributors of publications

3555 Don Mills Road, Unit 6-530 Tel:(416) 493-4096
Willowdale, Ont M2H 3N3 Canada Fax:(416) 493-7266
PUNCTE DE DESFACERE pt. publicul din Toronto:
Magazinul ARTIMMEX-8 Craighead Ave. (colț cu Yonge St.#2628, N. de Eglinton)
"Forest Convenience":105 Parkway Forest Dr. Baxter's 798 Sheppard Ave. E.
Biserica Ortodoxă Sf. Gheorghe - 241 Rosethorn Av. TEC 1808 Danforth Ave.

"TROICA RĂZVRĂTIȚILOR" ATACĂ BISERICA ORTODOXĂ AMERICANĂ

eggs of them
 Ootonia. Norob
 Kaka Ikaia
 Loro Luacy
 Spiro Vasilev
 Olympia Vasilev
 Nina Bradman
 Stephen Ryan
 G. Iapa
 P. F. F. F.
 Victoria Novotny

PEDEAPSA IERTĂRII

—Radu DUNĂREANU—

Alegerile locale, parlamentare și prezidențiale care se apropie, perioada aceasta premergătoare lor, ar trebui să fie un timp de reflecție asupra trecutului apropiat și să ne întrebăm ce a făcut poporul nostru în perioada de după Decembrie 1989, așa încât puterea este încă menținută de aceeași minoritate profitoare.

Nu pornesc dela premiza că fostele alegeri au fost falsificate în aceeași măsură în care erau pe vremea iubitorilor conducători numiți de Moscova, deși varianta aceasta nu este total exclusă. Este un fapt dovedit că în timpul campaniei electorale pentru fostele alegeri, noii profitori din vechea gardă comunistă, controlând mass-media, au înșelat în special țărănimea, prezentând o imagine economică apocaliptică în cazul în care ar fi reușit în alegeri vechia burghezie. Țărani au fost mințiți că li se vor lua

pământurile, care erau de mult furate prin colectivizarea sângeroasă, iar mulți din restul populației au trăit cu iluzia că se va menține vechiul sistem economic bazat pe principiul: *timpul trece, leașa merge, noi muncim cu spor*.

Toți s'au înșelat, inclusiv noua putere proptită de vechea Securitate și împănată cu vechii activiști partinici deveniți peste noapte democrați și naționaliști. Nimeni nu a vrut să înțeleagă ceea ce însuși propriul lor marxism științific proclamase înainte, anume, că nu se poate opri mersul istoriei. Iar istoria a înlăturat în mod ferm comunismul.

Din nenorocire însă pentru Țară, comuniștii nu au fost înlăturați, ceea ce face ca România să rămână complet în urma celorlalte state foste satelite sovietice, mai ales în urma Albaniei, care trebuie admirată de felul cum a scos în afara legii

fostul partid comunist și apoi au judecat și pedepsit legal pe foștii potențiali.

După succesul spectaculos al insurecției spontane populare din Timișoara și apoi din București, rezultatul final a fost un total eșec politic, ulterior teoretizându-se că în România nu s'a putut face mai mult deoarece eram o țară complet decapitată de conducători politici democrați, care au fost omorâți prin închisori și lagăre pe parcursul a patru decenii de teroare. Așa zisa revoluție s'a diluat din lipsă de lideri.

Oare așa să fie? Nu cred că România a fost mai decapitată de intelectualii decât Albania, unde Enver Hodja a omorât fără crutare, dela început, pe toți intellectionalii, în această categorie el incluzând chiar și pe modeleții învâțători de țară. Să nu uităm că Albania a fost singura țară comunistă, unde nici măcar numele personal nu era

permis să aibă caracter religios, fie el islamic sau creștin.

Iar în Bulgaria, imediat după preluarea puterii de către agenții Moscovei, toți politicienii tradiționali democrați au fost exterminați fără prea multe fașoane sau pretexte de a construi canale și mine de plumb.

La noi, întorcerea la democrație nu s'a făcut, deoarece ne-am pedepsit singuri cu o falsă și perversitate înțelegere a iertării.

Sunt câteva detalii pe care le consider semnificative.

În timpul confuziei de după fuga dezgustătoare a genialului retardat, confuzie perpetuată de mânătorii marionetelor politice în așteptarea confirmării moscovite a noului șef de clan, de data asta *criptoneocomunist*, în fața mulțimii s'a petrecut un act tipic de mascaradă pseudocreștină. Poate vă amintiți imaginea dela televiziune când a apărut regizorul Sergiu Nicolaescu, omul de casă și de bază al cinematografiei ceaușiste care, dintr-un fel de impuls ce voia să pară creștin, a spus în esență mulțimii ce fremătă de indignare *că da, toți am făcut greșeli, pentru care acum cerem iertare*.

Folosesc numele lui S. Nicolaescu nu că el ar fi important, politic sau artistic, ci pentru că el este tipic mecanismului care nu știe istoria țării, el care a făcut o mulțime de filme despre istoria falsificată a pecerului și care se face vinovat, cel puțin moral, în concubinaj cu scenariistul Titus Popovici, de prezentarea total denaturată a legionarilor, în filmul său penibil numit *Actorul și salbaticii*. În acest film, fabulând pe tema biografiei celebrului Constantin Tănase, îi prezintă pe legionari ca pe niște caricaturi morale, numindu-i cu intenția de a le mânji trecutul, *sfinți caștrați*, într-un timp când ei erau crunt persecutați.

Propaganda comunistă

știa foarte bine că populația nu se omoară cu citirea istoriei antebelice, de altfel la una corectă nu avea acces, așa că folosea mijloacele de vulgarizare ca filmele lui S.N. sau literatura penibilă de proastă cu subiecte istorice. Picătură cu picătură, prin S.N., Titus Popovici, Lăncranjan, Barbu și atâtea alte paie culturale, poporul român era intoxicat cu neadevăruri istorice. Din cauza acestei intoxicații, la primul semn de iertare pentru cei care au distrus ființa morală a țării, poporul s'a supus și s'a pedepsit singur, acordând iertarea.

Apoi a venit la putere, cu o suspectă repeziune, un nou nucleu format din membrii vechiului comitet central, care a legiferat și mai suspect, anularea pedepsei cu moartea din legislația penală în vigoare la acea dată. Mai mult de patru decenii au impus pedeapsa cu moartea pentru cele mai inimaginabile infracțiuni, fals numite politice, și deodată noul șef de clan are o criză mistică, își face cruci pravoslavnice în fața populației credule și repede anulează pedeapsa capitală. Omul de rând a fost impresionat de revenirea spiritului creștin al iertării.

De fapt a fost o nouă înșelătorie la scară imensă, tot acest circ moral având drept scop salvarea pielei celor ce trebuiau judecați și condamnați pentru crime împotriva națiunii române și nu a fost.

Cine suferă acum? Tot poporul român care a înțeles greșit Biblia și a iertat. Suntem de acord că sentimentul de ură este distrugător. Comuniștii au urit totul și au sfârșit în ridicol, dar lăsând în urmă o dără de durere și sânge.

Iertarea este un sentiment nobil și component de bază al moralei naționale creștine.

Cu toate acestea, Biblia ne dă exemple pe care noi nu le luăm în seamă, probabil din comoditate, uneori din lășitate. Înșuși Iisus,

simbolul blândeții, a pus mâna pe bici și i-a alungat pe zarafi din templu. Ar fi trebuit să învățăm, dacă ne considerăm creștini, că și noi trebuia să gonim pe comuniștii din templul țării, ca să ne putem păstra casa curățită.

Dar noi am preferat să ne pedepsim singuri, iertând. Se citează îndemnul lui Iisus, înainte de arestarea lui, care i-a spus lui Petru că cine scoate sabia, de sabie va pieri. Noi am interpretat asta în defavoarea noastră, iertând, când de fapt comuniștii fuseseră aceia care au scos sabia contra poporului nostru.

Se poate cita legea biblică stipulată în *Exod 21.12*, că cine va lovi pe altul cu lovitura de moarte, să fie pedepsit cu moartea. Dar cineva poate zice că noi creștinii nu trebuie să ne ghidăm după Vechiul Testament. Atunci să ne ghidăm după învățătura lui Iisus care zice că în *Mat 5.21* că cine va ucide, va cădea sub pedeapsa judecării.

Din nenorocire, ne-am lăsat înșelați de neocomuniști care ne-au servit o parodie de creștinism foarte convenabil lor, făcându-i scăpați de pedeapsa ce o meritau din plin, pentru uciderea părinților și fraților lor.

Este timpul să acționăm așa încât să ieșim din conul de umbră al pedepsei ce ne-am asumat-o singuri, iertând nemeritați.

De aceea spun că alegerile care vin ar putea fi examenul final pe care poporul nostru trebuie să-l treacă, dovedind maturitatea, înlăturând dela putere în mod definitiv acest lugubru neocomunism, pentru ca viltătoarea legislația democratică și națională să poată curăți casa țării de fantele trecutului și, în spirit creștin, să judecăm pe fiecare după faptele sale, după contribuția sa la distrugerea națiunii române.

Și să scăpăm definitiv de acel fals complex al iertării în dauna dreptății.

TROICA RĂZVRĂTIȚILOR

Urmare din pag. 7

Dincolo de aspectul canonic al problemei, lucrul cel mai neglijat de cei din "Troica" și de comentarii care se opun categoric acestei acțiuni de infiltrare, este problema financiară. Bugețul Episcopiei pe exercițiul financiar 1995-1996 este prevăzut la suma de 541.200,00 dolari americani dintre care cotizația parohilor la buget este de numai 194.000,00 dolari. Dacă luăm în considerație rangul și activitatea unei Mitropolii și adăugăm și bugetele pentru cele trei episcopii, cheltuielile se vor ridica la circa 2 milioane de dolari pe an, fără a avea alte surse de venituri decât cotizația membrilor parohilor. Dacă acum taxa pentru Episcopie este de 30 dolari de membru, la cât se vor ridica taxele pentru întreținerea celor trei episcopii plus Mitropolia? Minimum 120 dolari de membru.

Aceasta numai pentru Episcopii și Mitropolie, dar Parohiile își au și ele bugetul lor de cheltuieli și după ultima versiune a Statutului Episcopiei, veniturile preotului paroh se ridică la peste 30.000 dolari pe an. Pot oare parohiile să ducă în spate niște cheltuieli atât de mari pentru salarii și foruri superioare? Ce mai rămâne pentru ratele de amortizare la bisericile nou construite și ce fonduri mai rămân pentru înzestrarea și întreținerea bisericilor, fără a mai vorbi de parohiile care vor să-și construiască și locașuri de cult? Sarcinile acestea cad în seama "laicilor" care nu trebuie să afluie nimic din ce uneltesc cei din "Troica". Rolul lor este acela de a plăti și a nu întreba ce se întâmplă cu banii, așa cum se procedează la parohia unuia din "Troica".

După Revoluția din 1989 din România, Episcopii dela Vatra Românească a fost din prima zi alături de poporul român. Tirania ateistă dispăruse aparent,

iar Biserica intra într-o fază nouă. Ajutoare în bani, medicamente, alimente, îmbrăcăminte și alte bunuri, au fost colectate și s'au distribuit tone întregi de materiale în valoare de milioane de dolari. S'a înființat și există și astăzi în cadrul Episcopiei un Departament special de ajutor pentru România. O operație foarte costisitoare a unui mitropolit a fost suportată tot prin grija acestui Departament. Cum era și normal, starea de tensiune dusă până la dușmănia dintre cele două biserici trebuia să înceteze.

S'a purtat un dialog între reprezentanții Episcopiei dela Vatra Românească și cei dela Arhiepiscopia Misionară de sub jurisdicția Patriarhiei Române și s'a ajuns la acordul că preoții din cele două Episcopii pot să co-celebreze împreună.

Patriarhia Română a recunoscut în Episcopia dela Vatra Românească, continuatoarea Episcopiei înființată de Episcopul Morușca și continuatori de drept pe Arhiepiscopul Valerian Trifa și actualul Episcop Nathaniel.

Drept răspuns, P.S.S. Episcopul Nathaniel a făcut două vizite în România și a fost recunoscut de Patriarhia Română, auto-cefal, aparținând de Biserica Ortodoxă Americană.

Situația din acest punct de vedere este foarte clară și nu este nevoie de nici o agitație.

Înființarea unei Patriarhii Ortodoxe Americane, autocefală, este o acțiune de lungă durată nu din cauze canonice, ci din interese înguste, etnice pe de o parte și materialiste pe de alta. Ea nu depinde de trei popi de țară care vor să-și dea importanță, sau sunt în altă subordonare decât cea a Bisericii. Ei au fost admonestați de P.S.S. Episcopul Nathaniel să înceteze orice acțiune, actul lor fiind con-

siderat necanonic și anticeștin, dar această subordonare le spună să meargă mai departe, indiferent - sau tocmai în acest scop - de prejudiciile ce se aduc Bisericii Ortodoxe Române și Americane.

Actul lor de nesupunere și răzvrătire ar fi fost aspru sancționat de oricare alt lăsar, dar Episcopul Nathaniel i-a tratat cu duhul blândeții, deși după apucături, cei din "Troica" nu se impresionează de acest tratament.

Situația gravă s'a creat însă în parohii. Preoții în care credeau (cei din Troica "Ad-hoc" și alții câțiva, pentru o parte din cei 13 semnatari au declarat că au fost mințiți) s'au dovedit niște înșelători, care îi smintesc cu neadevăruri, făcând din altar o tribună politică de unde inoculează ideile de destrămare și dușmănie între oameni. Chiar cei mai devotați se vor întreba cât sunt de sinceri acești preoți care lucrează în ascuns cu cuvânt de ordine precis: "Să nu afle laici". Singura soluție pentru stabilirea unei armonii în Biserica, nu rămâne decât îndepărtarea acestor preoți (Troica "Ad-hoc" din parohii unde sunt, unde îi mint pe oameni și uneltesc împotriva lor).

Într-o scrisoare a P.S.S. Episcopului Nathaniel citită la 28 Aprilie în Biserici, se spunea, pentru linișirea spiritelor, că cei care au trimis scrisoarea (Comitetul Ad-hoc și Comisia de inițiativă) "scopul lor principal, formulând cererea, este să unească cele două Diocese Române și nu să se separe de Biserica Ortodoxă din America și nici să se pună sub omoforul Patriarhiei Române". Am recitat Scrisoarea comitetului Ad-hoc și am văzut negru pe alb că scrie "separarea de OCA". Despre o altă revenire a celor impricinați nu am aflat.

Zahu PANĂ

SCRISOARE DESCHISĂ

ADRESATĂ PREOȚILOR ADERENȚI LA "COMITETUL AD-HOC"

Cucernicilor preoți, Sunt un Român-american, laic, venit în această țară binecuvântată de Dumnezeu, cu mult înaintea domniilor voastre - a celor ce ați venit în ultimii 16 ani. Cei care am sosit înainte de 1980, ne-am adaptat vieții și grupului român-american pe care l-am găsit aici. Am înțeles greutățile în care se găsea atunci Biserica Ortodoxă Română de pe aceste meleaguri și ne-am alăturat ei și intereselor ei.

Dar Dumneavoastră? De ce ați venit? Unii, știm că ați venit sub pretextul că intrați în Episcopia Misionară, ce se afla sub Patriarhia dela București ce ține de guvernul neo-comunist din România, alții ați venit cu intenția de a intra în Episcopia Română dela Vatra. Ați cunoscut atitudinea Românilor americani din această Episcopie. Ați fost primiți cu dragoste și inimă de frate. Noi, Românii ame-

ricani nu suntem nici proști și nici smecheri. Suntem încrezători, onești și răbdători. Vi s'au dat unele din parohiile cele mai bune, mai mari și mai bogate. Iar acum cum ne tratați pe noi laici?

Complotați pe ascuns, cu comitete Ad-hoc. Decideți că acum a sosit timpul să ieșim din O.C.A. și să ne unim cu Biserica și Patriarhia mamă.

Lucrul acesta, noi, Românii americani, cu clerul și Preasfințitul Episcop Valerian, îl puteam face acum 50 de ani. De atunci, mereu, ni s'au oferit propuneri, promisiuni și momeli de a intra sub ascultarea Patriarhiei române, de a ni se înființa o Mitropolie în S.U.A., natural sub ascultarea guvernului României. Dar, Prea Sfințitul Valerian, Românii americani laici și clerul nostru au refuzat categoric. Nu era și încă nu este timpul.

Când va fi timpul, noi, laicii, vă vom spune. Nu era timpul pe vremea lui Gheorghiu-Dej, Ana Pauker, Teohari Georgescu și P.S.S. Justinian Marina. Nu a fost timpul pe vremea lui Ceaușescu, Nicolae Ibrănoiu și Patriarhul Moiseescu. Nu este nici acum timpul sub Ion Iliescu, Nicolae Văcăroiu, Virgil Măgureanu și Patriarhul Teoctist.

Repetăm, noi, laicii, vă vom spune când va sosi timpul. Până atunci Dumneavoastră stați cuminți la locul unde sunteți, și nu mai încercați "To ambanușe". Să nu uitați că sfințitele voastre sunteți slujitori în biserică, iar noi suntem acela care vă mulțumim, plăindu-vă pentru munca depusă, devotamentul cinstit, creștin ortodox și Român american.

Ion DRAGOȘ

TELEFONAȚI ÎN ROMÂNIA DELA 90^c MINUTUL

CEL MAI ECONOMIC
GARANTAT

INDIFERENT UNDE ȘI
CÂND TELEFONAȚI

Ați dori să vorbiți mai mult la telefon cu prietenii sau familia aflați dincolo de ocean? Schimbați-vă la Sprint Canada.

Comparat cu planul de telefoane al companiei telefonice locale, planul economic THE MOST întotdeauna vă asigură cele mai mari economii, indiferent unde și când telefonați. Garantat.

Vă arătăm cum. Cu reducerile oferite de planul THE MOST puteți economisi 50% la cele trei numere la care telefonați cel mai mult: unul peste ocean, unul în Canada și unul în Statele Unite.

Dacă nu telefonați dincolo de ocean, sau dacă se întâmplă să telefonați mai mult la al doilea număr

Să presupunem că cel mai mult vorbiți cu un prieten sau o rudă din România.

Cel mai mic cost al companiei Dvs.

locală este \$1.80 minutul, (excluzând primul minut)

pentru convorbirile făcute între 6 p.m. și 9 a.m.

Aceeași convorbire prin Sprint Canada

pe de altă parte, este numai

90^c minutul

(excluzând primul minut)

- jumătate de preț!

**CELE MAI BUNE PREȚURI ALE
COMPANIEI TELEFONICE LOCALE:
6.00 P.M. - 9.00 A.M.**

Tara chemată	Primul Minut	Fiecare Minut Adițional
ROMANIA	Co. Tel. Locală \$2.70	\$1.80
Sprint Canada	\$1.35	\$0.90

în Canada, atunci economisiți 50% la cele două numere la care telefonați mai mult în Canada și la un număr în Statele Unite.

În ambele cazuri, reducerea are loc automat. Și întotdeauna aveți o reducere de 15% la toate convorbirile Dvs. Așa că oriunde telefonați mai mult, economisiți mai mult.

Este adevărat: vă puteți permite să vorbiți de două ori mai mult cu prietenii și familia. Telefonați la Sprint Canada astăzi.

PENTRU CELE MAI MARI ECONOMII GARANTATE, TELEFONAȚI LA 1-800-456-9684 ASTĂZI.
LA ORICE ORĂ, ZIUA SAU NOAPTEA.

THE MOST

Obțineți Cel Mai Mult La Cel Mai Mic Cost

TELEFONAȚI LA 1-800-456-9684

CÂTEVA ÎNSEMNAȚII DESPRE "PEISAJ LĂUNTRIC"

De Demostene Andronescu, Ed. Puncte Cardinale, Sibiu, 1995

-Cap.I: Izgonirea din Iad a lui Orfeu și despre nașterea psalmului-

—Dumitru ICHIM—

Rareori am întâlnit un poet ca Demostene Andronescu. O carte de poeme, în sensul banal, e tot ceea ce te reprezintă ca jertfă, ardere, trecere. Poetul, precum "Profetul" lui Gibrán, la un moment dat se urcă în corabie și dispăre din această lume. Tot ce rămâne din el e o carte. Un ghioc în care se aud interiorul mării ale poetului. Un "peisaj lăuntric", folosind titlul lui Demostene Andronescu, reverberat prin această liră de contorsionat porțelan.

O carte este o zidire. O mânăstire în care ai jertfit trupul Anei și sufletul tău. Cum "prefețele" sunt grandoasele porți de mânăstiri și castele, larg deschise cititorilor, în care slujbașul de la poartă explică și vorbește despre "hramul" istoric, imaginați-vă cu ce fel de "bun venit" ne întâmpină autorul. Poarta este închisă. Floconituri slujitori ai porții - injurări, biciuiri și blestemați. Podul tras dela mal. Andronescu își scrie singur "prefața". Unde a pus suflet de martir, unde a picurat untelemn din candela de har, turșii nu au ce căuta, ci doar cei care vin în pelerinaj. Deasupra porților închise din "prefață" se poate citi pisană dedicată "Generației mele de Don Quijote și striviți de prea marele lor vis".

De pe meterezele înalte Andronescu observă grupurile de turști așteptând să-și consume curiozitatea și snobismul că în itinerariul lor turistic au mai vizitat și un poet. Și li se dă o "lecție". În incinta unui poem se intră numai pentru pelerinaj. De sus i se aude glasul precum al lui Moise când a spart Tablele Legii: "Nu mă citi, ci mă aruncă'n foc / Și-apoi cenușa'n vânt mi-o risipește, / Că s'iază rea și cel ce mă citește / Va fi ca farmecul'n ghioc". Turșii se strâng în grupuri. Vorbesc între ei. Privesc din nou în sus. Nu, nu au înțeles greșit. "Sunt molimă de zbucium și tristeți, / Stănesc furtuni și isc neliniști sure, / Din suflet mușc hain ca o secure / Și la lumina mea să plângi înveți".

Cum adică, încep să se întrebe turșii: "Și la lumina mea să plângi înveți"? Cum se numește această cetate? Această mânăstire? Acest castel? Cine este poarta și portarul? Cu brațele încrucișate, privind în jos la ei le spune răspicat: "Sunt fructul pădurei al vitregiei, / Aroma mea n'o gusti decât plângând / Și sensu-amar al fiecărui gând / Nu-l vei pricepe de nu'mi semeni mie".

Care este această caracteristică a poetului care îl face atât de diferit de ceilalți? Dacă citim cu atenție, observăm că nu e vorba chiar de o "piață rea", ci de un paradox în care "fructul pădurei al vitregiei" este de fapt un fruct al cunoașterii, în sensul socratic: "Cu versul meu, hain își dezvelesc / Tăciunele durerilor din spuză / Din adâncimi îl sorb ca o ventuză / Și peste suflet îți-l îngământesc. // Ca printr'un parc cu-alele pustii, / În slova mea tu te-nlănești cu tine / Și, ca'ntr'un lac adânc, îți vezi în mine / Fundul mălos și plin

de răgălii".

Deceori Socrate fiind întrebat care este doctrina lui, ce învață, ce știe, răspundea pe tonul stihurilor lui Andronescu: "Știu că nu știu nimic". Preferatul lui dicton era "cunoaște-te pe tine însuși". Când cel care deschise discuția afla că vestitul Socrate "știe că nu știu nimic" rămânea socat. Atât aștepta fiul moșei și al tăietorului în piatră să ște miracolul lui Dia + logos, cu fiecare întrebare ciopind în falsa cunoaștere a celui care "știe că știe", până când îl convîngea că intră adevăr "știe că nu știu nimic". Ar fi fost o pedanterie să-l repete "cunoaște-te pe tine însuși" după ce deja străbătuse dialogul drum spre descoperirea și cunoașterea focului interior al sinelui. Neingrijit acest foc nu s'a stins și Socrate îi dezvelea "tăciunele durerilor din spuză" și din adâncimile nebănuite ale sinelui îl sorbea "ca o ventuză" și îl grămădea pe suflet. Confuz, partenerul dialogului cu Socrate se trezea înfricoșat în fața neantului. Era întâlnirea tu-lui adevărat cu tine însuși. Cine ești tu ca să privești abisală asupra eului tău? Ca în viziunea lui Iezechiel descoperi că ești un "câmp de oase" sau "fundul mălos și plin de răgălii".

Ajunșând aici Socrate începea moșirea omului spre adevărata cunoaștere a lui "gnotho seavton", înălțându-l din "fundul mălos și plin de răgălii" la nivelul de înflorire deasupra apelor ca în poezia lui Blaga "Vei plânge mult, sau vei zâmbi".

...

Demostene Andronescu, în totalitatea opereii sale literare, este un poet dificil de înțeles. Un critic literar tendențios, sau unul care se apropie superficial, poate "argumenta" că Demostene Andronescu este un poet ateu și anticreștin. Și o poate face cu ușurință și succes aplicându-i metoda clasică a sectarului de a interpreta un text în afara contextului. De acest mod procustian nu a scăpat nici Eminescu. Parcă și acum aud cuvintele tovarășului profesor de limba română care ne spunea că: "oamini diștepti nu crede în Dumnezeu" și interpretându-ne poezia "Împărat și proleat", se oprea la "Religia - o frază / Ca cu a ei putere să vă aplece'n jug".

Pentru a vedea cum cum va fi interpretată poezia lui Andronescu în viitor să ne oprim la "oamenii diștepti" ce-au înțeles din poezia "Împărat și proleat" și anume că Eminescu a fost ateu și anticreștin.

Într-un poem dramatic poetul nu se identifică prin toate personajele. În monologul proleatului, nu este Eminescu cel care se prezintă vorbind în numele lui și al neamului, ci precizează: "zise unul". Este un răzvrătit împotriva unei societăți nedrepte. Logic, dela alungarea omului din rai a existat o societate dreaptă? Nu.

Acest "zise unul", deci nu eu, presupune niște ghilimele prin care citezi pe cineva. Eminescu nu face absolut nici o operație este-

tică nefericitului discurs al proleatului. Proleatul e prezentat cu toate cacofoniile de limbă și de logică. Are greutăți cu gramatica și ca "filosof" al "lavernei morhorite" vorbind despre religie dă cu nuca în perete: "Religia - o frază de dâncii inventată". Gramatical, religia nu este o frază, ci un substantiv. Aceasta nu este metafora lui Eminescu, ci a unui oarecare care vrea să impresioneze prin cuvinte mari, care habar nu are nici ce aia frază și nici ce e ala substantiv. Este proleatul portretizat de Eminescu în toată sărăcia lui de a privi lumea "printre ferești murdare" și Prințul poeziei românești îi respectă chiar și cacofoniile: "Ca cu a ei putere să vă aplece'n jug".

În limba română avem două verbe: a înjuga și subjuga. Sintagma proleatului, care nu a văzut un jug, devine stridentă și stărnește râsul omului dela țară. Înainte de a fi folosit, jugul stă pe pământ.

Pentru a "în+juga" animalele țăranelor ridică jugul până la gramuzul animalului, scoate restul și pune boul în jug. Este imposibil ca să apleci animalele la nivelul jugului, care stă pe pământ, spre a le "în+juga", decât în cazul că Românul își ară ogorul cu crocodili, singurele animale care ar justifica logica proleatului. Al doilea verb românesc, a "sub+juga" iarăși contrazice logica proleatului: "ca cu a ei putere să vă aplece'n jug". Jugul ca și cursa de șoareci stă pe pământ. Ca să prinzi boul în jug trebuie să ridici jugul deasupra animalului. Chiar a "sub+juga" iarăși nu are nimic comun cu: "Ca cu a ei putere să vă aplece'n jug". Nu "aplecă" animalele în jug, pentru că acesta stă pe pământ, ci, dimpotrivă, ridici jugul la înălțimea lor și le "sub-jugi".

...

Din cele de mai sus ne-am dat seama că textul care l-ar fi făcut pe Eminescu anticreștin și ateu nu reprezintă pe autorul magnificului poem închinat Maicii Domnului "Rugă-mu-te îndurării lor...", ci e un citat din "zise unul", deci nu el.

A doua interpretare tendențioasă este aplicată lui Argezei, care a folosit genul de poezie al psalmului. Referențele și notele ce le vom face la psalmii lui Demostene Andronescu cred că vor aduce destulă lumină ca să ne dăm seama că nici Argezei și nici Andronescu nu sunt poeți anticreștini și ate.

Psalmul este un gen de poezie al Vechiului Testament. În Biblie avem mai mulți autori, printre care cel mai prolific psalmist a fost David, Regele-Poet. Vechiul Testament este istoria căderii omului și "cătarea" de a se regăsi prin profeție în Cel care se va întrupa ca Om ca să răscumpe pe om în calitate de Uns, de Mesia, de Hristos. Poezia psalmului este profetică, dar în același timp și onirică. O poezie a visului, care de multe ori este un coșmar. În acest context Sfinții Părinți au interpretat acest coșmar ca o luptă a

sufletului cu nevăzutul, cu patimile. Literar, dacă am merge pe linia tendențioasă-lui critic literar, unii psalmi ai lui David sunt pur și simplu o blasfemie la adresa celor Zece Porunci pe care Dumnezeu le-a dat lui Moise. În special o sfidare demoniacă a poruncii să nu ucizi, o răzvrătire împotriva lui Dumnezeu ca fiind Creator al tuturor oamenilor și așa mai departe.

Or Sfinții Părinți au interpretat "psalmul" Vechiului Testament în sensul spiritual ca un poesis în căutarea Logosului. La fel au interpretat și "Cântarea cântărilor" care pentru un mărun critic literar nu ar fi altceva decât un poem pur și simplu erotic, departe de orice semnificație profetico-religioasă.

Călugărul dela Cernica, respectiv Tudor Arghezi, a ales forma de poezie a psalmului pentru a-și exprima rădăcirile prin pustiu ca o confesiune sub patrafirul lui Haris. La fel și Demostene Andronescu. Amândoi știau că numai proștii care nu știu istoria psalmului în contextul soteriologic îi vor acuza de anticreștin și ate. Dar ce contează? Apa trece, pietrele rămân. Bate vântul, latră câinii.

...

Și acum să analizăm "Poemul păgân" care ne duce cu gândul la Baudelaire. Andronescu este un poet al închisorilor prin care și-a făcut pelerinajul. În poemul respectiv e un răzvrătit. Împotriva lui însuși: "Pământule larg, pământule sfânt, / Primește-mă'n tine, fii mie mormânt, / Mă'nghe odată, de mine să scapi! / Sau poate, prea strâmt, nici tu nu mă'ncapi!".

E un om care vrea să se sinucidă. Nu putem să ne pronunțăm. Pământul e "prea strâmt". Invocația către cer: "Despică-te cer și varsă-ți urgia" e iarăși fără răspuns. La fel răspund și munții și astrele. Prin tăcere. În cele din urmă se adresează iadului: "Primește-mă iad în focul din tine, / Înneacă-mi durerea și iadul din mine. / Mă mistuie'n flăcăr, fii tu primitor! / Sau și pentru tine sunt usturător?".

Concluzia. Nu se poate sinucide. Nici măcar iadul nu i-ar putea înghiți moartea. "Sau și pentru tine sunt usturător?" Un om care cunoșcând viața ca moarte cerșete pământului, cerului, mării, munților și astrelor și nici măcar iadul nu-i primește sfârșitul ca moarte. Este a doua paralelă cu tragicul lui Orfeu care a trecut prin iad și în momentul cuceririi totale a lui, câștigarea lui Euridice, pierde totul "privind înapoi".

Demostene Andronescu în psalmii lui orfeici "primește înapoi" în căutarea lui Euridice - simbolul adevăratei cunoașterii, iar nu spre iad ca o ispitire de neant. Dar cum Andronescu primește nu numai înapoi, ci și înainte, se naște întrebarea: nu cumva ceea ce apare ca ispitire de neant să fie drumul de psalm spre Damasc? Răspunsul va fi tema din ora viitoare.

Continuare în numărul viitor

REQUIEM PENTRU MAMA

Constantina Dinu-Băjenaru
2 Noembrie 1903- 2 Martie 1996

În ziua de 2 Martie a acestui an, în satul Tunari, de lângă București, s'a stins din viață, la vârsta de 92 de ani și patru luni, mama mea, Constantina. Sub pleoapele ei, mama a închis pentru totdeauna lumina unei vieți trăite cu multă dragoste și multă suferință. Credința în Dumnezeu și iubirea față de copiii ei, față de vecini și de lumea ce a înconjurat-o, au ținut-o în viață aproape un secol. Odată cu stingerea ei, s'a stins în satul nostru ultima flacără a unei generații care a supraviețuit celor două războaie mondiale și celor peste patruzeci de ani de comunism.

"Biblia", "Psaltirea" și "Visul Maicii Domnului" au fost cărțile ei de capăt. Mama a fost primul dascăl, iar biserica din sat, unde mă ducea de mână în fiecare Duminică, prima mea școală. Credința în Dumnezeu i-a dat mamei multă înțelepciune, iar înțelepciunea i-a dat pacea de care a avut nevoie în clipele cele mai grele. Mama a locuit în poezie. A trăit poezia din jur și a recreat-o spontan. O poetă orală a fost mama. Din emoții și suferință ea a evadat totdeauna în poezie, iar plânsul ei era întotdeauna un cântec. Mama a fost și va rămâne pentru noi cei șapte copii ai ei, inteligența

și înțelepciunea, dragostea și căldura de care am avut întotdeauna nevoie, modelul cel mai bun de hărnicie, ca și de tărie în confruntarea cu suferința.

În numele fraților și surorilor mele, așa dori să aduc pe această cale mulțumiri femeilor din sat, care au privegheat-o zile și nopți, părintelui paroh, Marcel, părintelui Nicolae Ilinca dela Pipera și părintelui Mihail, dela Mogoșoaia, corului de bărbăți dela Biserica Amzei, pentru frumoasa slujbă de înmormântare ce i-au făcut-o, fanfarei dela Academia Militară, ca și tuturor celor care în ziua de 5 Martie au petrecut-o pe ultimul drum, pe mama Constantina.

Cu dreptii odihnească-se în pace, scumpa mea mamă!

LA MOARTEA MAMEI MELE

Înlăcrimată și tăcută,
fără să îți de nimeni seamă,
pe-o cale sfântă, nevăzută,
te-ai dus și n'o să mai vii, mamă.

Ai lăsat casa'mbelsugată
de multă dragoste și dor,
ai lăsat ușa descuiată
și poarta tot fără zăvor.

Va veni timpul să se mire
de câte suni în urma ta,
iar tu rămâi o amintire,
înduioșându-mi inima.

În casă candela-i aprinsă,
iar Maica Domnului veghează,
căci a rămas icoana trează
la rugăciunea ta nestinsă.

Voi mai veni ca și'nainte
să te mai văd și să vorbim,
să-ți aduc dulcile cuvinte
prin gura florilor d'or.

Când iarba moale, mătăsoasă,
va crește iar din mâna ta,
să ști măicuță, că acasă,
eu nici în somn nu te-oi uita.

Și dacă'n lumea de vecie
il vei găsi cumva pe tata,
să-i spui că doar prin poezie
il pot vedea ca altădată.

Voi căuta un drum pe unde
să vă mai văd și să vă strig,
că fără voi mi-e tare frig
și simt că pier printre secunde.

Și dacă ceața dintre noi
mi-o lăsa a vă vedea,
voi arde-o cu lumina mea
ca să ajung până la voi.

George BĂJENARU

DUMITRU STĂNILOAE

(16 Noembrie 1903, Vlădeni, Braşov - 5 Octombrie 1993, Bucureşti)

"ISUS HRISTOS SAU RESTAURAREA OMULUI"

-II-

—Gheorghe RĂDULESCU—

Iisus Hristos cel întrupat a îndeplinit dorinţa omului de a-L vedea, de a-L auzi şi de a-L urma pe Dumnezeu, căci El Dumnezeu s'a făcut om în toată întregirea Sa. "Astfel, Întruparea Fiului Lui Dumnezeu se vădeşte ca descoperirea deplină a Lui Dumnezeu, ca împlinirea şi ca mântuirea noastră. Raportul de eu-Tu, în care a intrat Dumnezeu cu noi prin faptul că s'a făcut ca unul din noi, arătându-ne totuşi că e Dumnezeu şi dându-ne toate darurile prieteniei Sale dumnezeieşti, este acela de maximă apropiere şi dragoste". "TEMELIURILE ETERNE ALE MĂNTUIRII". "1. Mântuirea indicată de comuniunea treimică". Prin urmare tocmai relaţia Lui Dumnezeu cu lumea în veşnicia Lui, apoi mântuirea lumii prin "Întruparea şi răstignirea Fiului Său" demonstrează întru totul dragostea şi grija pe care o poartă Dumnezeu, omului. De fapt, cum reflectează Părintele Stăniloae, cum ajunge să atingă unele taine şi mistere ale dumnezeirii, ne conduce să înţelegem că "Revelaţiunea deplină a Lui Dumnezeu în Întrupare este în acelaşi timp descoperirea deplină a celor mai uluitoare valori a omului". Este adevarat că până la Întruparea Lui Iisus, n'a fost nimeni care să se gândească să dea atâtă importanţă omului, căci "Întruparea Fiului Lui Dumnezeu, din iubire faţă de om, stă în legătura cu felul de fiinţare însuşi a Lui Dumnezeu". Prin urmare, baza Întrupării provine din esenţa şi existenţa divinităţii, deoarece prin ace-

ste ajungem la construcţia de "Comuniune trinitară a ei". Este interesant cum Părintele Stăniloae explică creaţiunea, rămânând numai în cadrul credinţei şi cum analizează teoriile teologilor ruşi S. Bulgakov şi N. Berdiaiev, cât şi originea doctrinei Sofiei a lui Iakob Böhme, care după teologul român, aceştia prin teoriile lor ajung la panteism. Despre Revelaţiune, autorul cărţii ne spune următoarele, urmărind cu multă atenţie conceptul creaţiunii în om primit dela Dumnezeu asemănător Fiului Lui, Iisus. "Revelaţiunea ne spune că omul este creat după chipul Lui Dumnezeu, iar mântuirea urmăreşte restabilirea omului ca să fie asemenea chipului Fiului Său" (Rom. 8,29). Fiul al Tatălui, după asemănarea Fiului cel Unul-născut. Dar Sf. Scriptură nu cuprinde nici o speculaţie asupra substanţei. Înfierea o întemeiază pe dragostea ce se stabileşte între Dumnezeu şi om. Dragostea, care întemeiază acest raport filial, o coboară în om Duhul Lui Dumnezeu. E o dragoste ce vine dela Dumnezeu. "Căci sunt mânăşi de Duhul Lui Dumnezeu, sunt fii ai Lui Dumnezeu". Ei au luat "Duhul Înferii" (Rom. 8,14-15).

"Fiul Lui Dumnezeu, Împlinitorul operei de mântuire". Care este de fapt şi de drept rolul pe care trebuie să-l îndeplinească Hristos? El este chemat să mântuiască pe oameni şi tot Lui îi revine obligaţia să îndeplinească "voia Tatălui

la creaţiune". Prin Iisus, omul a fost reabilitat în faţa lui Dumnezeu, prin Iisus, omul a fost repus în drepturile lui, a fost *Restaurat*. Iisus a primit prin Întrupare chipul omului, căci chipul omului este chipul lui Dumnezeu. "De ce locuia Fiului îi revine misiunea de a mântui pe oameni? Fiul trăieşte numai cu privirea spre Tatăl, nevrând altceva decât să împlinească voia Lui, să servească Lui.

Şi vrea să fie cât mai multe subiecte care să iubească pe Tatăl, să trăiască pentru El, cu privirea aţintită spre El, împlinind voia Lui.

Astfel, Fiul vrea un număr cât mai mare de fii ai Tatălui, de fraţi ai Săi. El împlineşte voia Tatălui la creaţiune. Dar, întrucât oamenii creaţi nu se ţin şi nu se ridică la înălţimea de subiecte ale dragostei divine, ei cad într-o existenţă chinuită, Fiul intervine din nou să împlinească voia Tatălui, restaurându-l în raportul de fii. Fiului se cade să împlinească opera aceasta şi prin creaţiune şi prin mântuire, căci El este în rolul de împlinitor al voii Tatălui şi El trebuie să se apropie în chip special de cei care trebuie să-i semene. De fapt, subiectele omeneşti poartă în fiinţa şi rostul lor, în mod special chipul Fiului şi al relaţiei Lui de ascultător şi cinstitor al Tatălui".

"ISTORIA ÎN AŞTEPTAREA REVELAŢIUNII DEPLINE" 1. "Ce ne-au adus Vifleemul şi Golgota?" Adevarul este că până la venirea lui Iisus

Hristos a trecut un timp de pregătire, oamenii trebuiau iniţiaţi în această privinţă, ei trăiau sub impulsul şi supunerii legii şi nu puteau să-şi realizeze descoperirea luminii din bezna care îi acoperea.

Rolul le-a revenit profetilor, deci, iar aceştia nu şi puteau realiza adevarul decât numai prin credinţă, credinţa era descoperitorul Revelaţiunii depline care a fost încununată prin sosirea Dumnezeului în mod real, realitatea Lui Dumnezeu, care a luat naştere prin ipostaza Duhului Sfânt şi Fecioara Maria, a făcut ca oamenii să înţeleagă legătura pe care o au cu Dumnezeu, deoarece Dumnezeu nu este o iluzie, o idee doar, ci El a făcut legătura cu ei prin filiaţie de înfiere, eliberându-i de întineric şi blestem, însă toate acestea se pot săvârşi în mod deplin, prin credinţa absolută, mai cu seamă când Dumnezeu a luat înfăţişare omenească, s'a arătat şi a trăit alături de oameni, căci nimic n'a fost opus omului pentru a-L cunoaşte pe Dumnezeu adevarat. Întrebarea este: "Ce ne-a dat Revelaţiunea deplină, aşa cum o avem în Iisus Hristos?"

Mântuirea omului de blestem, naşterea omului nou şi omorirea omului vechi al păcatului, înfierea lui prin Dumnezeu - ne spune Sf. Scriptură.

E vorba peste tot de realizarea omului, pe care anumite piedici o făceau imposibilă prin puteri imnente. Analizele anterioare ne-au arătat sumar în ce direcţie stă această realizare deplină a omului şi care sunt stările opuse ei. Prin credinţă se naşte şi se dezvoltă în om subiectul comuniunii cu Dumnezeu şi cu semenii, prin credinţa creştină se ridică, adică omul dela starea de natură la aceea de subiect, la aceea culme spre care e destinat. Numai prin credinţa în Dumnezeu cel personal şi deplin, prin credinţa întemeiată de Revelaţiunea în Iisus Hristos, se restaurează omul, iar această restaurare înseamnă o angajare a fiecăruia în strădania de restaurare a semenilor prin comuniune şi servire.

Numai prin credinţa în Dumnezeu cel personal şi mai ales în Dumnezeu, care se face real şi pentru eternitate om, prin raportul creat de ea între noi şi El, primim şi noi o valoare, care în acelaşi timp se şi realizează în noi şi tot numai prin ea suntem obligaţi de-a vedea aceeaşi valoare şi de-a o realiza în fiecare semen al nostru. Omul devine prin Iisus Hristos Fiu al Lui Dumnezeu şi semen al Lui Iisus Hristos-Dumnezeu.

E cea mai înaltă demnitate şi stare la care e ridicat. Dar ce altceva înseamnă aceasta dacă nu ridicarea la cea mai intimă comuniune de eu-Tu cu Dumnezeu?"

Părintele Stăniloae încearcă să demonstreze că Întruparea Lui Iisus Hristos a adus nu numai apropierea Lui Dumnezeu de oameni, nu numai să înţeleagă ei că Dumnezeu nu este o

ficţiune, ceva imaginar, întâmplător, ci este cu totul real, că Dumnezeu s'a pogorît în perfectă stare şi fraternitate faţă de oameni, dar la această sublimă contopire în trup ca om, Iisus a primit şi suferinţa, drama omului prin moarte ca o pedeapsă ancestrală moştenită dela Adam. Din acest punct autorul cărţii se îndepărtează de concepţia teologică a catolicismului lui Anselm de Canterbury, concepţie adoptată şi de calvinism, prin care se arată că Învierea Mântuitorului vine ca o răsplătă nu numai ca o iertare a omului, ci ca iubire deplină a Lui Dumnezeu faţă de oameni care le-a adus şi Învierea după moarte, deci omul a fost izbăvit de păcat, Iisus asumându-şi drama omului prin suferinţa morală şi trupescă, de fapt ca o binecuvântare adusă creaturii Lui Dumnezeu, omului, relevându-se ca o onoare a Lui Dumnezeu. Dar iertarea Lui Dumnezeu s'a făcut prin răstignirea însuşi a Fiului Lui, aşadar prin jertfa supremă adusă în faţa omului, la fel cum a fost adusă şi naşterea Sa prin Întruparea Lui Iisus, adică Dumnezeu este cu noi, El îmbrăţişează omenirea. "Aici ajunge să reliefăm că Întruparea Fiului Lui Dumnezeu s'a efectuat nu numai cu scopul ca Dumnezeu să vină în apropierea maximă a omului, ci şi pentru ca să dea, prin suferinţa substitutivă, acea satisfacţie ordinii morale, care să producă în sufletul oamenilor repercursiunile necesare pentru refacerea lor reală.

Deci nu ajungea apropierea Lui Dumnezeu de om pentru stabilirea comuniunii, ci era necesară în acest scop şi jertfa pentru ei. După teoria lui Anselm de Canterbury, atotputernică în teologia catolică, păcatul omului, fiind o ofensă a onoarei lui Dumnezeu, jertfa Fiului Său a fost o satisfacţie adusă onoarei Lui, având ca urmare înlăturarea morţii ce plana ca ameninţare asupra tuturor oamenilor. Jertfa Lui Iisus a avut rostul să concilieze iubirea Lui Dumnezeu, care voia scaparea oamenilor de pedeapsa morţii şi dreptatea Lui, care nu putea lăsa nepedepsită ofensa ce i s'a adus. Fiul Lui Dumnezeu s'a făcut om numai pentru a împlini forma juridică de reprezentare legală a oamenilor în satisfacţia adusă în numele lor. De o apropiere de oameni, ca bun în sine, nu era lipsă, deoarece natura omului prin păcat, nu s'a stricat, ci s'a suspendat doar relaţia normală între Dumnezeu şi oameni şi s'a proclamat asupra lor osândă morţii". Dacă prin Întruparea Lui Iisus, omul l-a cunoscut îndeaproape pe Dumnezeu prin Fiul Lui, în acelaşi timp, fiind martorul vieţii şi suferinţei fără echivalent fizic şi moral a Lui Hristos, Golgota a adus omului cutremurul fără de margini pe care de 2000 de ani îl poartă în el şi-i sfăieşte sufletul. Bineînţeles drama Lui Iisus nu este înţeleasă de oricine, ca să nu mai

amintim de acei care îl urăsc pe Hristos.

Dar, Golgota a pătruns adânc în conştiinţele oamenilor, este purtată cu ei, aşa cum îşi poartă sufletul, se caută să fie înţeleasă şi pătruns sensul atât de profund al dumnezeirii, pentru că în Naşterea, Răstignirea şi Învierea Lui Hristos, omul îşi regăseşte propria lui creaţie divină, îşi regăseşte scopul existenţei sale, îl regăseşte pe Hristos cel viu Care este în el, ca forţă, ca moarte şi viaţă eternă, se regăseşte pe el, ca individualitate, fiind posesorul demnităţii şi onoarei întru credinţa cea mai înaltă în Iisus Hristos. Dar, iată ce spune Părintele Stăniloae: "Cutremurul recreator, provocat de moartea Lui Jertfelnică, se propagă ca o permanentă actualitate pentru şi în orice om care vine la conştiinţa acestei jertfe, fiind în el întreaga lume până la sfârşitul ei.

În fiecare zi şi, cu deosebire în momentul Sfintei Euharistii, creştinul trăieşte actualizarea acestui cutremur, înflorât de mărima jertfei ce a trebuit să se aducă pentru el şi subţierea lui, se frânge forma cea decăzută a fapturii sale şi prinde consistenţa cea nouă, într'un geamăt neîntrerupt pentru păcatul propriu, pe care ni-l susţine vederea continuă a sângelui Său, care ni se împărtăşeşte, geamăt care cuprinde toată viaţa şi bucuria mântuirii, precum şi mulţumirea adusă Lui Dumnezeu pentru jertfa prin care ne scapă, se efectuează mântuirea fiecărei noi generaţii de oameni ce vine pe lume. Fără lacrimi pentru păcatele noastre, fără plânsul căinţei nu ne mântuim, dar plânsul acesta e amestecat cu certitudinea mântuirii şi el a devenit o posibilitate pentru noi prin moartea Dumnezeului-Omului". Deci prin orice suferinţă se reînnoieşte vechiul spre a se ajunge la îndreptarea şi curăţirea a ceea ce a fost pentru a fi distrus, ci a ajuta lumii să renască din nou spre lumina proaspătă a Lui Hristos, spre iubirea adevarată şi profundă a dumnezeirii faţă de creaţia Sa, care este Omul. Căci numai aşa va putea fi, cum spune Părintele Stăniloae: "Înţelegem astfel, răstignirea Domnului are în acelaşi timp rostul de-a da satisfacţie ordinii morale izvorâtă din voinţa divină şi de-a reface, chiar prin aceasta în adânc fiinţa umană.

Iubirea faţă de om pe care voia să-l refacă pe Fiul Lui Dumnezeu nu numai să se întrupeze, ci şi să primească moartea pe cruce.

Dacă se vădeşte aici şi dreptatea divină, ea nu stă separat de iubire, ci se cuprinde în iubire, înţeleasă în sens larg, ca voia de-a restabili în mod efectiv fiinţa omului. Părinţii răsăriteni, care explică moartea Domnului pe cruce, în mod principal, din iubire, au pătruns mai adânc în taina fiinţei Lui Dumnezeu şi a omului!"

Continuare în numărul viitor

TEC

THE EUROPEAN CONNECTION

LEGATURA DVS. PERMANENTA CU ROMANIA

EXCLUSIV PRIN TEC

Cele mai bune preţuri pentru călătorii către orice destinaţie şi servicii sunt GARANTATE

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.

25lb-\$59.33

peste 25lb \$3.15Kg.

• Livrare la domiciliu în Bucureşti şi marile oraşe

TORONTO - BUCUREŞTI \$769 CAD

BUCUREŞTI - TORONTO \$699 US

BUDAPESTA - TORONTO \$799 CAD

TORONTO - FRANKFURT \$589 CAD

TORONTO - LONDON \$415 CAD

TORONTO - NEW YORK \$109 CAD

TORONTO - LOS ANGELES \$399 CAD

NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:

- O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
- ARANJAMENTE FLORALE ŞI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
- PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREŞTI
- CURIER SAPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREŞTI (PUTEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
- TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREŞTI ŞI ÎN ORICARE ORAŞ DIN PROVINȚIE

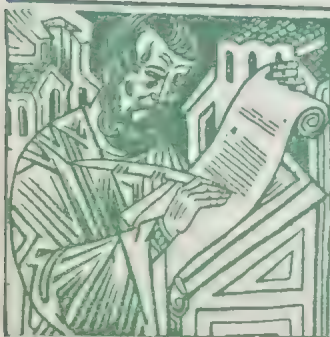
VACANȚE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8

TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990

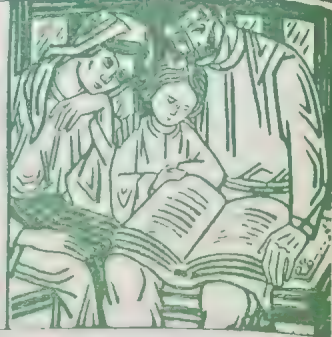
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638, MONTRÉAL - (514) 769-6921

VANCOUVER - Tel: (604) 931-8600

CRONICI

Literare - Artistice - Culturale din exil și din țară

VERA HUDICI

COPILUL DIN VĂZDUH

EDITURA DEMNITATEA NAȚIONALĂ
București, 1995

Mutilați sau automutilați

Am înțeles ce a însemnat pentru mine, pentru viața mea, activitatea desfășurată la Casa de Cultură "Nicolae Bălcescu", abia după ce am încercat de a mai lucra acolo.

Ar fi trebuit să mă simt fericită, aveam pensie de invaliditate gradul I, gluma casierului dela Casa de Cultură: "Colonel în rezervă".

Locuiam într'un apartament nou, cu mobilier nou, în trei camere. Timp de lucru, ziua toată. Puteam merge la Cămin, să citesc, să-mi spun părerea, mă cunoaștea lumea. Recăpătase carnetul de membră a Uniunii Scriitorilor. Ce mai puteam spune! Ajunsesem, cum spusese ghicitorul din tinerețe: "să duc o viață fără griji". Purta teama "bolii sângeroase", dar deocamdată, puteam munci, circula, visa.

Îmi lipsea activitatea. Câte bucurii avusesem în anii aceia! Am intrat la Casa de Cultură în Septembrie 1965 și am plecat în 1970. Cinci ani în care am avut cele mai mari satisfacții din toată viața. Toate acțiunile solicitaseră eforturi mari, dar mulțumirea resimțită nu fusese de neglijat. La unele m'am referit mai înainte. Acum, voi aminti numai schimburile de experiență literară. Pentru aceste acțiuni mergeam prin țară, în orașele mai apropiate și în unele mai îndepărtate. Peste tot întâlneam oameni îndrăgostiți de literatură, care ne așteptau cum așteptasem eu, cu mulți ani înainte, scriitorii dela Uniunea Scriitorilor din București.

Din echipa cu care mergeam în diverse localități făceau parte neapărat: Florica Bațu, D. Ichim, Aurel D. Cămpăneanu, care erau tineri. Organizam plecările prin rotație, când alții doreau să meargă, dar primii doi nu lipseau niciodată. Mergeam la Sibiu, la Iași, la Curtea de Argeș. Fiind tineri și naștrugnici, îi mai dojeneam uneori (singură m'am poreclit "domnișoara Cucu").

La Curtea de Argeș aveam de lucru, mai ales cu Florica Bațu. Ea afișa o cruciuliță de aur la gât. Nu-i spuneam nimic. Prindeam doar cruciulița și o vâram în corsajul deschis al rochiei. Peste câteva clipe, tot fără a scoate o vorbă, apărea lărgi cruciulița la vedere. Logodnicul ei și viitor soț, era teolog și probabil el îi dăduse cruciulița.

Poeziile, gotiile, dansul, după Tribuna Literară erau tot atâtea momente plăcute. "Domnișoara Cucu" se agita, nu sta nici o secundă pe loc. Apoi, spre ziua respira ușurată: "Ce frumos a fost!"

Veneam și acum la Cămin. Urmăream cu plăcere maturizarea "copiilor mei", - cum îi numeam eu. - Nina Marinescu Poppea era, ca și înainte, deosebit de activă. Mă bucuram împreună cu ei de reușita manifestărilor Căminului, dar în sinea mea aveam o mare mâhnire: Să fi reușit să scot și Antologia de proză literară. Să fi dat satisfacție și prozatorilor să aibă și ei lucrări

tipărite. Apărea în continuare revista "Cadran", lucrau la ea aceiași îndrumători entuziaști: Andrei Ciurunga, G. Păun, li se adăugase și Ștefan Popescu, Ionel Protopescu.

Arătam ca un clasic pensionar care venea la fostul loc de muncă să-și vadă prietenii. Mă primeau cu plăcere. Mă simțeam iubită, respectată, dar ne vedeam atât de rar!

De un Sf. Dumitru ieșisem dela sedința cenaclului la ora 20. Era întineric. De obicei mă însoțea Florica Bațu. În dreptul porții Patriarhiei, Florica mă luă de braț: "Haideți să urcăm dealul! Să vedeți câtă lume este!"

Nu voiam! Era târziu. Până în Drumul Taberei era mult de mers. Trebuia să ajung acasă cu două mijloace de transport. Dar Florica nu m'a lăsat. Aproape m'a silit s'o însoțesc.

Urcam încet Dealul Mitropoliei într-o coloană de oameni, compactă, nu se putea nimeni mișca decât în același timp. Florica se bucura ca un copil: "Vedeți cât este de solemn! Ca în Pelerinaj la Locurile Sfinte!"

Aproape de așezământul sfânt se aflau tinerii teologi, de o parte și de alta a drumului. Întindeau celor sosiți dumitrițe și tufănele. Am ajuns și la intrarea în biserică, am trecut pe sub un baldachin...

Florica era entuziasmată, emoționată. Dar, mai ales era bucuroasă că reușise să mă ducă pe sub icona sfântă.

Ne-am despărțit la stația din fața Spitalului Brâncovenesc. Fața mi-a mai dat din florile primite de ea: "Să le păstrați. Nu vă veți simți singuri. Să știți că acolo, sus, este un Păzitor care vă poartă de grijă. Eu l-am văzut. Îi simt aici, alături de mine și pe umărul Dumneavoastră!"

Avea Florica Bațu un fel de a vorbi, încât o luai în serios. Și cu adevărat, voiam să am un Păzitor care să-mi stea alături, să nu mă mai strivească singurătatea. Mă simțeam atât de singură cu cât, mutându-mă departe de centrul Capitalei, nu mai mă vizitau vechii prieteni.

Pe Costin l-am pierdut de tot. Nici telefon nu-mi mai dădea. I. Valerian s'a apucat de lucru, voia să publice interviurile cu scriitorii dintre cele două războaie mondiale.

Abia acum îmi dădeam seama, cât de activ fusese înainte de a practica "politica gândacului de bucătărie".

Curând, Florica Bațu s'a căsătorit cu preotul D. Ichim și au plecat în Canada. Dintre atâți foști cenaclisti care trecuseră prin Cenaclul "George Bacovia", Florica mi-a rămas cea mai fidelă. Am simțit-o ca pe o adevărată fiică. Chiar și acum, când scriu aceste rânduri, tot astfel o consider. Ea m'a întors cu fața spre Dumnezeu și avea grijă de sufletul meu. Îmi trimitea iconițe, rozalii, îmi scria despre Credință: "Rugați-vă! Chiar dacă nu vă puteți ridica din pat, rugați-vă! Dumnezeu e bun și drept!"

Mă rog! Mi-am făcut și un mic altar în camera mea de scris. Am acolo o candelă și toate felicitările trimise de Florica, de săr-bători.

Dar, mai ales, am cărțile pe care le-a publicat. Citind ultima carte primită dela ea, am plâns de emoție dela prima pagină și până la ultima. Și poate că, această carte a ei mi-a dat puterea să mai scriu și rândurile acestea.

Deci, eu nu sunt singură! Am o fiică în Canada, ea are șase copii. Scrie versuri. Crede în Dumnezeu. Deși are un diagnostic pentru o maladie gravă, consideră că fecioara Maria o ajută să-și crească copiii. A fost la Medjugorje, unde sunt atestate aparițiile Mariale. S'a rugat acolo. A ajutat-o. Trăiește. Florica iubeste oamenii. Atunci când frecventa cenaclul "meu" a luat premii pentru poezie. Era foarte talentată. Dar și preotul D. Ichim îmi era ca un fiu... Mă refer la cei ce erau tineri. Dintre aceștia regret dispariția din viață a talentatelor scriitoare Areta Sandru, al cărei mentor era Andrei Ciurunga. Atât de tânără, a reușit să-și publice șase cărți... Lista lor nu s'ar termina curând, dacă l-aș aminti pe toți. Cei vârstnici, în majoritatea lor, s'au mutat în cimitirul meu, căci iată, fără voie, ajung și la cimitirul "Mutilaților". Atât am reușit

să dau în viață, o scurtă bucurie celor 120 de semnatari ai Antologiei.

Acesta a fost încă unul dintre secretele mele! Voisem să fericesc o lume și m'am mulțumit cu 120 de persoane, dintre care unele s'au realizat în lumea scriitoricească, pe lângă cei care erau deja scriitori autentici.

Antologia de versuri era de fapt o carte în care publicau tineri și vârstnici, membri

ai Cenaclului literar "George Bacovia" - din cadrul Casei de Cultură "Nicolae Bălcescu", din str.11 Iunie Nr.41. Atât, dar pentru mine este un lucru scump, deosebit de prețios. Poate autorii aveau și alte versuri mai reprezentative, dar nu s'au putut publica pe atunci. Totuși, mulți dintre semnatari au avut prilejul să-și spună "of-ul". Iar cele 2.000 de exemplare, în care a apărut Antologia, s'au răspândit în lume.

VÂRSTĂ PRIMARĂ

Soare!!!

Pleoapele cad pe gene de lună
pietre întorc luminii câmpii-
razele vârstei primare se svântă...

Tac. Îmi e dor... Lumini lunecânde-
mai cresc înapoi cu un cerc de lumini,
copacul se frânge de-atâta tăcere-
degetele răd... și răsurile visează...

Lumină, pe gene... departe... departe...
mai scad cu un cerc..., mai scad cu un doi
urc cercul de ceruri... în centru, lumină,
raze răzând în plete..., pe trup-
sunt rază... sunt zămbet... rază dansează
alb înscruind, în stele de lut-
sunt dansul...

sunt raza...

sunt steaua din stele...

(adânc..., mai adânc...)

(mai adânc!... mai adânc!...)

sunt clipa... sunt iarbă... nervura de nour.
și sunt om!

și sunt om!

și sunt Om!!

...și SUNT OM!!!

x

x

x

...Raze ciudat îmi leagă în gene-
e vremea să urc...

Florica BAȚU

Rămânem tot mai singuri

A MURIT MIRCEA CIOBANU

mult decât majoritatea noastră pentru restaurarea valorilor românești, pentru renașterea României tradiționale, pentru dinastia europeană care încorporează o istorie trudnică. El a scris despre Rege, cum au scris profeții despre Lege și evangheliștii despre Viul Vieții.

El a scris, printre superbe "poeme" și teme nice "Istorii", atâtea "Convorbiri" cu monarhul exilat, dintre care și cartea de căpătâi atât pentru voi, cei plecați în exil, cât și pentru noi, cei rămași cu exilul în suflet, "Regele Mihai și exilul românesc"...

El a scris așa cum a făcut.

Era credincios precum respira. Era un bărbat creștin în toată puterea cuvântului, un bărbat care a întemeiat, alături de minunata lui femeie, Rodica, trei copii: doi băieți și o fată. Adevărați.

Ardea în tot ce făcea. Lumina spiritului îi con-

suma inima. O inimă care n'a obosit să se lase consumată, ci s'a oprit, în preaplinul ei, rotundă, ca un ochi mirat de copil.

Era un mare iubitor de viață curată și, pentru mine, un prieten mai mare a cărui existență îmi dădea bucurie, speranță și siguranță.

Îl intrista, firește, impotența grozavilor noștri politicieni care s'au temut, prostește, să (mai) lupte pentru Rege. Pentru lege. Și au lăsat ca legea să o facă necurații. Îl intrista, dar nu deznădăjduia.

Ultima dată mi-a spus, cu vocea lui deopotrivă puternică și blândă, că trebuie să facem fiecare tot ce poate pentru Rege, pentru țara noastră...

După domnul Coposu, moartea lui Mircea Ciobanu e cea mai înfricoșătoare pierdere pentru țară. Rămânem tot mai singuri.

Roxana IORDACHE

BISERICA CREȘTINĂ

DIALOGUL TEOLOGILOR

Radu NEGRESCU-SUȚU

Zilele trecute, am avut rarul privilegiu de a asista, într'un amfiteatru din Paris, la o dezbateri teologică ce mi-a reamintit mult controversatul Ev Mediu.

Discuțiile s'au purtat între trei Doctori în Teologie: un Rabin, un Preot creștin și un Imam, în fața unui auditoriu extrem de atent și de riguros.

Ca reprezentanți ai celor trei mari religii monoteiste, aceștia au promis dintru început un dialog fondat, în primul rând, pe toleranță și respect reciproc. Altfel, dialogul și în special cel religios se împotmolește curând, nemaiputând avansa către o cunoaștere reciprocă.

Religiile însă, nu trebuiesc judecate prin oamenii care le aplică și care, câteodată, prin excese sau interpretări greșite, se pot îndepărta de adevărata credință. Inchiziția sau Cruciada a IV-a nu au reprezentat toată creștinătatea, unele pasaje din Talmud nu reprezintă toată religia ebraică și nici extremismul arab, tot Islamul.

În sfârșit, pentru a putea exista un dialog posibil, fiecare trebuie să rămână, bineînțeles, fidel credinței sale proprii, purtătoare de energii spirituale, însă respectând în același timp credința celuilalt.

Si acum, à chaque peuple, son Livre sacré, acești trei teologi argumentau și se bazeau în dialogul lor pe Talmud, Biblie și Coran, subiectul dezbaterii, mai disputat decât controversatul Filoque, fiind, de data aceasta, recunoașterea Mesiei.

Să urmărim însă, dialogul celor trei teologi, după prezentările de rigoare făcute prealabil.

Creștinul: Noi ne vom baza, în această discuție, doar pe documentele canonice. Canonul lui Muratori (definit astfel după numele celui care l-a descoperit în sec. XVIII) datează din sec.III și împarte documentele de până atunci în canonice și eretice sau apocrife. Acestea, nerecunoscute de către Biserica creștină ca autentice, sunt nenumărate și multe documente sunt astăzi pierdute. Avem, astfel, Evangheliile lui Filip, Iuda, Marcion, Matia, pseudo-Matei, Petru, Toma, Nicodim, Fecioarei, Iacov, Tatian, Andrei, Evei, Nazariților, Ebionitilor, Egiptenilor, Evreilor, arameică, arabă, Adevărului sau a Copilăriei.

Apoi avem Scrisorile către Laodiceeni, către Alexandrini sau ale lui Barnabe, Iisus Hristos, Ignatius din Antiohia, Clementin din Roma etc.

Și avem Profetiile lui Seth, Cham, Enoh sau Jaldabast și, în sfârșit, o serie de alte documente precum: Apocalipsa lui Adam, Penitența lui Adam, învățăturile Apostolilor, Povestea lui Zaharia, Povestea lui Iosif tâmplarul, Dialogul cu Tryphon, Apologia lui Antoniu cel Cuceritor, Pedagogul, Testamentul celor 12 Patriarhi, Protoevanghelia lui Iacov ș. a. m. d.

Documentele Canonice, mai puțin numeroase însă recunoscute ca autentice de către Biserica noastră creștină, sunt: Scrisoarea lui Iuda, Pastorul lui Hermas, cele două Scrisori ale lui Ioan și copile (traducerile) celor patru Evanghelii (originalele în limba greacă fiind pierdute) ale lui Matei, Marcu, Luca și Ioan.

Musulmanul: Eminentă, noi știm că aceste Cărți sfinte ale voastre, precum și cele ale Evreilor (Pentateuc sau Torah) au fost mutilate în mod voluntar, prin scoaterea pasajelor care anunțau clar misiunea Profetului Muhammad.

Iisus a spus clar Evreilor: "Eu sunt Iisus, apostolul lui Dumnezeu, fiul Mariei și vin să vă confirm adevărul din Pentateucul care m'a precedat și să vă anunț fericita venire a profetului care mă va urma. Ahmed (Muhammad), este numele său" (Koran LXI, 6).

Noi știm că atunci când Biblia voastră anunță pe "profetul precum Moise" ce urmează să vină, sau ori de câte ori profetul Iisus anunță pe "Paraclet", cel ce urmează să vină spre a ne învăța totul, noi știm că este vorba despre profetul nostru, Muhammad.

Creștinul: Excelență, chiar marii gânditori musulmani (Avicena, Ghazali, Ibn Khaldun) au refuzat să creadă că Iudeii și Creștinii au putut să falsifice textul Scripturilor lor, ci doar că au putut interpreta greșit sensul textelor.

Noi, Creștinii, credem că poate exista o interpretare creștină, la fel cum poate exista o interpretare ebraică sau arabă a aceluiași text, în funcție de existența a trei credințe diferite, care se respectă totuși reciproc. În ceea ce privește Paraclet-ul (Mângâietorul) anunțat, acesta este identificat de Sfântul Ioan, cu Sfântul Duh.

Musulmanul: Cuvântul, Verbul lui Allah este pentru noi Coranul, pentru Evrei este Torah, însă doar pentru voi, Creștinii, Logosul s'a încarnat în trupul omenesc al Profetului Aisa. Creștinismul astfel, nu mai este o religie ca ale noastre, care se bazează pe Scripturi, ci a devenit doar religia unei singure persoane, Iisus, Verbul lui Dumnezeu intrupat.

Evreul: Dacă îmi permiteți, am impresia că ne-am îndepărtat dela subiectul propus și anume "recunoașterea Mesiei" și, cu îngăduința Excelențelor voastre, îl voi deschide eu.

În "Semnele Mesiei", noi avem o descriere clară a acestui om, simplu muritor, însă eliberator al poporului evreu, cel care va anunța gloria lui Israel și va reînălța Templul din Ierusalim.

Mesia, Mântuitorul nostru, va avea "umerii lași, gâtul gros, fața precum un trandafir de soare, ochii strălucitori și gleznele groase..."

Mechia'h (Mesia) poate fi potențial sau prezumtiv. Primul, apare la fiecare generație, însă nu și dezlăuie menirea, căci nu a sosit vremea sa. Al doilea, corespunde și mai bine caracteristicilor cerute, dar nu se dezlăuie nici el, vreodată, în mod deschis, lăsând însă pe discipoli să-l desemneze drept Mesia.

Simon bar Kochba a fost un Mesia prezumtiv în sec.II, iar Rabbi Menahem Schneersohn este astăzi același lucru, mai puțin în cazul în care se va dezlăui și se va proclama în mod deschis Unsul lui Yahweh, Mesia așteptat.

Acum, există doi Mesia în tradiția exhaustivă: Mesia fiul lui David și Mesia fiul lui Iosif. Machia'h ben Yosef va fi sacrificat în lupta mântuirii poporului evreu, însă el pregătește calea pentru Machia'h ben David. Acesta doar, este adevăratul Rege Mesia, care va răscumpăra Israelul și va aduce pacea.

Precedat de profetul Ilie, care va reveni spre a-l fi Mare Preot, Mesia se va dezlăui pe pământul Israelului, sărac și călare pe un măgar. El va pune capăt războaielor și suferințelor premesianice, comparabile cu cele ale unei femei care naște, și va reînstaura Epoca de Aur, începând cu reconstruirea Templului din Ierusalim și a Israelului.

Creștinul: Eminentă, din sec.I și până în sec.V, au existat nenumărați falși Mesia, unii chiar cu un număr important de adepți mult timp chiar și după moartea lor. Vă pot reaminti pe Iuda Galileeanul, Athronges, Simon Răzvrătitul, Teuda, Simon Magul, Dositheu, Menandru, Bar Iisus, Menakhem bar Iuda, Simon bar Giora, Simon bar Kochba, Marcu Magul, Mani, sau Moise Cretanul.

Ce a rămas din doctrina lor și câți adepți sau credincioși mai au?

Dacă Domnul Iisus Mântuitorul nostru a

fost și El un fals Mesia, cum se face că nu a avut aceeași soartă ca și ceilalți?

Evreul: Termenul de "falși Mesia" este abuziv în cazul lor și ar trebui întrebuițat ori termenul de potențial, ori cel de prezumtiv, atâta timp cât semnele corespund însă omul nu se dezlăuie.

Creștinul: Însă unii dintre ei s'au declarat Mesia, dar timpul și faptele lor au dovedit că nu au fost.

Evreul: Că nu au fost Mesia ben David, însă au putut fi Mesia Ben Iosif.

Creștinul: Excelență, nu este oare scris în Talmudul vostru că "Regele Mesia s'a născut în cetatea regală Belteem din Iudeea"? (Talm. Yerusal. I,II,4)

Evreul: Da, însă nu este vorba despre Iisus, ci despre Menakhem.

Creștinul: Această după Rabbi Yudan ben Rabbi Aibo. Însă după Rabbi Iosua ben Levi, numele său nu este Menakhem, ci Tzemakh. Iar Menakhem, care înseamnă doar "Consolator" este de fapt același lucru cu Tzemach și cu Iisus, căci valoarea numerică a fiecărui nume este aceeași, și anume 138.

Iisus nu a vorbit niciodată despre El însuși. "Dacă Eu mărturisesc despre Mine Însumi, mărturia Mea nu este adevărată" (Ioan 5,31)

Atunci când Evreii L-au întrebat: "...Dacă ești Hristosul, spune-ne-o deslușit" (Ioan 10,24), Iisus a preferat să vorbească prin faptele Sale, să le răspundă nu prin cuvinte, ci prin acțiuni.

Evreul: Greșit, Iisus pretinde că el este Mesia.

Creștinul: Nu terminasem încă. Spuneam că Iisus prefera să vorbească prin faptele Sale, mai puțin în două rânduri, când confirmă verbal Iudeilor că El este Mesia (Marcu 14, 61-62 și Matei 26, 63-64).

Chiar Fariseul Gamaliel, învățătorul Legii, le-a spus Evreilor: "...Dacă încercarea sau lucrarea aceasta este dela oameni, se va nimici; dar dacă este dela Dumnezeu, n'o veți putea nimici. Să nu vă pomeniți că luptați împotriva lui Dumnezeu". (Fapt. 5, 38-39)

Evreul: Iisus nu a putut produce fapte extraordinare, care să convingă că el era Mesia. Știm cu toții că toată Antichitatea s'a scaldat într-o atmosferă de magie și de preziceri, în care erau greu de distinse adevărații prooroci de cei falși. Miracolul nu a fost întotdeauna un criteriu de autenticitate a unui mesaj divin, uneori oamenii și chiar adevărații profeți fiind înșelați de către cei falși (1 Reg.13; 1 Reg.22,21-23; Ier.23, 11-17; Ezech.14, 9-11, etc.)

Creștinul: Excelență, în sec.III, refutând lucrarea filosofului Celsum, "Discurs adevărat", unde acesta îi atacase pe Creștini, Origene scrie la rândul său "Contra Celsum", tratat de apărare a religiei creștine împotriva acuzațiilor păgânilor, unde vă dă anticipat răspunsul la afirmația că Iisus nu a produs fapte extraordinare: "Nu există nimic atât de admirabil decât cumpătarea, reținerea, blândețea, bunătatea, omenia produsă de doctrina Sa... în cei care cred cu sinceritate". (Contra Celsum, pag.42)

Evreul: Acestea sunt precepte admirabile, însă nu constituie miracole care să convingă că el ar fi fost Mesia.

Creștinul: La aceste precepte admirabile se adaugă însă și nenumărate miracole atestate de Apostoli, precum Vindecarea orbului din Betsaida (Marc.8, 22-26) Vindecarea orbului din Ierihon (Marc.10, 46-52; Mat.20, 29-34; Luc.18, 35-43), Vindecarea celor doi orbi (Mat.9, 27-31), Vindecarea orbului din naștere (Ioan 9, 1-41), Vindecarea leprosului (Mat.8, 1-4; Marc.1, 40-45; Luc.5, 12-16), Vindecarea celor zece leproși (Luc. 17, 11-19) sau Vindecarea posedatului mut și orb (Luc.11, 14; Mat.12, 22; Mat. 8, 32-34).

Evreul: Aceste fapte nu sunt decât acte de magie, pe care orice impostor le poate executa cu ajutorul iluziei.

Creștinul: Dar învierea tânărului din Nain (Luc.7, 11-17) ori învierea lui Lazăr din Betania (Ioan 11, 1-14), sunt oare fapte care, de asemenea, se pot infăptui cu ajutorul magiei?

Evreul: Nu, pentru că nu a existat nicio dată nimeni care, fiind cu adevărat mort, să fi putut învia sau să fi fost înviat.

Creștinul: Eminentă, atunci cum explicați alte învieri pe care le recunoașteți, precum învierea fiului văduvei de către Ilie (1 Reg.17, 17-24), ori învierea fiului Sunamitei de către Elizei (2 Reg.4, 34-35)?

Evreul: Acestea sunt acte de manifestare ale puterii divine, ceea ce nu este cazul lui Iisus, care pentru noi nu este decât un magician abil, însă nimic mai mult.

Ilie și Elizei au fost profeți, care și aceștia primeau mesajul profetic în somn și prin intermediul unui inger, pe când doar Moise era în stare de veghe și față cu Yahweh (Num.12, 8; Num.7, 89; Exod.33,11; Exod.24,10-11).

În cazul celorlalți profeți, atunci când Cerurile se deschid în fața lui Ezechiel (Ezec.1,1), Dumnezeu vorbește lui Ezechiel (Ezec.1,28), Dumnezeu se arată lui Isaia (Isa. 6, 1-5), Soarele și Luna se opresc (Ios. 10, 12-15), Iona lepădat de peștele care-l înghițise, după trei zile (Iona 1,17; 2,10) ori Tovarășii lui Daniel care nu pot fi arși în cuptor (Dan.3,27), acestea sunt de asemenea acte de manifestare ale puterii divine, cu diferența că aceștia erau profeți minori în comparație cu Moise, Legislatorul nostru.

Creștinul: Greșit, Moise nu s'a întreținut față în față cu Dumnezeu, precum Excelența voastră pretinde. Aceasta reiese clar din Biblie și nu cred că Excelența voastră să nu cunoască un paragraf din Torah, pe care i-l pot totuși aminti: "Domnul a zis: <Fața nu vei putea să Mi-o vezi, căci nu poate omul să Mă vadă și să trăiască>" (Exod. 33,20)

Să revenim totuși la minunile despre care discutăm mai înainte.

Evreul: Pretinsele miracole ale lui Iisus, cam vreo douăzeci la număr.

Creștinul: Este vorba de peste treizeci.

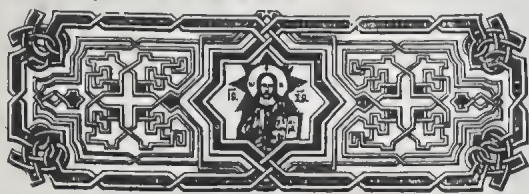
Evreul: Mă rog, astfel de miracole a infăptuit și Rabbi Hanina ben Dossa, care a vindecat la vremea sa grație puterilor supranaturale care-i fuseseră acordate.

Creștinul: Cunosc, ba chiar și măgarul lui Rabbi Hanina avea aptitudini supranaturale, cum nu a avut măgarul lui Buridan!

Continuare în pag. 14

În duh și adevăr

DELA ÎNTUNERIC LA LUMINĂ

Sergiu GROSSU

Despe lumină și importanța ei în viața individuală și colectivă a oamenilor, am avut ocazia să vă vorbesc în revista "Cuvântul Românesc" în Evanghelia vinedecării unui orb din naștere, Iisus se recomandă astfel: "Că sunt în lume, sunt Lumina lumii". Așa cum a mai spus-o și în alte împrejurări: "Eu sunt Lumina lumii; cine Mă urmează pe Mine, nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții" (IOAN, 8,12). Despre ea vorbește profetul Isaia, când scrie: "Nu soarele îți va mai sluji ca lumină ziua, nici luna nu te va mai lumina cu lumina ei, ci Domnul va fi lumina ta pe vecie" (ISAIA, 60,19). Pentru că Dumnezeu este lumină, cum o afirmă răspăcat Sf. Ioan, la începutul primei sale epistole: lumina noastră indispensabilă, lumina pe care o căuta, în care credea și pe care o trămbia tânărul David în cunoscuta sa cântare: "Tu ești lumina mea, Doamne! Domnul luminează întunericul meu!"

Este cazul să ne întrebăm: cum ne ajunge la această lumină? Sau, ca să folosim cuvintele bătrânului Iov: "Unde este drumul care duce la locașul luminii"? În primul rând, ochiul nostru launtric - ochiul credinței - trebuie să fie sănătos. "Dacă ochiul tău este sănătos - citim în predica de pe munte -, tot trupul tău va fi plin de lumină; dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric". În al doilea rând, trebuie să ascultăm, oricând și oriunde ne-am afla (în special atunci când regimul politic este un regim ateu, potrivit Luminii lui Dumnezeu), trebuie să ascultăm de poruncile Scripturii, orientându-ne zilnic viața după preceptele sfinte, devreme ce știm că Dumnezeu a pus Cuvântul Său "lumină popoarelor", devreme ce Psalmistul strigă: "Cuvântul Tău este o candelă pentru picioarele mele și o lumină pe cărarea mea..." (PSALMUL 119,5).

Lumina lui Dumnezeu trebuie primită, integrată în viața noastră cotidiană pentru a-și impune, încetul cu încetul, supremația asupra întregii noastre ființe. Fiindcă, ne atrage atenția Mântuitorul, numai "dacă tot trupul tău este plin de lumină, fără să aibă vreo parte întunecată, va fi în totul plin de lumină, întocmai ca atunci când te-ai lumina o lampă cu lumina ei mare" (LUCĂ, 11,36). Această LUMINĂ INDISPENSABILĂ ne poate transforma din făpturi inerte, din suflete moarte, în oameni vii, purtători de lumină. "Căci mi-ai izbăvit sufletul dela moarte - strigă Psalmistul -, mi-ai ferit picioarele de cădere, ca să umblu înaintea lui Dumnezeu, în lumina celor vii".

Sfânta Scriptură și aspectele negative ale luminii, adică ne vorbește despre o FALSĂ LUMINĂ, mai

pece despre lumina celor morți în păcat. Nu scrie, oare, în Evanghelia: "Ia seama, dar, ca lumina care este în tine să nu fie întuneric"? Să ne ferim de situația în care se află foarte mulți din frații noștri de pribegie: ei zac în întuneric, închipuindu-și că întunericul acesta este lumină. Unii zac în întunericul păcatului, străini de Dumnezeu și de Hristos, și cred - în ignoranța lor spirituală - că strălucesc prin șmecherii, prin minciuni, prin chefurie și destrăbălare, prin bogăție și posturi înalte. Alții, care zac în întunericul ateismului și luptă, de pe pozițiile marxism-leninismului, împotriva lui Dumnezeu, vor să lumineze, în societatea pe care o stăpânesc prin teorie, propovăduind ura și lupta de clasă, justificând prigonirile, abuzurile și nedreptățile sociale, în virtutea unei lumini ideologice care nu este altceva decât întuneric. Amintiți-vă de cuvintele prapăstioase ale scriitorului Mihail Sadoveanu, care afirma, imediat după instaurarea regimului comunist în România, că lumina vine dela Răsărit. Ori lumina - adevărata lumină - nu poate veni nici dela Răsărit, nici dela Apus; ea vine, în mod inevitabil, numai de Sus, adică direcția acestei lumini este verticală, conform celor spuse de Ap. Iacov: "pogorindu-se dela Tatăl luminilor".

Adresându-se Filipenilor, Ap. Pavel scrie: "Fiți răi prihană și curăți, copii ai lui Dumnezeu, fără vină, în mijlocul unui neam ticălos și stricat, în care străluciti ca niște lumini în lume, ținând sus Cuvântul vieții..." (FILIPENI, 2,15-16). Dacă uităm de acest sfânt Cuvânt al Domnului, devenim răi, lumina se stinge și nu mai putem străluci. "Da, lumina celui rău se va stinge și flacăra din focul lui nu va mai străluci", suntem avertizați (IOV, 18,5).

Nu este admisibil ca un creștin, născut din lumină, să mai trăiască în întuneric, să mai prezinte în viața sa pete, umbră, eclipsă. Noi trebuie să devenim "fii ai luminii și fii ai zilei". A treia posibilitate nu există. După cum ne este interzis să slujim la doi stăpâni tot așa nu putem fi, în același timp, și întuneric și lumină. "Odinioară erați întuneric", ne lămură Sf. Pavel, adică numai "în vremea aceea..." când sub puterea întunericului aflându-ne, eram "fără Hristos, străini de legămintele făgăduinței, fără nădejde și fără Dumnezeu în lume". Dar acum, în Hristos Iisus, noi suntem în lumină, deoarece primim lumina dela Dumnezeu, prin Iisus, odată ce am intrat în sfera de atracție a Aceluia care este izvorul luminii. Nu suntem lumină în noi înșine, ci "suntem lumină în Domnul", subliniază Apostolul Neamurilor, prigonitorul de altădată al Luminii, Iudele "Insufliți de o răvnă nespuns de mare pentru dătinile strămoșegii", care, pe drumul Damascului, s'a întâlnit cu Lumina, i-a văzut strălucirea și-a capitulat în fața acestei Lumini.

Biblia ne atrage atenția să ținem cont de aspectele negative ale luminii, cu alte cuvinte ne vorbește despre o falsă lumină, despre lumina celor morți în păcat, așa cum scrie în Evanghelia

după Luca: "Ia seama, dar, ca lumina care este în tine să nu fie întuneric!" Să ne ferim de situația în care se află cei mai mulți din semenii noștri: ei zac în întuneric, închipuindu-și că întunericul acesta este lumină. Unii zac în întunericul păcatului, străini de Dumnezeu și de Hristos, și cred - în ignoranța lor spirituală - că strălucesc prin șmecherii, prin minciuni, prin chefurie și destrăbălare, prin bogăție și posturi înalte. Alții, care zac în întunericul ateismului și luptă, de pe pozițiile marxism-leninismului, împotriva lui Dumnezeu, vor să lumineze, în societatea pe care o stăpânesc prin teorie, propovăduind ura și lupta de clasă, justificând prigonirile, abuzurile și nedreptățile sociale, în virtutea unei lumini ideologice care nu este altceva decât întuneric. Amintiți-vă de cuvintele prapăstioase ale scriitorului Mihail Sadoveanu, care afirma, imediat după instaurarea regimului comunist în România, că lumina vine dela Răsărit. Ori lumina - adevărata lumină - nu poate veni nici dela Răsărit, nici dela Apus; ea vine, în mod inevitabil, numai de Sus, adică direcția acestei lumini este verticală, conform celor spuse de Ap. Iacov: "pogorindu-se dela Tatăl luminilor".

Ceea ce ni se cere și nouă, creștinilor, este ca să umblăm în lumina Domnului, pentru a ne învrednici să ajungem, acolo unde vântul cel năprasnic al Istoriei ne-a împins, o lumină în Domnul. Să nu neglijăm această axiomă evanghelică: "Dacă zicem că avem parte de El și El și umblăm în întuneric, mințim și nu trăim adevărul. Dar dacă umblăm în lumină, după cum El și însuși este în lumină, avem parte de unii cu alții, și sângele lui Hristos, Fiul Lui, ne curățește de orice păcat" (I IOAN, 1,6-7).

Să ne dăm silința, iubii cititori, ca să umblăm și să trăim, zi de zi, în lumina care vine de Sus, în lumina lui Dumnezeu. Să vorbim în dreapta și în stânga noastră de necesitatea acestei Lumini, pentru a întoarce adevărul Evangheliei pe cei ce se complac în întuneric și minciună. Obligația noastră este ca viața, pe care o avem de trăit pe pământul cotropit de forțele Răului și ale Noptii, să fie o viață de lumină, o viață curată și sfântă.

"Voi sunteți lumina lumii", le spune Iisus, ucenicilor; și aceste cuvinte rămân valabile, bineînțeles, și pentru noi, Românii din exil. Slăvit să fie Domnul că prin credința în El putem deveni fii ai Luminii și fii ai Zilei! Binecuvântată fie clipa întâlnirii noastre cu Iisus Hristos, unica, indispensabilă noastră Lumină...

DIALOGUL TEOLOGILOR

Urmare din pag.13

Excelență, nu contest veridicitatea Talmudului în ceea ce privește pe Rabbi Hanina, însă cu toate acestea el nu este recunoscut ca un ghid spiritual al Școlii hasidice, iar Talmudul nu explică și de ce, preferând să păstreze tăcerea, contrar obiceiului său.

Evreul: Dacă Torah nu are început, așa nici Talmudul nu are sfârșit și nici nu minte prin omisiune, căci ne pas tout dire, n'est pas mentir! Talmudul lasă pe fiecare să cugete și să încerce să găsească singur răspunsul.

Creștinul: Excelență, apostolii Domnului nostru Iisus, care au înfăptuit și ei minuni: Învierea Tabitei din lope de către Petru (Fapt.9, 36-42), Învierea lui Eutih din Troa de către Pavel (Fapt. 20, 9-12) sau chiar Vindecarea orbului Saul din Tars de către Anania (Fapt.9, 10-19) și pe care voi îi numiți sectanți și noi îi considerăm sfinți, pe ce bază ar fi avut îndrăzneala să meargă și să răspundească în lume noile dogme, dacă ar fi fost simpli magicieni sau iluzionisti?

Cum se face că acești șarlatani-magicieni, cum îi considerați voi, s'au expus la atâtea pericole pentru a fonda o doctrină care condamnă Magia, ca pe un act ilicit? Întrebarea nu v'o pun eu, ci din Origen, în Contra Celsum, la pag.23.

Musulmanul: Eminență, un sfânt (wali) se distinge net de un profet (nabi), prin faptul că doar acesta din urmă primește o revelație (wahy) și poate îndeplini miracole profetice.

Un sfânt, oricâte miracole ar îndeplini, chiar asemănătoare cu ale profetilor, rămâne doar un simplu credincios, supus Legii revelate comunității de către un profet. El nu primește revelația, ci doar o inspirație (ilham) și nu poate îndeplini miracole profetice (mu'jiza), ci doar minuni (karamat).

Or, Islamul ortodox se ridică clar împotriva acestei confuzii (bid'a), în special în cadrul islamului popular.

Însuși Profetul Muhammad, este mult mai puțin important decât Coranul, care este Cuvântul lui Allah, Muhammad fiind doar cel care l-a transmis credincioșilor, după doctrina Musulmanilor reformiști.

Creștinul: Discutam însă despre Mesia, și Evreii susțin că doar oamenii simpli și grosolani au trecut la creștinism, lăsându-se înșelați de impostorul (cum îl numesc ei) Iisus.

Cum se face că atâtea miliarde de Creștini, dela Iisus și până astăzi, oameni simpli sau regi, ignoranți sau savanți, au trecut la creștinism sau nu au părăsit această religie pentru care au preferat să moară decât s'o abjure, dacă Iisus ar fi fost un impostor?

Poate oare un impostor, oricât ar fi el de abil, să păcălească la nesfârșit o omenire întreagă?

Și cum se face că dacă Iisus a fost un impostor printre mulți alții, El și nu altul a reușit să "păcălească" aproape întreaga omenire?

Evreul: Dar Magicienii, care fac și ei miracole, sunt și ei fiii lui Dumnezeu?

Creștinul: Eminență, vă voi răspunde tot prin gura lui Origen, care spunea că: "Acestia, orice au făcut, nu au avut nicio-dată drept scop să îi oblige pe cei care îi asistau și admirau, să-și schimbe obiceiurile rele și să se teamă de Dumnezeu, nici să-i convingă că, în vederea Judecării de Apoi, trebuie să trăiască în respectul Legilor" (Contra Celsum, pag. 42).

Musulmanul: Este scris în Coran că "Iisus va fi semnul sigur al apropierii Judecării (de Apoi). Nu cumva să vă îndoiți de venirea sa" (Koran XLIII, 61).

Iisus (Aisa) care este viu și care se află în cer lângă Allah, va reveni pe pământ la sfârșitul lumii. El se va pogori la Medina și pentru a-i pedepsi pe Creștinii care l-au ridicat la rang de Dumnezeu, va muri ca un bun Musliman, îngropat între Muhammad și Abu Bakr.

Creștinul: Interpretarea voastră este greșită. În gloriosul moment al Parusiei (Ziua Domnului), nici vorbă nu poate fi de convertirea Domnului Iisus la Islam.

Musulmanul: Excelență, pentru noi, Mesia (Mahdi) este un om căruia Allah îi ghidează acțiunile. Deși Coranul nu îl descrie, conform tradiției islamice el este un om cu fruntea înaltă și nasul acvilin, descendent direct al Profetului Muhammad. La venirea sa, ordinea va înlocui anarhia, însă în scurt timp el va fi urmat de un Mesia impostor, Antecrist, numit de noi Dajjal, care nu va avea decât un singur ochi și care va îndeplini nenumărate pseudo-miracole. Însă, în final Iisus va reapărea pentru a salva omenirea. Mahdi este deci precursorul lui Mesia Iisus, un Mesia care se poate asemăna cu Mesia fiul lui Iosif al Evreilor. Însă doar Mesia fiul Mariei (Aisa ibn Maryam) este adevăratul Mesia, conform tradiției sunite.

Creștinul: Părerea mea este că atunci când Evreii nu recunosc miracolele înfăptuite de Iisus drept efecte ale Voinței divine, ei îi imită chiar pe adversarii lor, Egiptenii, care nu văd nici ei nimic divin în actele înfăptuite de Moise.

Evreul: Ce v'a convins în cazul lui Iisus? Faptul că el a pretins că va învia din morți?

Creștinul: Învierea din morți, cred că suntem cu toții de acord, este o minune care nu îi este imposibilă lui Dumnezeu, Creatorul. "Domnul omoară și învie, El pogoară în locuința morților și El scoate de acolo (1 Sam.2,6).

Moise, care a murit în Țara Moabului și a fost îngropat față în față cu Bet-Peor, are un loc de veci necunoscut și care va rămâne astfel pe vecie. (Deut.34-6) Dar aceasta a scris-o Moise însuși. În cazul Domnului Iisus, faptul este confirmat de apostolii Săi, în Evangheliile sinoptice.

Musulmanul: Dacă îmi permiteți, conform învățăturii noastre, Iisus (Isa) este considerat alături de Moise (Musa) și de Muhammad, printre cei mai importanți profeti ai omenirii, în ierarhia celor care au comunicat direct cu Allah.

Este scris în Coran, însă: "Ei (Evreii) au spus: <L-am omorât pe Iisus Mesia, fiul Mariei, trimisul lui Allah... Nu ei (Evreii) l-au omorât, ci Allah l-a luat la el, în puterea și înțelepciunea sa>" (Koran IV, 156).

Evreul: Este adevărat că Evreii l-au trimis la moarte pe Iisus, dar acesta și-a meritat pedeapsa, conform Scripturilor, căci este scris că: "Dacă proorocul care va avea îndrăzneala să spună în Numele Meu un cuvânt pe care nu-i voi porunci să-l spună... proorocul acela să fie pedepsit cu moartea" (Deut.18,20).

Iar Iisus, departe de a fi fost Mesia, nu era decât un Evreu ca oricare altul și nimic mai mult. De altfel, numele său de-abia dacă este menționat de câteva ori în Talmud.

Creștinul: Pentru noi, Sângele din vinele Domnului Iisus nu poate fi decât de origine divină, iar doar faptul de a-l atribui o apartenență etnică omenască (Evreu sau ne-Evreu), constituie un păcat.

Continuare în numărul viitor

FARA ARMÂNEASCĂ

ARTA ARGINTĂRIEI LA AROMÂNI

-III-

CENTRE MAI IMPORTANTE ÎN ARTA ARGINTĂRIEI

Vasile TEGA

"Triburile de păstori aromâni din Epir și Albania de Sud au reușit sub dominația otomană să păstreze în mare parte autonomia locală și privilegiile de care s'au bucurat sub împărații bizantini; datorită libertății de mișcare, încă de pe la finele Evului Mediu, ei manifestează aptitudini pentru colportajul comercial. La începutul epocii moderne tendința aceasta se pronunță. Între feudalitatea otomană, absorbită de preocupări militare, și masa rurală total aservită a celorlalte popoare, Aromânii devin cărușii, călăuzele și stăpânii firești ai celor mai importante drumuri.

Odată stabilită această rețea, lagărele lor încep a se fixa la răspândirea sau pe pozițiile importante, dând naștere la numeroase nuclee de viață burgheză. Intemeiate de triburi, alcătuite din mari grupe de familii înrudite, așezările lor se caracterizau prin disciplină interioară, și prin solidaritate în jurul șefilor și tradițiilor. Așa s'au intemeiat și s'au dezvoltat centrele Călaru, Siracu, Gramoștea, Meșova, Clisura, Moscopole, etc." (21). În unele dintre aceste centre arta argintăriei - așa cum se va vedea mai jos - a atins culmi inimaginabile în Peninsula Balcanică.

Moscopole
Moscopole este cel mai de seamă dintre orașele intemeiate de Aromâni, care s'a dezvoltat necontenit prin marea putere de absorbție pe care a exercitat-o asupra întregului ei hinterland până la mari depărtări. Oraș tentacular, în înțelesul deplin al cuvântului, ea atrăgea la sine tot ce era valid și capabil în juru-i, tineretul satelor și târgurilor până la depărtări destul de mari. Noii veniți

nu deveneau cetățeni ai Moscopolei decât după ce intrau într'una din corporații sau, dacă erau mai tineri, după un stagiu, ca ucenici în slujba unui maestru - industriaș sau negustor. În felul acesta, întreaga populație a Moscopolei era grupată în corporații (22). Viața și expansiunea fenomenală a Moscopolei nu pot fi deci înțelese fără cunoașterea modului de organizare și funcționare a acestor corporații. De aceea, înainte de a vorbi de arta argintăriei la Moscopole, vom încerca să arătăm, pe scurt, modul de organizare și funcționare a corporațiilor.

Într-o monografie consacrată Moscopolei, Fanis Mihalopoulos (23), vorbind despre corporațiile profesionale, scrie: "Un rol important în dezvoltarea economică a Moscopolei, precum și în întregul ei progres civilizator, l-au jucat diferitele corporații profesionale. Acestea constituiau organisme particulare recunoscute de autoritățile turcești, având un statut propriu, cu sefi aleși (numiți primul maestru), cu simbolurile lor proprii (drapеле), cu proprietăți proprii (case), cu sărbătorile lor (teferii) și întruniri (loje), în cursul cărora se dezbăteau probleme legate de munca lor și se proceda la alegerea starostelui (primul-maștru). Principalul scop al corporațiilor era promovarea profesională a membrilor lor, stabilirea salariilor, precum și soluționarea conflictelor care ar fi putut să se ivească între patroni și salariați. Atât de mare era eficacitatea justiției și așa de mare era încrederea muncitorilor și a patronilor în judecătoria și în imparțialitatea starostelui, încât rareori s'au for-

mulat plângeri contra hotăririlor care erau definitive și irevocabile".

Într'un studiu geografic apărut la Viena în anul 1791, sub îngrijirea lui Daniil Ieromonahul și Grigore Ierodiaconul, se afirmă că moscopolenii aveau paisprezece corporații profesionale, reprezentând marile categorii industriale și comerciale. Cele mai importante erau celea privind industria metalurgică: aurarii, argintarii, armararii și armurierii. Veneau apoi celea privind industria textilă și croitorii, cărora le urmau băcanii, cismarii, constructorii, zugravii etc.

În capodopera lui Nida Boga Voahopolea, există un sonet închinat corporațiilor (isnafe în aromânește, la plural isnăhi) intitulat *Isnăhili*, din care iată prima strofă:

Erau isnăhili tui pasprădzași
A lei băirachi și-ari catni una,
Și casă isnafcoadzii iu s-adună,
Isapea a isnăhilor cându s-laji.

(Erau isnafurile - paisprezece toate,
Cu flamură la poartă, fiecare,
Cu sală largă pentru adunare
Să pună acolo titlul ca pe roate)

(Adaptarea literară - Hristu Căndroveanu).

Fiecare corporație moscopoleană era condusă de un consiliu alcătuit din maestrul și cei mai bătrâni; pe aceștia îi prezida un staroste numit *isnaf-bașlu*, adică marele bresleș.

Iată acum, tot din lucrarea lui Boga, începutul unui sonet dedicat isnaf-bașlului:

Ma-i isnaf cilu lucrător dișteptu,
Ș-di tuță tihia-li easti alăvdată,
Isnafea-ntrăagă cându-i adunată
Ca isnaf-baș lișor easti aleptu.

(Când un bresleș e minte luminată
Și e în tîrg cinstit și venerat -
În fruntea lui ajunge înălțat,
Ales de toți, cu inimă curată).

Toți isnaf-bașli ai celor paisprezece corporații, întruniți, alcătuiau o conducere supremă, investită cu puteri însemnate, în ordinea judecătorească în deosebi. De altfel, acest consiliu de paisprezece se și numea *Tribunalul de pace*. Sfatul corporațiilor judeca actele de turburare a ordinii și disciplinei în interiorul breslelor, concurența ilicită, incorectitudinea profesională și raporturile cu publicul consumator (ceea ce ar corespunde în zilele noastre instituțiilor de protejare a consumatorului).

În privința repausului duminical, moscopolenii rezolvau problema într'un spirit foarte practic, departe de rigiditatea, de cele mai multe ori pur formală, a legiurilor moderne. Magazinele rămăneau cu obloanele trase, însă comerțiantul avea îngăduință, dacă vroia, să stea în fața prăvăliei pentru cazul că cineva ar fi avut nevoie să cumpere ceva.

Ca pretutindeni, organizația breslelor se dezvoltă sub semnul crucii și la Moscopole ele aveau câte un patron (ales dintre sfinții mai familiari Aromânilor), căruia breslele mai bogate se sileau să-i ridice biserici cât mai frumoase.

Tot prin contribuția breslelor s'au dezvoltat și așezăminte de asistență socială. S'a intemeiat un orfelinat și vestita *casa ton ptohon* (casa săracilor). În prima erau adăpostiți copiii orfani și săraci care studiau la școlile Moscopolei. Pouqueville a mai apucat încă în zilele călătoriilor sale și magazine cu alimente de rezervă pentru săracii orașului (24).

Tinerii talentați dar săraci sau orfani au găsit totdeauna un sprijin generos în rândurile corporațiilor.

Realitățile de mai sus au fost în mod minunat ilustrate de Boga în următoarea strofă din sonetul *Isnăhili*, citat deja:

Că nu-ari nă isnafi și s'nu șbbă,
Voscopolea că oartăși și-lăndrș an,
Biseriș stampă și sculie mari
Ți di isnăhi vor agiutați s-hibă.

(Că în Voscopole - sunt stampe și sunt școli,
Biserici de'nălțat și de'ngrijit,
Și se cuvine - orice, cumpărînt,
Săjuți orfani, ori suferinzi de boli).

Din rândurile de mai sus se poate vedea, odată mai mult, cât de temeinică era altădată întocmirea acestor comunități. Valoarea lor socială și morală se întemeia pe practica activă a vechilor virtuți creștine, pe o disciplină severă și pe iubirea aproapelui în primul rând (25).

În aceste condiții, era deci normal ca și prelucrarea metalelor prețioase în general, și arta argintăriei în mod special, să cunoască un avânt și o dezvoltare fără precedent.

Anghelichi Hagimihali,

Obiect ieșit din atelierele argintarilor din Moscopole

o autoritate în materie de artă populară, afirmă că "...concomitent s'a dezvoltat și arta argintăriei (n.n. la Moscopole), produsele acestei industrii fiind foarte căutate pe piețele din Europa și Turcia" și continuă: "Moscopolea a devenit celebră grație specializării argintarilor în arta filigranului" (26).

Istoricul Marcel Romanescu (27), într'un studiu consacrat argintăriei la bănațeni și Români balcanici, vorbind despre Moscopole, afirmă: "Trebuie să reșinem predilecția preferenței metalelor în industria Moscopolei, alături de proveniența materiilor prime din Veneția, de unde venise impulsul comercial, poate

chiar modele pentru meșteri, în orice caz elemente noi de artă, menite să fie curând adaptate de un avânt original.

Moscopolenii, ca și chi-provicienii, aveau legături negustorești cu Brâncoveanu; ei par să fi fost agenții cei mai dili genții ai schimburilor între Țara Românească și Veneția.

Faptul are o importanță deosebită pentru răspândirea argintăriei moscopolene în Țările Române și pentru evoluția principalei arte macedonene".

În continuare, Romanescu semnalează doi argintari din Moscopole, Gheorghe Arghir și Gheorghe Hrisicu. Dela primul se păstrează la mănăstirea Krusedol o ripidă de argint, care înfățișează în medalionul central icoana, în veșminte poleite, a unui Christ imberb, binecuvântând cu amândouă mâinile, deci tipic catolic. Influența directă a Veneției transpare mai ales în decupajul sinuoș al crengilor, frunzelor și florilor ce alcătuiesc un cadru larg de noutate decorativă proaspătă, în vreme ce serafimii și pietrele brăului exterior rămân de tipul tradițional.

Inscripția din jurul medalionului se citește astfel: "Această ripidă a mănăstirii Krusedot cu hramul Bunei Vestiri a Prea Sfinței Născătoare de Dumnezeu, ctitor fiind Nicanor vlădica Pecului, a lucrat-o în 1724 Gheorghe Arghir, argintarul din Moscopole".

Dela Gheorghe Hrisicu ne-a rămas o evanghelie făurită pentru mănăstirea Șisatovaț. Răposând, progegumenul Vasile al acestei mănăstiri la 17 Iunie 1742, el lasă ceva avere ca să se îmbrace o Evanghelie tipărită la Moscova în 1735. Lucrarea a fost încredințată lui Gheorghe Hrisicu din Moscopole, care semnează grecește pe icoana centrală a Maicii Domnului: "Dulos Theon Gheorghiu Hrisicu, Moscopoli", adică "servitorul lui Dumnezeu Gheorghe Hrisicu, Moscopole".

Fecădura se compune în față dintr'o placă principală, așezată între alte trei mai mici în partea de sus, patru laterale și trei jos. Într'un desen, nu prea îndemănat, ni se înfățișează la mijloc înălțarea Domnului, înconjurată de scene din ciclul Patimilor, totul într'un relief destul de puternic și cuprins într'o ramă lată cu bogate motive vegetale.

"Școala din Moscopole pare să fi fost osebă de apreciată în Principatele Române. Cutare policandru de argint din Moldova, un candelabru al Patriarhiei, o tavă a lui Ion Glogoveanu, sunt câteva din obiectele bisericesti ce așteaptă o cercetare amănunțită și o descriere științifică, pentru întregirea icoanei acestei școli românești" (27).

Ruinele Moscopolei (Foto G.Weigaud, 1893)

MARILE PUTERI ȘI ROMÂNIA

- 1856 - 1947 -

- XVII -

Prof. Nicolae CIACHIR

La 15 Martie 1939, este lichidat statul cehoslovac, iar Boemia și Moravia, încorporate la al 3-lea Reich. Colonelul I. Eftimiu, atașatul nostru militar de la Praga, dă o serie de detalii deosebit de interesante. Hitler a sosit la Praga, la 15 Martie, la orele 19, instalându-se direct la palatul președintelui Republicii, cu jumătate de oră înaintea lui Hacha, al cărui tren a fost întârziat special două ore.

Completa stăpânire a industriei de armament cehoslovac, singura furnizoare a statelor mici, ce nu făceau politica Axei, dă acum posibilitatea Reichului, de-a le atrage de partea sa. În plus, prin stăpânirea Slovaciei și a Memelului, se încercuiește Polonia. Raportul adaugă că imediat a fost lichidată armata cehoslovacă, iar poliția și jandarmeria, puse sub control german.

Limbi oficiale au fost decretate ceha și germana și au fost numiți peste tot numai prefecți germani, cu mici excepții cehi, dar devotați Reichului (Arh. MFA, M.St.M. dos. 457/640).

Se cuvine să facem unele precizări privind Slovacia. Pe fundalul unor animozități cu Cehii, având binecuvântarea lui Hitler, monseniorul Josef Tiso, proclama la 14 Martie 1939, statul slovac independent. Slovacia își menține administrația proprie și armată națională, iar cu ajutorul trupelor germane, sunt aruncate peste granițe unitățile horyste, care profitând de dispariția statului cehoslovac, au încercat să ocupe Slovacia, pe care o stăpâniseră în perioada dualismului (1867-1918). Slovacia avea o suprafață de 38.004 kilometri pătrați și 2.655.053 locuitori. Reichul era factotum în Slovacia, iar prin teritoriul acesteia se apropia de Polonia - viitoare țintă - ca și de petrolul românesc (Acad. Milos Gosiorovsky, Slovensko Dejiny, Bratislava, 1978, p.746).

Slovacia miza pe prietenia lui Hitler pentru a contracara politica agresivă a Ungariei și a-și menține entitatea statală. În același timp, diplomația slovacă încerca o recunoaștere internațională. Slovacia este recunoscută de 21 de state, printre care Germania, Italia, URSS, Bulgaria, Elveția, Spania, Finlanda, Japonia, Filipine etc (Arh. MAE, fond Slovac, amănunte volumele VIII, IX, X). La 15 Iulie 1939, Grigore Gafencu, ministrul nostru de externe, anunță recunoașterea statului slovac. Pe parcurs România va strânge relațiile cu Slovacia, militând pentru frontieră comună (după pierderea Ardealului de Nord) și pentru acțiuni care să contracareze propaganda maghiară.

La 8 zile după intrarea Germanilor în Cehoslovacia, se încheie tratatul eco-

nom cu Reichul. Prin aceasta, România era nevoită să pună la dispoziția Germaniei, în special petrolul românesc. Dacă livrările de petrol românesc numai pentru Germania în 1938, erau de 447.000 tone, în 1940 ajung la 1.196.000 tone, apogeu fiind atins în 1941, la 2.314.000 tone. Afară de petrol, România mai livra Germaniei: grâu, secară, orz, porumb, vite cornute, porci, carne, ouă în tone, primind mașini agricole, locomotive, țevi de oțel, muniții, instalații de foraj (Arh. MFA, dos. 2.G.N. 14, vol.33, teleg. Legației din Berlin către MAE la 19 Aprilie 1939). Anglia și Franța, îngrijorate, încheie și ele acorduri economice cu România, dar limitate ca valoare și unele garanții în 1939 privind independența dar "nu și integritatea teritorială a țării, garanții totuși acceptate de rege".

Ministrul de Externe, Grigore Gafencu, la 19 Aprilie 1939, se afla la Berlin. Generalul Keitel îl asigură că, comenzile pentru România, pe care le contractaseră cu Cehoslovacia, vor fi respectate. Führerul ține personal, îl asigură Keitel, ca fabricile din Boemia să-și păstreze întreaga putere de productivitate calitativ și cantitativ.

În aceeași zi, Gafencu era primit de Adolf Hitler. Führerul a respins cu hotărâre afirmația că ar vrea să restabilească Ungaria în vechile sale granițe. Minoritatea germană din România și Iugoslavia, nu vor să revină sub Ungur. Germania nu va sprijini în vreun fel pretențiile Ungariei, cât timp el, Hitler, poate conta pe prietenia României.

Grigore Gafencu s'a aflat apoi, între 24-26 Aprilie 1939, la Londra, dar a suferit o mare decepție, căci Britanicii nu puteau satisface nici pe departe nevoile de armament ale României. Apoi, s'a aflat la Paris și Roma, pronunțându-se că dorește o destindere a relațiilor franco-italiene, idee favorabilă a lui Carol al II-lea. Până la înlocuirea sa, dela ministrul de externe, la 29 Mai 1940, Gafencu era considerat de către Hitler - după cum scrie Hillgruber - "un om pe care nu te poți baza".

Apoi istoricul german trage concluzia că diplomația românească pedala când pe o nuanță filogermană, când pe una filobritanică. Nemții li se argumenta că o înțelegere italo-franceză servește cauza păcii, iar Franței și Angliei, că Italia scoasă din Axă, poate fi înglobată mai ușor în frontul comun împotriva Reichului. La 8 August 1939, Hitler îi spune ministrului maghiar Csaky: "teoretic, România (Gafencu) duce politica unui misit cinstit, practic însă încearcă să mobilizeze

împotriva noastră cât mai mulți. Probabil România nu va lua inițiativa unui atac, ci va aștepta un moment favorabil, cum a făcut în 1916, după ofensiva generalului rus Brusilov". Tot Hitler îi declara contelui Ciano, la 12 August 1939, că România este slabă militar, coruptă în interior, încât își va păstra neutralitatea.

În timp ce noi jucam pe două fronturi, diplomația sovietică încerca să ne imbroboască, că este partizana păcii. Astfel, Vasile Stoica, ministrul nostru dela Ankara, telegafia, la 3 Mai 1939, către ministrul nostru de externe, că a avut în aceeași zi, o lungă convorbire cu diplomatul rus Potemchin, venit la Ankara, pentru schimb de vederi cu guvernul turc, pentru crearea unui front de rezistență, față de agresiunea italo-germană (Arh. MAE, fond 71/URSS, dos.135, teleg. din 3 Mai 1939, ora 22.30).

Propuneri precise nu s'au făcut, dar perspectiva era ca Franța, Anglia și URSS, să atragă de partea sa, țările limitrofe Rusiei, adică Polonia și România. Cu această ocazie, Stoica i-a declarat lui Potemchin, ceea ce îi declarase și lui von Papen, ambasadorul Germaniei: "Nu vom să fim atrași în vâltoarea unui război. Vrem păstrarea păcii și a frontierelor noastre".

În timp ce Rușii tatonau terenul la Ankara să facă front comun împotriva Germaniei, La Berlin solicitau Nemților, aceștia să onoreze contractele de livrare pe care Moscova le avea cu uzinele Skoda, acum trecute sub control german după dispariția statului cehoslovac. Consilierul sovietic Astahov, le-a spus apoi de posibilitatea înlocuirii lui Litvinov, din fruntea diplomației sovietice. Motivul, Litvinov fiind evreu, Reichul n'ar fi agreeat ca un asemenea om să conducă destinele politicii externe rusești, în perspectiva apropiierii celor două țări.

Se pare că Molotov îl va înlocui pe Litvinov, care este o personalitate la Kremlin și deși nu este specialist în politica externă, are în schimb o influență tot mai mare în conducerea statului sovietic. (Akten zur Auswärtigen Politik. 1918-1945, Serie D (1937-1945), doc. 332, însemnarea a Consilierului de Legație, Schürre, din 5 Mai 1939).

În ziua când Rușii făcea destăinuirii, Litvinov, este înlocuit dela conducerea Comisarului pentru Afacerile Străine cu Viaceslav Molotov. În aceeași zi, s'a anunțat că Moscova va adopta "o atitudine de neutralitate și va căuta să se înțeleagă cu Germania".

Evenimentele se derulează și la 23 August 1939, se încheie la Moscova acel pact funest pentru noi și

pentru mulți alții, Molotov-Ribbentrop, ratificat simultan de Reichstag și de Sovietul Suprem, la 1 Septembrie 1939.

Legația noastră dela Moscova, raporta că în noaptea de 23/24 August 1939, a fost dat publicității tratatul sovieto-german, pe care îl vom analiza, puțin mai târziu. La 25 August 1939, guvernul român comunica celui polonez, că în caz de conflict polono-german, va păstra o neutralitate strictă.

La 25 August 1939, la orele 3,20 p.m. era înmănat Ducelui următorul mesaj din partea lui Adolf Hitler. Germania și Rusia, s'au angrenat în restabilirea de relații politice reciproce. Necesitatea a fost amplifi-

cată de situația politică internațională.

1. Japonezii au trăgănat mult, nu și-au definit pozițiile față de Anglia și Franța, iar când s'au pronunțat pentru o alianță împotriva Rusiei, devenise de interes secundar, atât pentru Germania, cât și pentru Italia.

2. Relațiile cu Polonia, au fost nesatisfăcătoare, nu datorită unor greșeli comise de Reich, ci mai degrabă amestecului Angliei.

3. Graba manifestată de Kremlin, pentru refacerea relațiilor cu Germania, a devenit evidentă după plecarea lui Litvinov. Totul s'a desfășurat atât de repede "de aceea nu v'am informat încă în mod

detaliat Duce" (Documents on German Foreign Policy. 1918-1945, Serie D, vol VII, doc.266).

Apoi continuă Hitler:

4. Turcia este nevoită să-și revizuiască pozițiile, iar România nu se mai află în postura de-a lua parte la un conflict împotriva Axei.

5. Pot să vă spun Duce, că s'a creat o situație politică internațională cu totul nouă, situație care poate fi considerată ca cea mai mare cucerire a Axei.

6. În câteva săptămâni noi suntem gata de acțiune în Polonia (Alarmzustand). Și dacă suntem provocați vom acționa imediat" (ibidem, doc. 266). Din păcate evenimentele se vor derula și mai repede.

(Va urma)

BUTURUGA MICĂ...

Mihai STERE DERDENA

Scriu aceste rânduri la foarte scurt timp dela transmiterea știrii că, la miezul nopții de 31 Martie spre 1 Aprilie 1996, au încetat, din ordinul țarului Boris Elțin, toate operațiile militare din minuscula și neînfricată republică separatistă Cecenia.

Prilejul de a scrie o pagină dedicată acestei țări-soare, care a dovedit o vitejie ieșită din comun, mi l-a oferit un tânăr inginer vecin. Acesta m'a vizitat, în data ce a luat cunoștință de planul moscovit de pace, ca să mă felicite că, încă dela declanșarea războiului pustiitor din Cecenia, în Decembrie 1994, eu am prezis victoria finală a poporului cecen sub conducerea generalului-erou Djohar Dudaev. Dar socot că-i mai bine să-i dau cuvântul musafirului meu și să redau, măcar în mare, convorbirea noastră.

- Cred că știți, domnule profesor, ce știu și eu.

- Nu-mi dau seama, domnule inginer, la ce vă referiți.

- Mă refer la anunțul plan de pace al Kremlinului cu privire la Cecenia. Poate că Dumneavoastră nu mai țineți minte, dar eu n'am uitat siguranța cu care ați prevăzut, și față de mine, biruința, în cele din urmă, a luptătorilor cecen, conduși de legendarul Djohar Dudaev. Vă felicit și vă stimez și mai mult, începând de astăzi.

- Mulțumesc.

- Aș vrea să precizați încă o dată pe ce v'ați bazat, în Decembrie 1994, când ați formulat un pronostic atât de sigur și de exact, zicând că buturuga mică va răsturna carul mare.

- Trebuie să recunosc că, la debutul războiului ruso-ccecen, afirmasem, dacă v'a mai amintit, și idei care nu s'au adevărit. Bunăoară, declarasem cu cea mai fermă

convingere că, în această țărișoară din Caucaz, de peste o mie de ori mai mică decât restul Federației Ruse, nu se va găsi nici un trădător care să colaboreze cu diavolul din Kremlin la alcătuirea unui guvern obedient și nici o iudă, care să-l vândă pe Dudaev (căutat de Ruși prin toate casele și adăposturile). Ce n'ar fi dat Rușii ca să-l prindă și să-l lichideze ca pe-un terorist. Căci a nu mai vrea să fii rob, sau vasal al celui mai longeviv, mai întins și mai blestemat imperiu înseamnă terorism. Că eroul național cecen n'a fost prins este adevărat, dar s'au ivit și în Cecenia, să recunoaștem, destui intelectuali colaboraționiști, dornici de a forma, la Groznai, un guvern pro moscovit. Sigur că trădătorii din Cecenia sunt, din punct de vedere procentual, mai puțini decât oriunde și în număr infim, nesemnificativ, dacă-i raportăm la cei din România bolșevizată, când Securitatea transformase absolut toată intelectualitatea, ce n'ajunsesse după gratii, într-o adunătură de delatori și de membri ai P.C.R.

Rămâne însă în picioare adevărul esențial că oculta mondialistă, deși de mult înfrățită cu cei ce s'au perindat și se vor perinda la cârma imperiului roșu și, acum, a celui rusesc (ce poartă pentru naivii eufemismul "Federația Rusă"), urmărește totuși, și foarte bine procedeează, dela o vreme în acest caz, să destrame, mai bine zis, să facă zob țandăra mai mare (Federația Rusă) a satanicului imperiu colonial ce se numea U.R.S.S.. Aceasta cu scopul (cât se poate de clar pentru oamenii lucizi) ca U.S.A. să rămână singura superputere. Însă procesul dezagregării Federației

Ruse se va desfășura mai lent decât cel al dezintegrării Uniunii Sovietice din pricina că, de această dată, nu vor rezulta doar 15 țări, ci peste 80, Cecenia fiind prima țandără de acest ultim fel; poate că-i cea mai mică, dar și cea mai importantă. De ce și cea mai importantă? Pentru că ea reprezintă începutul destrămării imperialei Federații Ruse și implicit, un exemplu contagios pentru celelalte peste 80 de popoare oprimate de Ruși de câteva secole, dovedind că o buturugă mică poate răsturna și cel mai mare car.

Cred că nu întâmplător, ci premeditat, a fost aleasă această cea mai mică țară subjugată de Ruși ca să fie pildă întru dobândirea neamțării prin bălăcia cea mai crâncenă; ca, astfel, toate celelalte popoare subjugate, care sunt mai mari, să ia aminte și să zică "De vreme ce Cecenii, care sunt poporul cel mai mic dintre toate câte gem de multe veacuri sub ocupația rusă, au reușit să-și cucerească independența, noi de ce n'am putea să obținem același lucru? Încă noi, fiind mai mulți decât Cecenii, iar Rușii având acum, moralul la pământ, ne-am câștigat libertatea și independența cu mai puține jertfe și într-un timp mai scurt.

În ce mă privește, nu pot spune decât acestea: Așa să le ajute Dumnezeu tuturor popoarelor ocupate de Rusia hapsănă și hrăpăreață! Este și dorința interlocutorului meu, precum și a altor Români ce nu se mai lasă induși în eroare de ultimele zvârcoliri și acțiuni ale comunistilor și ale naționalistilor imperialiști ruși întru refacerea imperiului muscal și oprirea extinderii NATO spre Estul Europei.

SIMBOLUL LUPTEI ÎMPOTRIVA IMPERIALISMULUI RUS A MURIT

"DJOHAR DUDAEV a fost ucis de serviciile secrete rusești, cu participarea serviciilor speciale de observație prin satelit a unor anumite țări occidentale"

Ziarul "Ziua", 25 Aprilie 1996

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihai Eminescu

ROMÂNISMUL BUCOVINEI

- VI -

— Nicolae LUPAN —

Vorbeam undeva de dotarea provinciei cu stemă-pecete ce purta pe fundalul ei cele trei culori românești. La un moment dat, această ștampilă mă impresionase. Adâncindu-mă însă în arhivele cernăuțene mi-am dat seama că și asta era o mistificare ca atâtea altele. Mistificarea devenită și cuvintele înramate pe pereții tuturor cancelariilor, pe care le-ar fi rostit, n'am găsit unde și când, Frantz Iosif:

"Astăzi nația voastră și cel mai prețios odor al său, limba românească, nu mai sunt lovite și batjocorite de dușmanii neamului. Eară de se întâmplă poate în unele locuri că încă tot sunt batjocorite, apoi numai cei ce sufăr batjocurile sunt de vină, dovedind că sunt molateci, pentru că un Român verde și cu inima la loc nu va suferi nici odată să arunce oarecare străin cu tină în nația ori limba sa".

Ipocrită s'a dovedit a fi și "vajnica diploma împărătească" semnată de același Frantz Iosif I "în a noua zi a lui Decembrie 1861". Semnată și parafată cu "Inalta-Iscălitură", ea dădea totuși veridicitatea trecutului unui tînut dacoroman din cele mai vechi timpuri.

"Ca parte din Dacia veche, țeara aceasta Bucovina se numără sub stăpânirea domnilor Moldovei la așa numita 'Teară de sus', mai târziu se numea Arboroasa și în urmă Bucovina, după pădurea de fagi dintr-o Cernăuți și Vijnii... După împreunarea țării cu sceptrul nostru, ea fu pusă mai întâi sub administrarea militară, iar apoi la 1786 fu împreunată cu Galizia. Arătându-se însă din trecut, că deosebirea de limbă, datine și obiceiuri nu fac să fie de dorit o contopire cu Galizia, de aceea la anul 1848 Ne-am îndurat a ridica Bucovina la rang de ducat și i-am dat neatmăre (autonomie) administrativă..."

După 62 de ani de "impreunare a Bucovinei cu Galizia", încurajat, se vede, de acest document împărătesc, "un scriitor al nostru", al cărui nume, probabil din considerente de securitate, nu era dezvăluit, așternea cu mână pe o foaie îngălbenită de vreme: "Nici săngeroasele și necurmatele războaie întâmplare pe pământul Bucovinei, nici năvălirile sălbatice ale Tătarilor și Cazacilor, nici năvălirile turbate ale Turcilor nu au adus mai multă stricăciune nației române din Bucovina, decât această împreunare nefirească cu Galizia. 62 de ani lungi ca 62 sute de ani. Căci în acest timp nenorocit o parte a Bucovinei a început să-și pierdă fața cea drept românească, în acest timp poporul românesc a început stranic a-și pierde limba, apucând a se da la limba rusească, va să zică în acest timp s'a lăcuit în țara noastră rădăcina unui rău care cu greu se va mai stărpi..."

Judecând după cele descoperite de mine prin arhive, era greu de găsit vreun Român bucovinean care să nu zică: "Relele aceste câte au venit pe capul nostru toate ni se

trag dela Polecii și Rutenii galițieni, cari au fost varga lui Dumnezeu". "Polecii" care îi sileau pe autohtoni să vorbească numai în mazureasca lor. Mazurească, dela cetele de mazuri care, deopotrivă cu Rutenii, ne inundau satele. Și nu se mărgineau numai la sugrumarea limbii românești. Și unii și alții atentau la numele noastre, făcând din Roman - Romanovici, din Pietraru - Pietrarschi, din Andrei - Andreiciu, din Moraru - Melnic, Melnicu etc.

Și totuși faptul că la 1848 Bucovina fu ridicată la rang de ducat avu un răsunet național pozitiv. Ne-o dovedește și venirea la Cernăuți a lui Aron Pumnul care, scăpând cu greu din închisorile ungurești și rătăcind săptămâni întregi prin codri și câmpii, ajunge în toamna anului 1848, gol și flămând, la Mamornița Bucovinei. Face cunoștință cu oameni de suflet care îl îndrumă spre Cernăuți, la Iraclie Porumbescu. Acesta îl numește "oaspe scump", îl ospătează câteva zile în șir, "îl îmbracă cu ce are și îl duce la Alecu Hurmuzachi", cu a cărei susținere Pumnul obține numirea de profesor la liceul românesc din Cernăuți.

Fuținele manuale de cultură generală românească erau de foarte proastă calitate și Pumnul începe scrierea unei gramatici de limbă română. Gramatică pe care o ilustrează cu texte patriotice românești culese din perioada timpului. Urmează apoi un "Lepturariu românesc - spre folosirea învățăcelilor din clasa întâia până la o gimnazială de jos și de sus". Lepturariu în patru volume cu un total de 1633 de pagini.

Aron Pumnul se manifestă și ca publicist al timpului, tipărind așa lucrări ca "Privire repede peste moșile mănăstirești", "Fragmente din literatura românească", "Binescrierea limbii românești cu litere romane", "Filosofia populară", "Convorbirea între un tată și fiul lui asupra limbii și literelor românești" etc.

Pumnul, prin gura tatălui din povestire, îi spune fiului: "Nația este poporul care are același sânge, vorbește aceeași limbă și are aceleași datini sau obiceiuri. Poporul este trupul, car' limba este sufletul nației. Pentru aceea precum trupul fără suflet este mort, așa este moartă și nația fără limbă... Car' stingându-se limba, se stinge și nația însăși".

Un mare adevăr, dar spus de un Român, despre realitatea românească! De aceea voi apela la imparțialitatea savantului german Hoffmann care în cartea sa consacrată poporului român scria la pagina 3074 (!): "Dacă poporul român ar fi împreunat și s'ar putea înălța la cel mai înalt grad al luminații minții, el ar fi vrednic să stea în fruntea omenirii întregi. Și pe lângă acestea și limba românească este atât de bogată și de frumoasă, încât cu deosebire s'ar potrivea să fie vorbită de cel mai luminat popor din lume..."

"PRO BASARABIA ȘI BUCOVINA"

anunță apariția cărții "STRĂIN LA MINE ACASĂ" de Nicolae LUPAN, membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Cartea poate fi comandată la adresa autorului: 13 Rue des 4 Vents, 92380 Garches, France și la Editura Victor Frunză, Intrarea G-I Ipătescu 5, Cod 70317, București.

Notă: O carte cumpărată la "Pro Basarabia și Bucovina" incurajează activitatea ei editorială, ca una dintre cele mai viabile forme de menținere la suprafață a problemei teritoriilor românești ocupate de Ruși.

ORI SUNTEM, ORI...NU SUNTEM

Fragmente dintr-o scrisoare deschisă a profesorului IGNAȚIU ORHA din Baia Mare, puse la dispoziția "Pro Basarabiei și Bucovinei" Mondiale de ANA POPOVICI, purtătoare de cuvânt pentru Arad, Timiș și Bihor

Acel popor care nu își afirmă drepturile naționale, clar și răspicat, nu are demnitate națională și nu este vrednic de respect din partea altor popoare.

Drepturile poporului român asupra teritoriilor românești luate cu forța armată de către Ruși și Ucrainenii trebuie să fie afirmate, în primul rând, de către Președintele, Parlamentul și Guvernul României. Când însă aceste instituții nu o fac, politicienii și oamenii de vază ai Țării, ziaristi, istorici, juriști etc., sunt acei care au datoria s'o facă. Altfel, istoria ne va considera lași și trădători!

Există cel puțin trei situații în care conducerea României nu a avut cuvenită demnitate și nu și-a făcut datoria față de popor:

- N'a declarat, în timp util, nul și neavenit tratatul Ribbentrop-Molotov, așa cum a făcut-o Sovietul Suprem al URSS în 24 Decembrie 1989, și n'a cerut Moscovei să ni se retrocedeze teritoriile răpite;

- A semnat, în Aprilie '91, un zis tratat de prietenie cu URSS în care nu se făcea nici măcar referire la pactul Ribbentrop-Molotov, deși ar fi trebuit să fie stipulat un termen cât mai scurt posibil în care teritoriile românești luate cu japa de către Moscova să ne fie retrocedate;

- N'a găsit de cuviință, cu ocazia pucului dela Moscova din 1991, să facă demersurile necesare pentru Reintegrarea României cu teritoriile ce ni le-a luat Uniunea Sovietică în 1940 și 1944.

A fi de acord, fie și în mod tacit, cu înstrăinarea Basarabiei, Nordului Bucovinei și Ținutului Herței, dăruite în mod arbitrar Ucrainei, este un act de trădare față de Neam și Țară. Lucru ce nu poate fi permis sub nici un fel de pretexte.

Partidele politice din țară, împreună cu oameni de cultură și știință, trebuie să constituie un Comitet al Reintegrării care să întocmească un memoriu în atenția Președintelui, Parlamentului și Guvernului României. Publicat în presă, acest memoriu ar trebui să fie înaintat de asemenea Organizației Națiunilor Unite, precum și Consiliului Europei.

Un memoriu care să includă neapărat următoarea frază: **Poporul român îl va considera trădători de neam și țară pe acei reprezentanți ai lor care ar îndrăzni să semneze și să ratifice vreun tratat care să accepte înstrăinarea în continuare a teritoriilor românești trecute în mod deliberat în componența Ucrainei etc.**

NL

PRO BASARABIA ȘI BUCOVINA INTERVENȚII AȘTEPTATE

în trecut;

- Să elimine incidentele de tratament dur și crimele din forțele sale armate (de pildă, sute de militari români basarabeni au fost reținuți silnic în armata rusă, și după ce Basarabia și-a declarat independența și au fost uciși în cazărmile ruse și ucrainene mai mulți decât pe fronturi).

Ce întreprinde oficial România în aceste împrejurări? Și cum tratează cu Ucraina recuperarea legitimei a Nordului Bucovinei, Sudului Basarabiei, Insulei Șerpilor, de asemenea - respectarea drepturilor omului în Transnistria - Țara de dincolo de Tisa - unde, din veacul veacurilor, locuiesc zeci de mii de Români, aflați azi în forțată desnaționalizare?

Anul trecut, la Negostina, din județul Suceava, România a găzduit cu simpatie și a televizat festivalul

cultural al minorității ucrainene. (În schimb, la 21 Ianuarie 1996, la instigarea autorităților dela Kiev, ultranaționalistii ucraineni au ars drapelul românesc în Piața Centrală din Cernăuți!)

Între Cernăuți și Negostina, în orașul Siret - fostă reședință domnească - biserica Sfânta Treime, lăcaș de rugăciune ctitorit în secolul XIV - când nu se iviseră pe lume, adăpostii de noi, Ucrainenii și Rușii - păstrează imaginea nepieritoare a neamului. La biserica Sfântul Nicolae din Rădăuți - la Bogdana - plâng parcă primii domni, înmormântați în străvechiul pământ românesc al Bucovinei. De aceea, cu inima strânsă, urmărim să aflăm demersurile Țării.

Paul ȘERBĂNESCU

Purtător de cuvânt
Alexandria

INSCRIȚII PE PODUL DELA CĂLUGĂRENI 1595-1995

1. S'a făcut acest pod în anul 1935 fiind inaugurat cu prilejul aniversării a 340 ani dela marea biruință de pe apa Neajlovului a lui Mihai-Vodă Viteazul.

2. Tu, care treci azi nesupărat de nici o asuprire peste Neajlovul curgând pașnic spre Dunăre, amintește-ți cu evlavie de Mihai-Vodă Viteazul, întâiul întregitor al ținuturilor românești.

3. Aici la 13 August 1595 puțini ostași dar cu suflet mare, au statut nebiruți în fața dușmanului apărând strămtorile Neajlovului.

4. Închinări lui Mihai-Vodă Viteazul, apărătorul creștinătății, zămisliitorul visului de întregire a Neamului Românesc.

"Const. Baraschi"

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

Plănuțiți de acum să fiți la
"CÂMPUL ROMÂNESC"
 - HAMILTON, ONTARIO CANADA -
 În săptămâna

TABEREI DE VARĂ

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
 HAMILTON, ONTARIO, CANADA

Vă invită să petreceți anul acesta vacanța de vară la

CÂMPUL ROMÂNESC

21 - 28 IULIE, 1996

ÎNTR'O ATMOSFERĂ ROMÂNEASCĂ

Aduceți cu Dvs. corturi sau treiere pentru dormit.
 Membrii Asociației Culturale Române vor prepara și servi
 zilnic participanților micul dejun, prânzul și cina.

Cu această ocazie se vor aniversa 25 de ani
 de participare neîntreruptă la Săptămâna Câmpului
 a Familiei

Cornel și Betty Corsatia
 din Warren, Ohio ce va avea loc

Sâmbătă 27 Iulie, p.m.
 la tradiționalul **BANCHET de ÎNCHIDERE**

Rudele și prietenii din Statele Unite cât și
 participanții obișnuiți ai Săptămânii Câmpului
 sunt rugați să fie prezenți la această aniversare.

Pentru informații scrieți pe adresa:
 Asociația Culturală Română
 P.O. Box 78010, Westcliffe Postal Outlet
 Hamilton, Ontario, Canada, L9C 7N5

**UN ROMÂN CARE NU ȘI-A UITAT ȚARA, NEAMUL
 ȘI SATUL ÎN CARE S'A NĂSCUT**

Acesta este Traian Hideg
 din Guelph-Ontario, Can-
 ada, emigrat din România
 în anul 1956.

A avut dragostea de satul
 său natal Băicoara, Jud.
 Cluj, să ridice un monu-
 ment de cinstire în memo-
 ria eroilor acestui sat, morți
 pe câmpul de luptă în cele
 două războaie mondiale.

Prin jertfa sa, de unul
 singur, a realizat acest mo-
 nument, deși a întâmpinat
 mai multe greutăți cu tere-
 nul unde a fost amplasat
 (centrul comunei). A făcut
 cinci drumuri Canada-Ro-
 mânia și invers, cu ambiția

ca cele propuse să fie împli-
 nite. Trebuia să fie terminat
 cu câțiva ani în urmă, dar
 cele arătate mai sus, l-au
 ținut pe loc.

Dorința atât l-a fost de
 mare încât orice greutăți va
 întâmpina, monumentul
 trebuia să se ridice.

În ziua de 24 Septembrie
 1995 a fost sfințit de un
 sobor de preoți greco-cato-
 lic și ortodocși (eroii au
 fost greco-catolici), care în
 predicile spuse au arătat
 jertfa acestor eroi, pentru o
 Românie Mare.

Serbarea a fost organiza-
 tă după program militar,

bine conceput.

Printre participanți a fost
 și președintele Societății
 culturale "Avram Iancu",
 care în cuvântul său a arătat
 luptele Românilor de secole
 pentru libertate și scăpare
 de sub jugul străin.

Toți care au vorbit n-au
 uitat să amintească de sacri-
 ficiul pe care l-a făcut acest
 om de suflet, Traian Hideg.

În încheiere, a vorbit
 sponsorul Traian Hideg,
 care într-o amplă vorbire a
 arătat ce l-a determinat să
 ridice acest monument, spu-
 nând: "Vreau să rămână o a-
 mintire de-a lungul veacu-
 rilor pentru acești eroi care
 nu mai sunt în mijlocul
 nostru. Asta a fost cea mai
 arzătoare dorință a mea și
 sunt mulțumit suflătește că
 am rezolvat-o".

La această serbare au luat
 parte cetățeni de toate vâr-
 stele din satele din jur, în
 număr nelimitat.

Și acum, ca încheiere și
 mișcăți de gestul acestui
 Român canadian, ne simțim
 obligați să-l mulțumim
 pentru marea jertfă și îl
 dorim viață sănătoasă și să-
 i dea Dumnezeu tot ce are
 nevoie.

Vasile Iancu
 veteran de război și
 fost deținut politic.
 Comuna Băicoara, Județul Cluj

ÎNTÂLNIRE CU ANA BLANDIANA LA PARIS

Scriitoarea Ana Blandia-
 na, președinta Fundației
 Academia Civică, care coor-
 donează proiectul Memo-
 rialul Sighet și vicepreșe-
 dintă a Alianței Civice, s'a
 aflat la Paris în zilele de 29
 și 30 Martie la invitația In-
 stitutului de Limbi și Civi-
 lizații Orientale (I.N.A.L.CO.),
 Clubul de Română, la masa
 rotundă în jurul cărții
 "Instaurarea comunismului
 - între rezistență și repre-
 siune" (1995), precum și la
 invitația Asociației pentru
 Fundația Memorial Sighet
 (Association pour la Fonda-
 tion Memorial Sighet -
 A.F.M.S.) cu sediul la Paris,
 al cărei obiectiv este "susție-
 nerea și realizarea Memo-
 rialului victimelor comu-
 nismului și a Centrului
 Internațional de studii
 asupra comunismului la
 Sighet". Foarte mulți Ro-
 mâni din exil au ținut să se
 întâlnească cu distinsa
 doamnă cu care s'au
 întreținut prietenesc în
 cadrul unei întruniri orga-
 nizată sub egida Alianței
 Civice, continuând astfel
 tradiția dialogurilor de
 mult încetățenite în țară.

Cu ocazia celor trei
 întruniri, au mai participat
 la discuții: D-na Catherine
 Durandin, istoric, profesor
 la INALCO; D-na Maria
 Brătianu, președinta aso-
 ciației Fondation Memorial
 Sighet; D-na Antonia Con-
 stantinescu, secretară a
 A.F.M.S. și redactor la cea
 mai citită publicație în
 limba română din Franța
 "Lupta / Le combat", Dl.
 Alexandru Herlea, repre-
 zentantul Convenției Demo-
 cratice din România și al
 PNȚCD pentru relațiile
 externe; D-na Ana Tuțu-
 ianu, din partea Alianței
 Civice și Dl. Radu Portoc-
 ală, scriitor și ziarist.

Ana Blandiana a avut
 amabilitatea de a-mi acorda
 un interviu. Referindu-se la
 Memorialul Sighet a spus:
 "La început, acum trei ani,
 erau în mod surprinzător
 pentru noi, extrem de mulți
 oameni cărora le era încă
 frică să-și povestească
 "experiența" trăită. Faptul
 că acum sunt mai rare
 asemenea cazuri, dovedește,
 pe de o parte, că totuși
 trecând anii, în această
 oricăd de aproximativă de-

mocrație, oamenii încep să-
 și piardă frica, ceea ce este
 bine. În ceea ce privește o-
 biectele, documentele pen-
 tru viitorul muzeu dela
 Sighet, deocamdată nu
 facem decât să le înregist-
 trăm acolo unde se găsește.
 Abia după ce vom restaura
 clădirea, ne vom putea per-
 mite să le strângem. În orice
 caz, pentru documente ne-
 am adresat tuturor minis-
 terelor și instituțiilor. Cu
 excepția Ministerului de
 Interne, care nu ne-a răs-
 puns nimic, toate celelalte
 ne-au spus că putem să
 trimitem istorici, din partea
 noastră, ca să fie lăsați,
 punctual, adică pe câte o
 temă sau alia să cerceteze
 arhivele. Sigur că, deocam-
 dată, asta este mai mult sau
 mai puțin o vorbă.

Ilie Mihalcea: S'ar putea
 vorbi de un ajutor din
 partea puterii?

Ana Blandiana: Ce în-
 seamnă ajutor? Dacă ne-ar
 lăsa să cercetăm arhivele,
 nu și-ar face decât datoria.
 Deocamdată ne vom adresa
 SRI-ului pentru a cere lista
 oficială a celor care au
 murit în închisorile comu-
 niste. Sigur, o listă extrem
 de controversată, o listă
 extrem de redusă. Șeful
 SRI-ului vorbea de 9.000 de
 morți, număr evident in-
 finit sub realitate. Dar chiar
 și de 9.000 de nume vom
 avea nevoie în acest an,
 când vom realiza curtea
 interioară cu capela, nume
 pe care le vom scrie pe
 zidul care coboară în incin-
 tă.

IM: Care este opinia D-
 voastră despre viitoarele
 alegeri?

A.B.: Ce pot să vă

spun? E o întrebare la care
 aș putea scrie o carte. Aș
 putea să vă răspund în
 două feluri: într'un fel opti-
 mist, la care răspunsul este:
 vom câștiga aceste alegeri și
 într'un fel pesimist, la care
 răspunsul este: dacă nu le
 vom câștiga, vom pierde nu
 pentru patru ani, ci pentru
 mult mai mult, pentru că un
 nou câștig al aceleiași
 echipe, practic nemișcată
 dela putere de 50 de ani, va
 însemna în acest moment în
 care toate lucrurile se deli-
 mitează în lume, așezarea
 României pe o altă țăară,
 deci scoaterea României
 din rândul țărilor democra-
 tice europene și așezarea
 într-o societate de tip sud-
 american. Sper din toată
 inima că acest lucru nu se
 va întâmpla și mai ales,
 sunt convins, și asta în lu-
 mina sondajelor în care
 Convenția Democratică
 apare cel puțin la egalitate
 cu partidul de guvernă-
 mant, că cel puțin pentru
 alegerile parlamentare nu
 trebuie să ne facem pro-
 bleme.

IM: La ce carte scrieți
 acum?

A.B.: O să-mi apară peste
 câteva săptămâni, o carte de
 versuri pentru copii, care se
 numește "Cartea albă a lui
 Arpagic". În toamnă, proba-
 bil după alegeri, o să-mi
 apară o carte despre acești
 șase ani de meditații asupra
 ceea ce am trăit.

IM: Vă doresc succes.

A.B.: Vă mulțumesc și vă
 urez D-voastră și tuturor
 Românilor din străinătate
 multă sănătate și toate cele
 bune.

Ilie MIHALCEA

ASOCIAȚIA FOȘTILOR DEȚINUȚI POLITICI ROMÂNI - Filiala Franța -

Frați Români,
 A.F.D.P.R., Filiala Franța,
 organizează și în acest an
 un pelerinaj în Nordul
 Franței, la șase cimitire
 unde dorm Români căzuți
 în Primul Război Mondial,
 ca aliați ai Franței.

Sâmbătă 25 Mai 1996, la
 ora 12.00, un serviciu reli-
 gios va fi oficiat în cimitirul
 orașului Maubeuge, unde
 se află un frumos careu, în
 care dorm somnuli de veci
 80 de tineri români. Pe
 monumentul din centrul
 careului, se află stema
 regală română. Invităm la

Maubeuge, lângă frontiera
 belgiană, pe M.S.Regele
 Mihai I și pe Români din
 Belgia, Olanda, Luxemburg
 și Anglia (de unde se poate
 veni cu autocarul prin
 tunelul dintre Anglia și
 Franța).

Vom continua pelerina-
 jul la cimitirele din: Asse-
 vent (cu 12 Români), Hirson
 (cu 275 de Români), Effry
 (cu 22 de Români), Rethel
 (cu 12 Români) și Signy-
 l'Abbaye (cu 12 Români).

Vom vizita și celebra ca-
 tedrală din Reims.
 Plecarea cu autocarul din

Paris, dela Biserica Orto-
 doxa Română, Metro Mau-
 bert-Mutualité, Sâmbătă 25
 Mai 1996, ora 8.00. Reve-
 nirea la Paris, în același loc
 și aceeași zi la ora 22.00.

Pelerinajul dela Soultz-
 matt (Alsacia) va avea loc
 tot Sâmbătă 25 Mai 1996, la
 ora 12.00. Serviciul religios
 va fi oficiat de părintele
 Dumitru Popa, din Freiburg
 (Germania).

Dumnezeu să ocrotească
 România!

Romus RADINA

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ȘI PĂȚITE

George DONEV

PRĂJITURI PE GUSTUL TUTUROR

Pentru a le îndulci personalitatea, în ajun de a-legeți, unii cofetari-bucătari, suportori ai D-lui Ilescu, au lansat o prăjitură care-i poartă numele; în același timp bucătărelele au lansat și ele o prăjitură și mai dulce, cu numele celui alt candidat, Petre Roman.

"Asociația Cofetarilor și Bucătarilor" a protestat împotriva înscrierii în partid a prăjiturilor: "Noi considerăm că desertul este făcut pentru a îndulci suferințele oamenilor. Nu ni se pare normal, atunci când intru într-o cofetărie, ca prăjitura să-ți stea în gât", a declarat un membru fondator al asociației.

Reclama, care indeamnă consumatorii ca să-l înghită pe "Ilescu" și "Roman" (Vorbim de prăjituri, N.R.) îi asigură pe aceștia că liderii au fost îndulciți artificial cu zaharină și nu-i pericol că le supra alimentezi.

S'a făcut și un sondaj al opiniei publice de efectul pe care-l au prăjiturile la viitoarele alegeri:

- Dă-mi un Petre Roman - spune o durdulie simpatică - dar te rog să-l împachetezi în vată. Vreau să-l savurez deasă când mă sui în pat.

- Mie - spune un miner - dă-mi-l pe Roman că vreau să-mi infig colții în prăjitura lui de fost premier.

Tot atât de populare sunt și prăjiturile "Ion Ilescu":

- Dă-mi un "Ilici", spune un grevist dela metrou, dar în loc de o furculiță servește-le cu o baionetă.

O buclă veselă comanda un "Ilescu" și un "Roman" la pachet.

Nu vrei să le mănânci aici, o întrebă vânzătoarea?

Na, că-mi vine gheață de zaharină lor, eu le cumpăr pentru Grivei, că tare-mi place să văd cum îi înghite dint'o mușcătură.

...

CU DIPLOME ȘI SQUARE DANCE

Universitatea din Craiova a decretat un titlu onorific D-nei Hillary Rodham Clinton, soția președintelui Statelor Unite, și a invitat-o în România pentru a primi distincția acordată.

D-na Clinton, "cu regrete", a refuzat invitația.

Universitatea și-a repetat invitația și D-na Clinton și-a repetat "regretele". S'a ajuns la un compromis: deomarea va avea loc, cândva, la Casa Albă.

Insistența de-a avea ca mușafir pe "Prima Doamnă", o înțelegem. Președintele Ilescu a făcut "o vizită de lucru" și-a stat de vorbă 40 de minute cu Președintele Clinton dar, în schimb, nici un înalt demnitar american, nici președintele care umbra forțata prin lume, nu s'a abătut pe malurile Dâmboviței, o desconsiderare care-i mototolește scroabeala zămbetului. Dar Dl. Cotroceni are dibăcele decembristă și-a oferit "to the First Lady", o nouă

oportunitate de a-i vizita țara.

D-na Clinton a primit invitația din partea miresei sportive Nadia Comăneci, ca să aterizeze la nunta ei ce va avea loc în Palatul Parlamentului unde, pe lângă somitățile tovarășești "get beget", vor fi și alte proeminente terestre. Cum la nuntă e joc și veselie, Dl. președinte s'a pregătit de nuntă, luând lecții de Square Dance, ca să danseze americaneste și visează la fotografia din ziar stând la braț cu soția Președintelui Statelor Unite.

Când scriem aceste rânduri, n'avem nici o informație de cum s'a desfășurat nunta Zamferei Comăneci.

...

"NU SUNT BANI, CUVÂNT PUTERNIC

Rudele i-au despărțit / Ea s'a dus la mănăstire / El la casa de smintiți / Când erau atât de tineri / Și atât de fericiți".

Mi-am adus aminte de aceste versuri când am citit necazurile prin care trece România căutând să impace datorile cu Fondul Monetar Internațional (FMI), care-i impune că "deficitul bugetar trebuie să fie de calitate".

Întru ajutorarea D-lui Marin Stelian, președintele Comisiei pentru buget și finanțe, îi transmit sfaturile amicului Bulă:

Mai întâi - spune Bulă - trebuie să eliminiți tot ce-i inutil, începând cu Directorul General al Poliției care, dacă-și face datoria, e silit să demisioneze (Cazul Pitulescu). E inutil să prindeți hoști, când a doua zi ei sunt puși în libertate "din ordin de sus" ori sunt eliberați pe motiv că au mătreașă. Reduceți rolul polițiștilor la agenți de circulație. S'ar reduce accidentele rutiere.

De asemenea, trebuie redus și numărul judecătorilor, deoarece au devenit inutili, de când Dl. Ilescu schimbă sentințele după cum îi bate vântul și amână să semneze legea inamovibilității. Socoliți câtă economie s'ar face dacă ar rămâne judecătorii dedicați divorțurilor și infirmităților O altă economie ce ar ridica, în același timp și prestigiul țării, ar fi ca Dl. Ilescu să nu mai facă vizite prin străinătate.

...

PÂINEA RĂMÂNE NELIBERALIZATĂ

Prețul pâinii rămâne același și nu va fi luat în discuție decât în 1997, după ce se va calcula recolta anului în curs.

...

CITITE

"În timp ce în America vacile mor pe capete, la noi boii sunt la putere".

"Corupția de stat este singurul domeniu bine planificat de actuala guvernare". (Din săptămânalul de moravuri grele "Academia Căpăneanu")

ROMFEST 1996

6-7-8 SEPTEMBRIE

Princeton-New Jersey

U.S.A

Președinte,
Dr. Anca POPA

Secretar,
Ing.Nidia BELCEA

Casier, Ing. Dr.Ion SIMULESCU

Instantanee

DĂRĂPĂNARE GENERALĂ

—Radu BADIU—

25 Martie - Bunavestire... Zi în care a ieșit - într-adevăr - soarele. Ca o speranță. Dar... S'a luat zăpada și se vede realitatea în toată goliciunea ei.

Hodoronc - tronc, după ce trec prin gropi și prin noroiul de pe strada Liviu Rebreanu, mă pomenesc în fața marelui magazin Titan. Din vitrină nu mă privește portretul color al celui care s'a specializat - ca nimeni altul în istoria politică a României - în a nu spune adevărul. Deasupra chipului suprăhănit scrie - (tot așa: hodoronc-tronc) - "Speranța salariatului din comerț" - apoi obrajii bucălai și privirea cam speriată, dar aiurea, sub care scrie "credibilitate". În stânga, semnătura în facsimil: Adrian Năstase... Ha!

Imaginea color imprimată pe cea mai fină hârtie velină mi-atrăge atenția că nu degeaba președinția (singura din lume!) s'a dotat cu o tipografie proprie ultramodernă (Un domn imi șoptește din spate: "vor tipări buletine de vot paralele și vor veni, pe unde va fi supravegheare slabă, cu urnele lor").

Hopa... Întru în parcul IOR unde câțiva "muncitori" tineri - beți morți - în gecute și blugi, merg spre nicaieri, vorbind aiurea: monosilabic, aprinzându-și cu greu țigările. Este imaginea celor care "se bucură prosteste" că au știut să tacă din gură, motiv pentru care sunt menținuți la lucru. Ai care au cîrpit împotriva conducerii locale și a guvernării sunt acum șomeri. Iată criteriul domnului cu portretul în vitrină!

Pe o alee în diagonală, vin dela gura metroului Titan vreo șase adolescenți în geacă și blugi, mai spălate, care strigă un slogan fotbalistic: "Ilescu se roiește, / Văcăriu se topește / Și în loc iarbă iar crește. / Arde-o, frige-o, n'o lăsa, / Tri li li și tra la la, / vine iar primăvara".

Ha; ha; ha... Ce-o fi asta?

De-abia-mi pornesc automobilul și plec spre Oltenița. Când trec prin cartierul 23 August - fost Malaxa - mă dezgustă goliciunea, gunoaiele, aglomerația de case și coșmelii iar marea depozit de mărfuri dela Cătănoia - gol pușcă și cu aspect de abandonare.

Da. În fiecare primăvară - de vreo cincizeci de ani încoace - se vede schelăria subredă, oasele goale, substanța subțirică a unui regim "al celor mulți și defavorizați" pentru care n'au făcut nimic material. Doar să le zăpăcească mintea, smulgându-i din obiceiurile tradiționale (a curățeniei de primăvară), credința (în Dumnezeu și înțeleptii neamului), hărnicia și spiritul gospodăresc (oferindu-le cozi la pâine, cozi la lapte, cozi la CEC, cozi la depunerea cupoanelor, cozi... care reprezintă un mod de a gândi și a trăi, adică... de a li se da, cu prețuri de mai nimic, în locul românescului de a-ți face cu mâna ta și de a te chivernisi după cum au făcut-o părinții, marii gospodari ai satelor și orașelor, creatorii celui mai mare partid al țărânimii.

Dela Cernica încolo... dezastru: groapă de groapă în plin asfalt. Dincolo de comuna Tânganu, în zona celor mai grozave gropi dela livada de piersici și caigi, mă însoțește, câteva clipe, o soartă de automobil. Când simt că butucul din față hârjăie de pământ, realizez că roata este dela

mașina mea. "O fi fost - de când e'n capul statului - zămbitorul lui "e firesc, e normal, asta-i în perioada de trecere" la Ollenița natală cu automobilul pe acest drum?"

Ce să caute! La comuniști lucrează numai "adevărul necesar". "Ceea ce nu este necesar cauzei - zic domniile lor - nu există!" imi răspunde Ionel a' lui Mihalache, președintele țărâniștilor din "cătunul de noroi" cum i se zice acum fostei comune Puțudini, devenit satul Progresu', nume dat în bațjocoră de cei care trecuseră localitatea la demolare.

Pornesc dela chipul celui ce patronează dărăpănarea generalizată și ajung la cei pe care se sprijină local aflați într-o petrecere de două zile. Aici - deputatul PDSR, șefi în comerț și în agromercuri, oamenii comerțului local - unde, printre muzică țigănească și joc nebunesc, într-o înecare în alcool aud: "Cu Domnul Ilescu și Adrian Năstase înainte!"

Înainte - spre ce? Spre un dezastru generalizat?

MICA PUBLICITATE

Anunțurile din această rubrică sunt redactate de solicitanți

Căsătorii

• Româncă (din Sibiu), 26 ani, de profesie medic, domnișoară prezentabilă, fără obligații; doresc căsătorie cu Român, cetățean canadian sau american, devotat vieții de familie. Telefon în Canada: (519) 472 7536.

• Doamnă serioasă, 55 ani, educată, doresc cunoștință cu domn serios, sincer, situație materială bună. Răspuns: Văcăneș Georgea, România, 2000 Ploiești, Str. Scomșului, 5A, Bl. 12B, Sc. B, Ap.23.

• Doamnă, prezentabilă, 33 ani, educată, de condiție socială bună, iubitoare de sport și muzică lirică, fără obligații, studii, informatică, doresc cunoștință în vederea căsătoriei. Răspuns la adresa: Ionescu Maria, Str. Valea Argeșului, Nr.2A, Of. Poștal 74-113, Drumul Taberei, Sect. 6, București.

TRANSPORT MARITIM CONTAINERIZAT CĂTRE ROMÂNIA

pentru pachetele Dvs. mici sau mari conținând bunuri personale sau comerciale

- * P/U gratuit dela domiciliul Dvs. din Toronto, Kitchener sau Hamilton.
- * Livrare la destinație în București.
- * Telefoanați pentru informații și precizări în cazul altor destinații în România.
- * Manipulare îngrijită, siguranță pentru bunurile transportate, asigurată prin containerizare.
- * Preț avantajos; tarife descrescătoare potrivit mărării coletului Dvs.

Pentru informații suplimentare sau P/U telefonați la:

ROM-TRANS CONTAINER (416) 406-6458

Peninsula Coreea: NORD CONTRA SUD, IARĂȘI ?

ALARMĂ MAXIMĂ LA PARALELA 38°

Dan-Liviu NICOLAE

La începutul lunii Aprilie, trupe nord-coreene echipate cu armament greu de război, au pătruns în repetate rânduri în zona demilitarizată a localității Panmunjon. Provoacă instaurarea, în partea sudică a frontierei, a celei mai ascuțite stări de urgență din ultimii 15 ani.

Aparent, faptul nu pare să reprezinte, în sine, o amenințare serioasă.

Prima incursiune, de Vineri 5 Aprilie, a implicat o trupă de 130 de militari. Cea de-a doua, din noaptea de 6 spre 7 Aprilie și a treia, din 7 Aprilie, au comportat prezența unui efectiv de cca. 400 de soldați, care s-au dedat la exerciții de luptă în zona interzisă activităților militare prin armistițiul din 1953. Această înțelegere, prin care s'a pus capăt războiului intercoreean, permite fiecărei părți să introducă în sectorul Panmunjon maximum cinci ofițeri și 35 de membri de personal de grad inferior. Singurele arme permise acestora sunt armele "de mână".

Chiar depășind cu mult prevederile armistițiului, numărul militarilor nord-coreeni participanți la aceste încălcări este nesemnificativ în raport cu forțele armate antagoniste din peninsula. Nordul are, sub arme, potrivit aprecierilor, peste un milion de oameni. Iar Sudul are și el circa 650.000 de militari moderni înarmați și susținuți de trupe ale SUA, numărând 37.000 de membri.

Dela o încălcare a armistițiului la alta, nord-coreenii au dublat efectivele implicate. Dar chestiunea nu este în ce măsură progresia aceasta va continua. După opinia aproape unanimă a specialiștilor, Nordul nu ar avea nici o șansă într-un eventual nou război, care ar deveni foarte repede unul sinucigaș. Ceea ce nu i-ar împiedica pe comunistii dela Pyonyang, în disperare de cauză, să folosească armamentul nuclear pe care toată lumea este convinsă că-l au, ca și armamentul chimic și biologic. Ba poate, dimpotrivă. În plus, există, cel puțin teo-

retic, pericolul unui conflict deschis, inițiat dintr-o eroare sau dintr-un exces de zel.

Analizistii au, bineînțeles, în vedere, o asemenea eventualitate.

Evenimentele din 5-7 Aprilie oferă, însă, un material de studiu și o bază de speculații mult mai vaste.

Anunțându-și hotărârea de a înceta să mai aplice prevederile armistițiului din 1953 (lucru pe care l-a făcut încă de Joi 4 Aprilie), Pyonyang-ul a invocat, ca motiv, pericolul unei... invazii din Sud! Sigur, enormitatea acuzației nu l-a deranjat câtuși de puțin. Pentru miza jocului său este atât de importantă încât orice mijloace par acceptabile, cu condiția de a fi eficiente.

Mai întâi, la Pyonyang pare a se fi instalat un anumit reflex de tip pavlovian: ori de câte ori Coreea de Nord, altfel ignorată de restul lumii, a făcut să se vorbească despre ea, creând o situație de încordare (amintim-vă episodul cu rachetele purtătoare de focașe atomice), a obținut, relativ ușor, anumite avantaje, menite să o potolească...

Apoi, Coreea de Nord și-a și măturat unele intenții: nemulțumită dela început cu simplul armistițiu încheiat, junta dela Pyonyang ar vrea nici mai mult nici mai puțin decât un tratat de pace cu Statele Unite. Tratat ce ar conferi RPD Coreene un statut internațional cu totul altul decât cel actual.

Armistițiul este o simplă înțelegere între combatanți. El nu comportă nici un fel de recunoaștere la nivel guvernamental. Când schimbi gloanțe și bombe cu un adversar, este greu să pretinzi că acesta nu există. Și te poți înțelege cu el ca să înceteze focul. Indiferent că este vorba de o adunătură de bandiți, de o organizație teroristă sau de trupele unui stat cu o legitimitate contestabilă.

Dar un tratat de pace reprezintă altceva. El se negociază de două guverne care, implicit, își recunosc reciproc legitimitatea. Iar semnarea lui, de obicei la cel mai înalt nivel, reprezintă

recunoașterea explicită. Sigur, Washington-ul nu-i pasă dacă Pyonyang-ul îl recunoaște ori ba. Nu și reciproc. Abia atunci n'ar mai exista, practic, nici un fel de piedică pentru comunistii nord-coreeni de a se manifesta în lume. Mai mult, o asemenea victorie ar reprezenta cea mai bună "anestezie" propagandistică față de propria populație. Este, cine știe, poate singura

soluție de a păstra puterea într-o țară și peste un popor îndurând cele mai cumplite lipsuri. Evident, în afara variantei - cu totul nerealistă - a câștigării unui război cu Seul-ul. Foametea și privațiunile la care Coreenii din Nord sunt expuși de ani de zile, urmare a ineficienței oricărei economii de tip marxist (să nu uităm că nici laudata economie chineză nu constituie o excep-

ție, ea trăgându-și excedentele din renunțările la economia de comandă și din cele cinci regiuni zise "speciale", adevărați plămâni capitaliști ai unei țări comuniste), ar primi, astfel, sensul de "sacrificii într'un scop nobil și de interes național".

N'ar fi de mirare nici ca, în aceste condiții (ale recunoașterii depline din partea SUA), junta dela Pyonyang

yang să-și permită chiar un simulacru de alegeri "libere" în care ar avea toate șansele să câștige. Exemplul României din 1990 și 1992 nu poate fi ignorat...

Întrebările care se nasc sunt trei: până unde crede Pyonyang-ul că poate merge cu provocările, în ce măsură sunt acestea ținute sub control și cât sunt Americanii de dispuși să se lase "tachinați"?

MASACRUL DELA BĂLȚI

Nicolae D. RUSU

Prin intermediul călugarilor români dela Sfântul munte Athos, ne-a parvenit o scrisoare zguduitoare, pe care și ei au primit-o pe căi ocolite din partea Ierodiaconului Nicodim Șchiopu din Bălți, Basarabia.

Această scrisoare ar trebui publicată de toate ziarele și tradusă în toate limbile, adusă la cunoștința întregii lumi, căci sunt morții noștri căzuți pentru Țară și Neam, fără altă vină decât că erau soldați români ce și-au făcut datoria, dar asasinaiți mișelește de "eliberatorii" ruși.

Și despre această crimă aflăm abia acum, căci ea și în cazul asasinatelor dela Katyn, Rușii, au încercat până azi să le ascundă în ciuda tuturor evidențelor.

România, deși a dus un război drept de eliberare a propriului teritoriu invadat de agresorii sovietici în urma Pactului dintre Hitler și Stalin, iar mai apoi a fost considerată ca a-4-a țară în ce privește efortul și contribuția militară la zdrobirea Germaniei, a fost tratată drept țară învinșă; de aceea în ciuda crimelor armatei roșii, în optica lor, nu avem dreptul nici să ne cinstim morții. Adevărul nu poate fi însă ascuns la infinit, el iese la iveală mai devreme sau mai târziu.

"În anul 1944, la năvala hoardelor rusești care au ocupat Basarabia, armata noastră a făcut zeci de mii de prizonieri militari. În ora-

șul Bălți, au fost concentrați cca. 50.000 militari ai armatei române care ținuseră piept hoardelor dezlanțuite. Din cei cincizeci de mii, 80% erau Români, iar ceilalți erau aproximativ: cinci mii Germani, două mii Unguri, iar restul Cehi și Polonezi.

În Nord-Estul orașului, unde curge râul Râu și se formează mlaștini, KGB-ul a găsit locul cel mai nimerit să amplaseze lagărul, înconjurat de garduri înalte cu sârmă ghimpată. Chinnurile acestor prizonieri erau de neînchipuit: foamea era flagelul numărul unu, însoțit de lipsa de igienă, bolile, frigul și umezeala produceau decese fără număr. Din acel lagăr, unii mai curajoși au evadat, dar au fost mitraliați. Totuși au mai fost și fugari scăpați, pe care nu i-a mai găsit nimeni, decât atunci când s'au făcut singuri cunoscuți, după destrămarea Uniunii Sovietice.

Informații despre crimele petrecute în acest lagăr s'au publicat în "Curierul de Nord" din orașul Bălți, săptămânal al Basarabiei de Nord. Ziarul mai apare și acum, dar strângut și amenințat de către cei care urăsc tot ce este românesc.

Din declarațiile celor evadați s'au stabilit crimele KGB săvârșite în Bălți:

Toți cei cincizeci de mii de prizonieri au fost împușcați în ceață de militarii KGB-ului și aruncați în șanțurile mociroase pe care tot ei și le-au săpat la ordin (exemplu tipic al asasinilor KGB-ști întocmai ca în cazul Katyn-ului, unde diferă numai numărul celor asasinați).

Îndată ce au fost date la vileag cele întâmplate, s'au făcut sondaje în mlaștini, în ani 1991-1992.

Rezultatele au fost cutremurătoare: nici hârlețele, nici lopețile nu au mai putut fi utilizate din cauza multmii schelețelor și osemintelor răspândite în aceste mociri.

Înimile îndurerate ale bunilor Români, ale evlavioșilor creștini și ale celor dela săptămânalul "Curierul de Nord", l-au împins pe aceștia să facă o piramidă de oase și crani, care au fost strânse pe un loc uscat, peste care s'a așternut o mare cantitate de pământ bătorit și s'a ridicat în felul acesta un delușor mai înalt, o movilă în trepte, tot din jărână, iar pe partea ei de sus s'a așezat o

troiță. Troița de lemn sculptată a fost darul credincioșilor din raionul Râșcani, din apropierea Bălților. Pe data de 7 Mai 1992, s'a sfințit această troiță de către Preasfințitul Petre de Bălți, cu sobor de preoți și monahi la care sfințire au participat mii de credincioși români și autoritățile orașenești.

Atunci, cu ocazia cuvântului solemn, întocmit de ierodiaconul Nicodim Șchiopu, s'a lansat chemarea ca pe acel loc să se construiască o "Biserică sau Mănăstire a Oaselor", pentru ca zi și noapte, prea cuvioșii monahi și cucernici preoți, să pomenească sufletele celor 50.000 de martiri nevinovați, uciși mișelește cu glonte tras în ceață de către militarii sovietici.

Preasfințitul Petru de Bălți a investit ca preot paroh al viltorei "Bisericii a Oaselor", pe tânărul preot Valeriu Cernei, fost cancelar al Eparhiei Bălți. (În Decembrie 1992, Patriarhia Română a reactivat Mitropolia Basarabiei).

După aceea lucrurile au luat o întorsătură tragică: Preasfințitul Petru a fost agresat cu arme și băte chiar la sediul Palatului Episcopului de un grup de călugări și preoți, adepți ai Arhiepiscopului Vladimir, care șine de Patriarhia de Moscova.

Atacurile au fost extinse și la cele două mănăstiri din Eparhia de Bălți și mai continuă și azi după doi ani, împotriva a tot ce este românesc.

În scaunul episcopului s'a așezat șeful agresorilor moldoveni, arhimandritul trădător Marchel Mihăescu.

Biserica a rămas numai în proiect, un plan făcut de arhitecți inimoși, din cauza lipsei de fonduri, din cauza sărăciei în care se zbate Biserica românească din Basarabia, sub persecuția moscovită.

Oare de ce nu se vorbește

nimic despre acest genocid împotriva poporului român? De ce nu se stabilește adevărul în privința masacrelor făcute împotriva neamului nostru?

Căci și aceste crime monstruoase ce nu sunt altceva decât tot holocaust, trecut însă sub tăcere. Oare nici chiar morții nu sunt toți egali în fața lui Dumnezeu?

Aici se încheie cutremurătoarea scrisoare a cucerniciei Sale, Ierodiaconul Nicodim Șchiopu.

Autoritățile românofobe la putere azi în R. Moldova nu au recunoscut nici până acum reactivarea Mitropoliei din Basarabia în ciuda tuturor memoriilor făcute timp de 4 ani, a tuturor intervențiilor de respectare a unui drept unanim recunoscut de exercitarea culturii.

Și măntreb ce fel de călugări și preoți sunt aceia care au atacat pe Preasfințitul Petru și pe cei ce-l înconjurau? Căci dacă sunt cu adevărat monahi, nu numai că au dat dovadă de un comportament profund păcătos și exemplul rușinos pentru mulțimea credincioșilor martori la cele întâmplate, dar vor avea de dat răspuns la Judecata în fața lui Dumnezeu.

Să ne rugăm neîncetat pentru ca Dumnezeu să-i ierte pe toți cei asasinați la Bălți și pe ceilalți martiri ce n'au avut altă vină decât că și-au servit Patria.

Și avem o datorie sfântă: să facem o colecție pentru a contribui și noi cel puțin la construirea "Bisericii Oaselor" miilor de militari români și ale celorlalte uciși. Morții neamului nostru au acest drept, și noi avem această datorie.

Nicolae RUSU
5230 Cahuenga Blvd.
North Hollywood, CA 91601
U.S.A.
Tel: (818) 505-0769

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile

"A LA SRI": DEZVĂLUIRI, ACUZĂRI ȘI CIUPERCI

Secretele Securității nu mai sunt secrete. Ziarele înserează documente ermetice sigilate, iar Dl. Virgil Măgureanu acuză pe oricine, inclusiv pe generalii Victor Marcu și Gheorghe Diaconescu, c'ar fi scormonit prin dosare, plus că au și alte păcate "recent" descoperite. Generalii dezminț și acuză pe directorul SRI-ului că face politică și-a scăpat din mână frâiele organizației. Un alt pericol pentru Cotroceni și SRI este INTERNETUL, care-și permite să arate și dosul monedei "Democrației Originale".

În plin sezon al alegerilor și ploilor de primăvară, cutia de scrisori a unor ziare a fost umplută cu un document scris în limba rusă și datat 11 Martie 1996, prin care se acuză liderii PRM și PUNR, că s'ar fi angajat față de Vladimir Iirinovschi (Extra Rusoii) oponent al lui Eltin, n.r.) că ei se vor opune aderării României la NATO și că vor colabora într-un sistem politico-militar condus de Rusia, iar în schimb, când Iirinovschi va fi președinte, le va retroceda Basarabia.

"Nu este prima aberație - răspunde belicosul C.V. Tudor - care se fabrică în laboratoarele de minciuni ale instituției conduse de Virgil Asztalos Măgureanu împotriva mea, în ultimii ani, SRI a fabricat că așa fi primit câteva milioane dela ambasadorii Israelului, că așa face contrabandă cu benzina... că așa asigură legătura între Iirinovschi și Saddam Hussein... Aceste scenarii descrise confirmă faptul că SRI fabrică documente împotriva patrioților... scrisoarea atribuită mie nu este decât produsul unui creier silfitic... etc. Virgil Asztalos Măgureanu nu face decât să joace cum îi ordonă Ion Iliescu".

"E diversitatea altora și firele duc la cei ce ne-au comparat pe mine și pe Dl. Vadim Tudor cu Iirinovschi", a fost răspunsul lui Gheorghe Funar.

Acuzele reciproce ce identifică clica regimului au și un efect gastronomic: în loc de un salariu care să asigure pâinea, Dl. Iliescu își hrănește proletariatul cu o dietă la alegere: ciuperce măgurene, tudorene sau funărene.

ALT ȘEF AL POLIȚIEI

În locul generalului Ion Pitulescu, șeful poliției care a demisionat, din motivul că unii judecători protejează excoctii, a fost numit generalul Costică Voicu, care-i tânăr și bine pregătit. Dacă el închide ochii la corupția din sânul guvernului, atunci va fi șef al poliției până va ieși la pensie.

300 LEI PENTRU UN "HRISTOS A ÎNVIAT"

Ca să ciocnești un ou roșu și să spui Hristos a înviat te costă 300 de lei, (oul de rață 450 lei). Un kg. de carne de miel 5.500 lei, iar legătura de măr, pătrunjel ori leuștean 500 lei.

DOREȘTI UN PARTID NOU ?

Ai nevoie de minimum 10.000 de iscălituri ce trebuie obținute în cel puțin 15 județe și cu un minimum de 300 iscălituri de județ.

DRAGOSTE FĂRĂ FRUCT

Tiganii din jurul Clujului vor să dea în judecată organizația "Medici fără frontiere" care, în cadrul programului de planificare familială, a implantat, fără știrea pacienților, un număr de 77 de sterilite.

PAUNESCU NR.3

Un sondaj misterios al opiniei publice îl clasează pe Adrian Păunescu în locul trei în lupta de a se instala pe tronul dela Cotroceni. Primul fiind Emil Constantinescu, urmat de Ion Iliescu.

"CÂMPANURAMA"

Dl. Radu Câmpeanu, marele șef al minusculei partid PNL (C), va candida iar la postul de Președinte al țării.

FURT ORGANIZAT DE COPII

Doctorul sfătuiă mamele să-și abandoneze copilul (nu-i sănătos etc.), ca apoi să fie vândut unor mafioți. Suma era împărțită între doctor și traficanți. Se plătea până la \$25.000 de copil.

AFACEREA PUMA: PE SCURT

România a cumpărat 12 elicoptere "PUMA" uzate din Africa de Sud cu scopul de a fi reparate de IAR din Brașov și apoi revândute. Elicopterele au costat \$8,4 milioane, iar Benone Ghinea, fostul atașat comercial la Pretoria, a luat un comision de \$3,2 milioane. Dl. B.G. e acum atașat la o închisoare și e în așteptarea unei vizite lungite a altor cinci "cumpărători" de PUMA.

"IMBOGĂȚIRE" LA IUTEALĂ

Caritasul lui Stoica a lăsat moștenitori. Sergiu Bahaian, 33, urmând același sistem de piramidă, a fost arestat în Ungaria și extradat în România. Bahaian promitea o dobândă de 20% pe lună celor care investeau valută forte în Compania Sabina Product SRL. 10.000 de inși dormici să se imbogățească rapid au pierdut, tot rapid, \$24 milioane. O astfel de afacere nu se putea înjgheba fără aprobarea tacită a unor "sus așezați" care au fost aleși ca primi câștigători la fel ca și'n afacerea CARITAS.

E BIBLIOTECA O RISIPĂ DE BANI ?

Avem în țară 3000 de biblioteci, dar nu există nici un fond prin care să-și poată mări numărul volumelor.

TREI RECORDURI

Organizația Mondială a Sănătății afirmă că deținem recordul european în ce privește avorturile; "Central European Economic Review" ne oferă recordul nr. 2 în ce privește câinii, în număr de 8.000, ce se plimbă pe străzile Bucureștiului, flămânzi, fără stăpâni, care de multe ori atacă cetățenii, iar recordul nr.3 îl dețin Românele, care trăiesc cu cinci ani mai puțin decât surorile lor din Europa.

AMÂNATĂ SAU BLOCATĂ ?

Din cauza problemelor apărute pe piața valutară, Fondul Monetar Internațional (FMI) a "amânat" eliberarea tranșei de \$70 milioane din împrumutul acordat. Reprezentantul FMI din București, Dl. John Bill a declarat că banii n'au fost "blocați", ci amânați. Dar "sub oricare nume" adevărul e că România n'a primit rata împrumutului.

UN TEATRU INCOMOD

Dl. Radu Iftimovici, dramaturg, laureat UNESCO și membru al Uniunii Scriitorilor, a înființat la București un Teatru cam incomod, care să trezească din somnolență pe cetățeanul amețit de kulturalnici cu piese sfârșitoare, care nu tratează problemele actuale de care suferă țara.

CHINEZI ÎN LOC DE ROMÂNI

În Israel, 40-45.000 de lucrători români primesc un salariu de \$600 lunar, dar Israelul va aduce muncitori din Iugoslavia și China, deoarece România, bine calificată, părăsește pe antreprenorilor care i-a adus și găsesc de lucru cu un salariu mai mare. Cu banii primiți, ei își ajută familiile rămase în țară.

UN BUGET TALMEȘ-BALMEȘ

În loc ca fiecare instituție să-și aibă bugetul său, acum s'a amestecat totul și se înfruptă unul din buzunarul altuia. Astfel, cheltuielile pentru învățământul specific Apărării Naționale, a Ordinei Publice etc., nu se plătește din Bugetul Apărării Naționale ori al Ministerului de Interne, ci din Bugetul Învățământului, care apare generos pe hârtie. Măna dreaptă a D-lui Văcăroiu se numește Florin Georgescu, el a preparat acest buget ghiveci.

AU SUFERIT PENTRU CREDINȚĂ

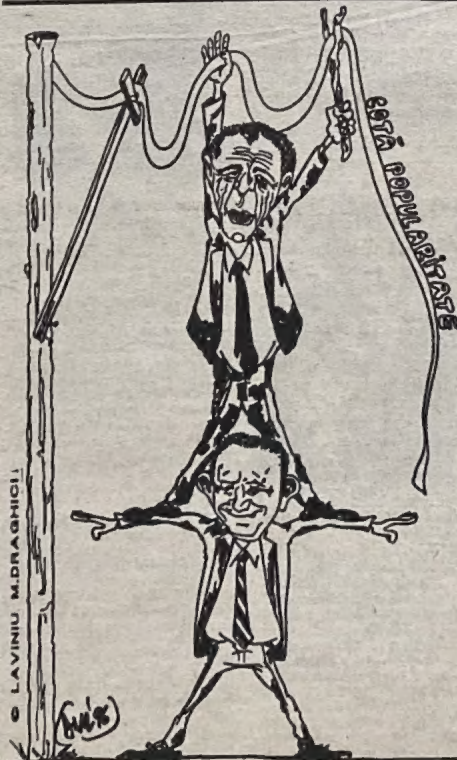
Arhiepiscopia Ortodoxă a Feleacului și Clujului a scos de sub tipar volumul "Mărturisitorii de după gratii. Slujitori ai Bisericii în temnițele comuniste". Se dă biografia celor 1.660 de preoți ortodocși, catolici și greco-catolici care au fost închiși.

POFTIȚI LA OLIMPIADĂ

Ambasda Americană sfătuiește pe cei care doresc să meargă la Olimpiadă să-și ceară viza și să-și cumpere din timp biletele de avion.

TRATAȚI-NE LA FEL CA ȘI STRĂINII

Asociația Națională a Exportatorilor și Importatorilor din România (ANEIR) cere guvernului ca Românii să fie tratați la fel ca străinii. O întreprindere străină beneficiază de scutire de taxe la importul de utilaje și echipament necesar, în timp ce întreprinderile cu capital românesc trebuie să plătească taxe. Investițiile străinilor sunt bine venite ca să invioreze economia, dar nu ca să taie mugurii întreprinderilor românești.

La Craiova a ieșit de pe linia de ansamblu primul automobil al companiei Daewood. O aventură româno-sud coreeană.

Un batalion de 200 de soldați a fost trimis în Bosnia ca să ajute la construirea drumurilor și curățirea minelor. În acest scop, guvernul a alocat 18 miliarde lei.

Tenisul de masă va intra sub aripa financiară a companiei Coca-Cola. Învingătorii vor reprezenta țara la Olimpiadă.

Totalul investițiilor până'n Februarie 1996 s'a ridicat la \$1,667 bilioane. Cel mai bun "inger" financiar - Coreea de Sud.

Belgia, Germania, Turcia și Danemarca vor investi \$200 milioane în fabricile de bere.

Polonia, Ungaria și România vor schimba cu Statele Unite informații relativ la situația militară din Estul Europei.

Rata șomajului e de 9,3%. Peste un milion de oameni n'au lucru. Majoritatea celor fără lucru o formează genul feminin.

Proprietatea de stat rămâne dominantă în industrie (86%), iar 45% din pământul arabil e în mâna particularilor.

Avem peste 300 de culte, organizații și fundații cu caracter religios. 86% din cetățenii s'au identificat ca aparținând Bisericii Ortodoxe.

Salariul minim în 1995 este socotit cam la \$33 lunar.

Se construiesc zilnic 375 mașini Dacia. Se urmărește o producție de 400 mașini pe zi.

Din cauza umidității excesive, recolta de grâu va fi compromisă.

Shell va deschide 12 benzinării în Capitală. Valoarea investițiilor - \$15 milioane.

Teatrul Național din Iași, unul dintre cele mai frumoase din Europa, e în primejdie de a se prăbuși.

Avem legi ce pedepsesc ziaristii, dar n'avem legi împotriva "crimelor organizate".

În 1995 am avut 9.935 de accidente rutiere, care s'au soldat cu 2.823 de morți și 7.707 de răniți.

În munții din zona Mănăstirii Putna, și-a făcut apariția un zimbri masiv, puternic de cca. 500 kg. ce ar fi imigrat din Nordul Europei.

Guvernul a garantat ca prețul minim al grâului pentru panificare din recolta actuală să fie de 340 lei/kg.

Avem 34 posturi de televiziune și 103 posturi de radio, majoritatea sub controlul foștilor "tovarăși" așa că TVR continuă să facă nestingherit reclame D-lui Iliescu.

Vârsta minimă pentru angajare e de 16 ani, dar copiii de 14-15 ani pot munci cu asentimentul părinților sau al tutorelui.

O plimbare cu metroul costă 300 lei, un dus-întors 250 lei, iar cu un abonament - 200 lei călătoria.

Dela 800.000 de funcționari în 1989, acum avem 1.200.000.

Dacă nu te prezinți la recrutare, poți fi amendat până la 3 milioane lei, plus alte necazuri.

S'au scumpit cu 48% biletele pentru trenurile personale, accelerate și rapide.

Anița Butariu din Lipova (Arad) deține recordul de longevitate. În Iunie va împlini 114 ani.

Bulevardele bucureștene "Armata Poporului" și "Păcii" au fost botezate Bulevardul Iuliu Maniu.

O situație alarmantă: la 100.000 de locuitori avem 150 cazuri de tuberculoză.

Liga Uniunii Naționale a Revoluționarilor a cerut expulzarea membrilor organizației palestiniene Hamas.

Bulgaria: DA! România: AȘTEAPTĂ. (Este vorba de acordarea Clauzei de Națiune favorizată, n.r.)

Avem peste 10.000 de miliardari care nu-și pot explica cum și-au "economisit" averea.

Noul preț de cumpărare al laptelui - 600 de lei.

Timișoara, orașul revoluției, va fi sediul Tribunalului Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite, unde vor fi anchetați cei acuzați de crimele înfăptuite în războiul din Bosnia.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

OCCIDENTALII ȘI ELȚIN

În timp ce sub conducerea lui Ghennadi Ziuganov, demonstrații comuniste traversau Piața Roșie ca să meargă să-și plece frunțile la Mausoleul lui Lenin, pentru ceremonia de aniversare a 126 de ani de la nașterea celui mai mare erou al URSS-ului, Elțin probabil că era foarte mulțumit. În weekend-ul care trecuse, liderii celor mai bogate și industrializate state din lume, G-7, au fost la Moscova să încerce să-l mai

Iranului sau războiul din Cecenia. Ei au arătat clar că vor să separe valoarea pieții libere, de valoarea drepturilor omului și a democrației, deși actuala reformă din Rusia are fisuri, dar oricum, pare preferabilă necunoscutelor probleme economice pe care le va putea cauza Ziuganov.

Importanța a fost întâlnirea Elțin-Clinton, care a durat patru ore. Ambii au fost preocupați să fie priviți bine în țările lor, res-

vința expansiunii NATO, Elțin a spus că Președintele Clinton a promis să nu extindă NATO în momentul actual, lucru pe care președintele american a căutat apoi să-l neghe. Elțin a fost foarte evaziv în a da o explicație în ceea ce privește complexul militar gigantic, pe care Ruși îl construiesc în masivul Iaman-Tau din Sudul Munților Ural. Construcția a fost observată de sateliți americani și se consideră că poate fi orice, de la o comandă nucleară subterană, până la o uzină de produs armă secrete. Această cheltuială pare foarte curioasă, acum, când guvernul rus se zbate să plătească salariile și să scadă deficitul bugetar. Ministerul rus al Apărării a refuzat, până în prezent, să dea o explicație.

Clinton l-a laudat pe Elțin, spunând că datorită acestuia 60% din economia Rusiei este acum în mâinile populației și nu ale statului, inflația a fost curmată, iar comerțul dintre cele două state a crescut cu 65% din 1993. Elțin a repetat din nou că nu mai sunt operațiuni militare în Cecenia, contrazicând faptele, care arată că acolo continuau bombardamente devastatoare asupra localităților cecene. Clinton a acceptat cu seninătate această denaturare adevărului, făcând remarcă de neiertat, prin care compara războiul din Cecenia cu Războiul Civil american. "Abraham Lincoln și-a dat viața pentru ca nici un stat să nu aibă dreptul de a se retrage din uniune". Președintele american a uitat că Cecenii sunt o națiune caucaziană ocupată cu forța și colonizată de Rusia imperială și a dus și în secolul trecut lupte pentru a-și recăpăta independența. Liderul cecen, generalul Djokar Dudayev a fost omorât de o rachetă rusească, dar succesul său Zelimkhan Iandarbiyev a jurat să continue lupta.

La plecarea din Kremlin a lui Clinton, cei doi președinți, care își spun cu afecțiune Bill și Boris, s-au îmbrățișat cu căldură. Elțin putea fi mulțumit că i-a imbrobodit din nou pe Occidentali, în fața lui Clinton.

Ambele părți au anunțat oarecare progrese în ce privește armele convenționale și cele de apărare împotriva rachetelor. În pri-

"OPERAȚIUNEA FRUCTELE MÂNIEI"

După ce grupările palestiniene Hamas și Jihad au încercat, prin bombe sinucigașe, să zădărnicească acordul de pace israelo-palestinian, a fost rândul grupării islamice extremiste Hezbollah, care activează în Liban, să caute să zădărnicească procesul de pace arabo-israelian, început din 1992.

În urma atacurilor repetate făcute de Hezbollah cu rachete de tip katiușa, lansate din Sudul Libanului în Nordul Israelului, pe data de 11 Aprilie guvernul israelian a declanșat "Operațiunea Fructele Mâniei", acțiune militară menită să anihileze organizația islamică care are sediul în Liban și este finanțată de Iran.

Pentru înțelegerea situației actuale, se poate reaminti o serie de evenimente din ultimii 15 ani. În 1982, pentru a lichida forțele ostile palestiniene, armata israeliană a pătruns în Liban. După retragerea trupelor, în 1985, pen-

Statele Unite și Marea Britanie au acceptat poziția Israelului, considerând că Hezbollah este vinovată de începerea acestei campanii, USA utilizându-și influența pentru ca Israelul să nu fie condamnat în Consiliul de Securitate. Pe data de 18 Aprilie însă, campania israeliană a intrat într-o fază gravă, ce a schimbat opinia internațională și a compromis "Operațiunea Fructele Mâniei". Peste o duzină de obuze ale artileriei grele israeliene au lovit baza ONU din localitatea Quana, unde erau adăpostiți peste 500 de refugiați libanezi, omorând peste 100 dintre aceștia și rănind cel puțin tot atâția într-un masacru de nedescris.

Israelul a recunoscut că a fost o gravă eroare, deși Peres, la începutul acțiunii declarase că va fi vorba de o "operație chirurgicală", care nu va afecta decât foarte puțin populația civilă. Dar operația a ieșit de sub control în mo-

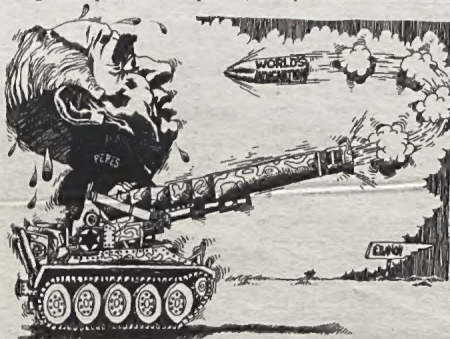
Bombardarea Beirutului "securitate". De remarcat că acest acord nu a fost semnat de părți.

În rezumat, "Operațiunea Fructele Mâniei" a fost un fiasco. Beneficiarii acordului au fost Siria și Hezbollah. Siria a demonstrat că are un cuvânt greu de spus în problemele Orientului Mijlociu și Assad s'a aflat din nou în centrul scenei. Hezbollah, la rândul ei, va putea să-și ducă în liniste activitatea în Sudul Libanului și nu va fi dezarmată, cum a dorit Israelul. Diplomația americană nu a putut să exercite presiuni diplomatice asupra Siriei, cum ar fi vrut.

Marcel perdant a fost Libanul, care a avut victime în populația civilă și a suferit pagube importante în infrastructurile sale.

Pe Israel l-a costat campania peste 100 milioane de dolari. Liderul partidului Likud, Benjamin Netanyahu, a criticat acordul, pe care îl consideră un certificat de acord Hezbollahului dreptul de a ataca în continuare în Sudul Libanului.

Un pas mai bun pentru pace s'a făcut însă în relațiile israelo-palestiniene. Arafat a reușit să convingă Consiliul Național Palestinian să voteze, cu mare majoritate, decizia de a șterge din Carta OEP-ul pasajele care cer

pună o proptea, în vederea alegerilor prezidențiale de la 16 Iunie.

Majoritatea acestor lideri și-au exprimat suportul pentru Elțin, căutând să evite punctele delicate, ca expansiunea NATO, vânzarea de tehnologie nucleară

pective, pentru a li se ridica acțiunile în viitoarele alegeri prezidențiale.

Ambele părți au anunțat oarecare progrese în ce privește armele convenționale și cele de apărare împotriva rachetelor. În pri-

ELȚIN ȘI CHINA

Boris Elțin a plecat în China pe data de 24 Aprilie, pentru o vizită de trei zile. Opoziția și mai ales comunitățile au criticat pe președinte, pentru relațiile strânse din ultimii ani cu Statele Unite. Îngrijorați de planurile de extindere NATO în centrul și Estul Europei, Rușii caută noi parteneri în Asia și Orientul Mijlociu. Călătoria în China a președintelui rus vrea să demonstreze că Elțin duce o politică echilibrată în relațiile cu Vestul și cu Estul. După ultimele sondaje de opinie, 60% din Ruși cred că recomandările economice făcute de Occidentali au fost special ticluite, pentru a slăbi Rusia, iar comunitățile au denunțat Statele Unite ca lider al Occidentalilor, pentru o dictatură asupra întregului glob. China apare deci ca un aliat natural, împotriva schemelor apăsătoare în zona Pacificului asiatic.

Cu o economie prăbușită, Rusia a început să fie atrasă de bogăția pieții chineze, în special în sectorul militar, întrevăzând o sursă de venit în vânzarea de armă către Beijing. Moscova a vândut Chinei submarine și sisteme de rachete, iar vânzarea de curând a 72 avioane Sukhoi-27, i-a adus un venit de 3 miliarde dolari.

Întâlnirea dintre Președintele

Elțin și Președintele Chinei Jiang Zemin s'a încheiat într-o atmosferă entuziastă cu îmbrățișări și șampanie. "Nu pot să menționez o singură problemă în care să fi avut opinii diferite" - a spus Elțin. În comunicatul de șapte pagini, semnat de cei doi lideri, se prevede "dezvoltarea unui parteneriat strategic de egalitate, încredere și coordonare mutuală în vederea celui de-al 21-lea secol". Cele două părți vor reduce numărul trupelor la frontiera comună, vor desfășura schimburi prietenești între forțele lor militare, vor întări cooperarea în tehnologie militară și vor ține regulat dialoguri la nivel înalt. Cei doi pre-

ședinți au semnat o duzină de acorduri, de la utilizarea pașnică a energiei nucleare, până la comerț și explorări spațiale.

În declarațiile lor, cei doi lideri și-au adus un suport reciproc. Jiang a sprijinit lupta Rusiei în Cecenia și a aprobat opoziția Kremlinului împotriva expansiunii NATO. La rândul său, Elțin a declarat că Taiwanul este o parte inalienabilă a Chinei, iar Tibetul o parte inseparabilă a acesteia. Ambii lideri au declarat că nici o țară nu trebuie să caute să-și impună vederile restului lumii, sau să caute să monopolizeze treburile mondiale, o aluzie indirectă la Statele Unite.

Hafez al-Assad

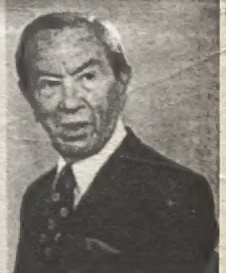
Liban. Conflictul actual a izbucnit în urma unor acțiuni în care ambele părți s'au acuzat reciproc de încălcarea convenției verbale din 1993. Vând să arate că nu este un prim-ministru slab, tocmai în apropierea alegerilor de la 29 Mai, Shimon Peres s'a hotărât să declanșeze "Operațiunea Fructele Mâniei", stimulând și de unii conducători militari. Urmasii s'au lansat bombardamente aeriene, de artilerie terestră și navală, menite să lichideze sediile și depozitele organizației Hezbollah din Liban. Se sconta pe forțarea guvernului libanez și indirect a Siriei ca să intervină pentru a curma atacurile organizației militanților šiiti.

Astfel, pe data de 11 Aprilie a început bombardarea diverselor puncte din Beirut, Baalbek ca și din satele din Sudul Libanului. Hezbollah a răstăpănat însă cu aceeași intensitate și în zilele care au urmat a fost o adevărată întrecere în represalii. După atacarea unor baze de la Tir și Sidon, numărul refugiaților libanezi, care se retrăgeau spre Nord, ajunsese la peste 400.000. În Israel, mili de locuitori din Qiryat Shemona au părăsit localitatea. Forțele ONU din Liban au protestat împotriva atacurilor israeliene asupra populației civile a satelor.

mentul când au început să fie distruse infrastructurile libaneze, atât de greu refăcute după un război civil de peste opt ani. Au fost distruse uzine electrice, sisteme de alimentare cu apă, poduri, șosele și s'a îngreunat mult activitatea forțelor ONU, care sunt în Liban din 1976.

În această situație, Statele Unite au început o activitate febrilă diplomatică. Secretarul de Stat Christopher făcând aproape zilnic naveta între Ierusalim, Beirut și Damas, pentru a încheia un acord de încetare a focului, mai ales că apăruseră în competiție diplomatică Miniștrii de Externe ai Rusiei și Franței, Primakov și Hervé de Charette, care au fost și ei la Damas, dar aveau planuri care nu conveneau Israelului. În tot acest timp, bombardamentele au continuat.

De remarcat că pilonul important al unui acord în Liban a fost Președintele Siriei, Hafez al-Assad. El, ca și premierul Libanului Rafiq al-Hariri s'a menținut ferm pe poziția ca Israelul ocupă în mod ilegal Sudul Libanului, contravenind rezoluției 425 a Consiliului de Securitate, iar Hezbollah are tot dreptul să lupte pentru eliberarea țării. Christopher a avut peste 20 de ore de convorbiri cu președintele sirian și pe data de 26 Aprilie, Secretarul de Stat american a dat citire unei "înțelegeri". În ea se enunță că: după discuții cu guvernele Israelului și Libanului și consultații cu Siria, s'a ajuns la un acord, prin care grupările armate din Liban nu vor ataca cu nici un fel de armă israelii, iar acesta nu va ataca populația civilă din Liban. Pe scurt, Israelul și Hezbollah au ajuns la acordul de a-și limita ciocnirile numai în "zona de

Warren Christopher

distrugerea statului Israel. La rândul său, Partidul Laburist al lui Peres a aprobat o platformă pentru alegerile din 29 Mai, care nu se opune creerii unui stat palestinian.

Administrația Clinton va ajuta Israelul să-și creeze un sistem de apărare împotriva rachetelor. Premierul Peres a semnat cu Președintele Clinton, la Washington, în acest sens, un acord antiterorist. Președintele l-a primit a doua zi și pe Arafat, pe care l-a lăudat pentru modificarea Cartei OEP și măsurile luate împotriva organizației Hamas. Clinton a promis să intervină ca națiunile donatoare să achite sumele promise pentru revitalizarea economiei palestiniene.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

TUR DE ORIZONT

-IV-

—Vasile VRÂNCEANU—

În perioada 1919-1932, Germania era prinsă într-o gravă criză internă: economică, socială, politică, provocată și de clauzele tratatului de pace impus la Versailles și de criza mondială consecința crăhului financiar la Bursa din New York.

Plata datoriilor de război, șomajul și inflația, apăsau până la disperare viața populației ca nicăieri în lume. Devalorizarea marci germane evolua nu pe ani sau zile, ci pe orele. Un cuștă 30 milioane mărci. Nu se mai emiteau bancnote noi. Se ștampilau cu noi valori cele vechi. O bancnotă emisă pentru 1.000 mărci era ștampilată: "Ein Milliarde Mark". La fel și timbrele poștale. Unei gospodine venite la piață pentru cumpărături cu un cuștă plin cu monedă de hârtie i s'a furat cușul, nu banii, care au fost răsturnați pe trotuar.

Guvernele succesive n'au putut rezolva criza. Populația s'a îndreptat spre partidul Național Socialist - N.S.D.A.P. condus de Adolf Hitler, care câștigând alegerile în Ianuarie 1933, este numit "Căntăreț".

După moartea lui Hindenburg devine dictatorul absolut al Germaniei. Aplică măsuri drastice și împotriva adversarilor politici și pentru redresarea Germaniei ca mare putere europeană. Prudent, nu-și pune toate lumea în cap deodată, ci pe rând.

Acuzându-i pe Evrei de înfrângerea Germaniei, de pierderea războiului, de toate relele nu numai din Germania, ci și din întreaga lume, Hitler, obsedat de "chestiunea evreiască" și-a îndreptat strategia politică și militară, influențată de această problemă încă înainte de a lua conducerea Germaniei.

La măsurile anti-semite, organizațiile evreiești internaționale au reacționat cu boicotul general al marfurilor germane.

Hitler rezolvă conflictul teritorial cu Franța, în problema Alsacia-Lorena.

Organizează producția industrială internă, se retrage din Liga Națiunilor, dezvoltă armata și o înzestrea cu armament modern. Bazat pe forța militară, revendică recuperarea unor teritorii pierdute prin tratatul de la Versailles. Când în Septembrie 1938, Hitler a ridicat problema Germanilor sudeti, Cehoslovacia a fost negociată. Daladier și Chamberlain au venit la Munchen nu să speră Cehoslovacia - că n'au apărut-o - ci pentru a păstra pacea, pentru a câștiga timp pentru înarmare, pentru a scuti Anglia de eventuale bombardamente aeriene. La Munchen, Hitler n'a cerut, a așteptat să i se ofere și i-a acceptat ce i s'a oferit. Reprezentantul Cehoslovaciei n'a fost primit la negocierile privind soarta țării sale. A fost (ținut în anticameră să aștepte deciziile conferinței).

Înțelepți, resemnați, înțelegând că sunt părăsiți,

Cehoslovacii s'au supus hotărârilor puterilor zilei, cu folosul că la sfârșitul războiului, când Europa era în ruine, Praga, capitala țării a fost singurul oraș din Europa Centrală nedistrus de urgiile războiului.

La dezmembrarea Cehoslovaciei, Polonia și Ungaria au pretins și au obținut câte o halcă din trupul Cehoslovaciei. României i s'a oferit un teritoriu limitrof, dar guvernul român a refuzat să încorporeze teritorii ce nu-i aparțineau de drept.

Nu stăm să judecăm acum și aici faptele, acțiunile, vizibilele unele, ascunse altele, ci facem doar numai o cronică sumară a evenimentelor.

Ne aflăm în preajma celui de-al Doilea Război Mondial, cel mai cărnec, cel mai distrugător din câte au fost în lume, războiul pe care Hitler nu trebuia să-l pornească, războiul pe care Churchill l-a caracterizat scurt și concis: "The unnecessary war", războiul pe care el, Churchill, l-ar fi putut opri în Mai 1941 și chiar și după 1941, în condiții altele decât cele dela sfârșitul lui Mai 1945, războiul prelungește cu trei ani de F.D. Roosevelt prin acel neînțelept "Unconditional surrender".

Cauzele războiului? Unele sunt cunoscute, susținute de învățători, altele prezentate de istorici. Sunt și cauze ignorate, uitate.

Antisemitismul, concepția superiorității rasei germane - nebunia lui Hitler - cum o califică D. Bacu, nevoia de a asigura hrana pentru 80 milioane de Germani, i-au creat lui Hitler reacțiuni și adversități unor forțe concentrice cu obiectivul: distrugerea Germaniei, a nazismului. Ridicarea Germaniei la nivelul de mare putere militară dominantă în Europa, a reactivat vechea politică engleză "a balanței puterilor", politică inițiată de Cromwell încă din secolul al 17-lea. Când Franța, sub Napoleon, domina Europa, Anglia s'a aliat cu Prusia și Rusia pentru înfrângerea Franței, iar în 1914, Anglia se asociază cu Franța și Rusia țaristă pentru înfrângerea Germaniei. A reușit și în 1915 și în 1918. Consecvență cu politica "balanței" în Europa, Anglia încearcă încercuirea Germaniei, în vederea unui conflict armat cu Germania, pentru că socotea că numai prin război era posibilă eliminarea pericolului unei dominații germane în Europa.

Hitler nu dorea război - cel puțin la data aceea - ci dorea și spera cu încăpăținare o înțelegere, o alianță, relații amicale cu Anglia. N'a reușit.

În 1938 și în primele două luni ale anului 1939, diplomații Franței, Angliei, Italiei, Germaniei și Poloniei au dus o activitate febrilă pentru salvarea păcii în Europa. Zădărnici, declară Hitler că n'are

obiective teritoriale în Vest - afară de problema alipirii orașului liber Danzig și un coridor spre Prusia Orientală în care să construiască, prin și cu întreprinderi poloneze, o șosea și o cale ferată. Zădărnici a garantat frontiera de Vest a Poloniei, care încorporase teritorii locuite de circa un milion de Germani. Zădărnici a încercat Bornet, Ministrul de Externe al Franței, Daladier, Primul Ministru al guvernului francez, Mussolini, și chiar Suedezul Dalslerus, ca problema Danzigului să fie rezolvată prin negocieri.

Care era problema?

Pacea dela Versailles a hotărât ca Polonia să aibă acces la Marea Baltică. Nu-l putea avea decât separând Prusia Orientală de Germania. Orașul Danzig, port la Marea Baltică, având o populație, în 1918 de 93% Germani și numai 2% Polonezi, a fost declarat oraș liber, sub tutela Ligii Națiunilor. Aceasta a fost una din marile erori ale Conferinței de Pace din 1919. Unii comentatori o numesc o nesocotință, o neghiobie.

Orașul liber Danzig nu putea, nu trebuia să fie o cauză de război. A fost un pretext.

Hitler cerea ca orașul Danzig să se reunească cu Germania, oferind acces liber la mare pentru Polonia, care între timp construisese un nou oraș port la Marea Baltică: Gdynia.

Halifax, Ministrul de Externe al Angliei voia război cu Germania și-i încuraja pe Polonezi să respingă propunerile și cerele germane.

Halifax propune o alianță quadruplă: Anglia-Franța-Polonia-Uniunea Sovietică, încheind complet încercuirea Germaniei. Alianța a fost respinsă categoric de Polonia, care n'a fost de acord ca armata sovietică să opereze pe teritoriul Poloniei. Știau Polonezii ce știau. Generalul Smigly Ritz a declarat: "Cu Germania ne pierdem libertatea, cu Rusia ne pierdem sufletul".

Colonelul Beck, Ministrul de Externe polonez, a supraestimat forța armatei poloneze, care zicea el "va ocupa Berlinul în câteva săptămâni". A subestimat forța militară germană și s'a înscris în politica lui Halifax.

Avertismentele venite din cercurile competente europene, că un război european va sfârși cu un dezastru general - singura câștigătoare va fi Uniunea Sovietică - n'au fost luate în considerare. Toate, toate au ajuns la urechi surde.

Ambasadorul Angliei la Berlin, Henderson îl informează pe Halifax că Hitler nu va capitula și consideră că Polonezii sunt nebuni, nechipzușiți, imprudenți.

Flandin, fost ministru francez, socotea că noile propuneri germane privind Polonia, pot salva pacea. Citea și pe Churchill: "Este mai bine să avem o lume

unită, decât o lume împărțită. Dar, de asemenea, este mai bine să avem o lume împărțită decât o lume distrusă". Opinia publică europeană - inclusiv engleză - era pentru pace, ura războiul.

Hitler și-a întărit puterea militară.

Halifax a grăbit înarmarea, a pregătit opinia publică engleză pentru război și a încurajat intranșigenta Poloniei, pentru că dorea război cu Germania, conform politicii de "Balanța Puterilor".

Stalin dorea recuperarea teritoriilor fostului imperiu țarist și agresiunii indirecte în țările respective. Aștepta un război în Europa, ca după epuizarea țărilor angajate în conflict să intervină pentru bolșevizarea Europei.

Polonia decretează mobilizarea parțială. Alianța Anglo-Franco-Polono-Rusă, torpilată prin poziția Poloniei față de URSS, permite Germaniei să încheie în scurte tratative, faimosul pact Ribbentrop-Molotov, semnat la Moscova la 23 August 1939, sub zămbetul lui Stalin. De notat că la Moscova, în același timp, Rușii purtau discuții și cu o delegație militară anglo-franceză în vederea unei alianțe anglo-franco-sovietice, contra Germaniei, fără participarea Poloniei.

Prin Pactul Ribbentrop-Molotov, Hitler a rupt încercuirea planificată de Henderson și și-a asigurat spatele în eventualitatea unui război anglo-german. Silit de politica lui Henderson, Hitler, prin protocol strict secret, Anexă la pactul semnat la 23 August 1939, a acceptat sacrificarea țărilor Baltice: Letonia, Estonia și Lituania, a Finlandei și în Sud-Est, Basarabia.

Germania nu avea angajamente, obligații diplomatice față de aceste țări. Stalin le voia, Molotov le-a cerut și Ribbentrop a acceptat, în schimb neutralității Uniunii Sovietice, în caz de război în Vest.

Actul semnat la 23 August 1939 la Moscova, n'a fost un act de alianță, ci un pact de neagresiune, un act de stabilire a zonelor de influență. Polonia a fost împărțită între cele două zone, una germană alta sovietică, pe linia râurilor Narew, Vistula, San.

Zilele și nopțile dintre 23 și 31 August 1939 au fost foarte agitate în toate cancelariile diplomatice și statele majore ale armatelor. Cu mult înainte, negustorii și fabricanții de armament și echipament de război lucrau din plin.

În convorbiri cu ambasadorii Franței și Angliei la Berlin, Goering și Hitler au precizat poziția Germaniei cu propuneri concrete pentru un pact cu Anglia, evitarea războiului, limitând pretențiile germane doar la Danzig și un coridor pentru comunicarea terestră cu Prusia Orientală, Polonia având acces liber la portul Danzig.

(Va urma)

EFEMERIDE

ÎMBURGHEZIREA COMUNISMULUI

După evenimentele din 1989 s'a vorbit și se vorbește într-una despre prăbușirea comunismului. Acapararea puterii în statele din Europa de Răsărit de aceleași persoane care dețineau funcții importante în fosta putere, a fost catalogată de neo-comunism și de aici o întreagă literatură de lamentații și proteste ineficiente, ale unei opoziții trezite la viață, anemic.

Elucubranta teorie comunistă "fiecăruia după nevoie" este cea mai mare stupiditate din istoria omenirii. Paradoxal, ea este emisă de un pretins filosof al economiei, când este știut și de cel mai umil producător de bunuri, că între producția și nevoile societății românești este un decalaj enorm, în defavoarea nevoilor de consum.

Dela cercetătorii pragmatici la idealisti, delea ai oameni ai Bisericii, cu toții au ajuns la consensul unanim, că până la ora actuală - și cu atât mai mult în viitor - omenirii de pe planetă nu i se pot asigura mijloacele de trai egal, cu atât mai puțin, toate nevoile. Foamea și bolile fac ravagii. Înmulțirea populației este pe ordinea de zi a conferințelor internaționale. Dreptul la viață cerut de asociații private și de politica anumitor state este în continuu război cu manifestanții care cer legiferarea avorturilor. Politica "curățirii etnice" a apărut ca o nouă maladie în lumea și așa destul de perturbată de probleme nerezolvate.

În toată vâltoarea aceasta era normal ca formula comunistă "fiecăruia după nevoie" să apară așa cum este, o lozincă cinică, anti-umană și agitatrică. N'au crezut în ea nici cei care au formulat-o dar au profitat de valoarea ei propagandistică.

Dela Marx la Lenin și Stalin, dela Mao la Castro, dela Kim Ir Sen la Pol Pot, dela Dolores Ibaruri la Ceaușescu, acest slogan fluturând în fața mulțimilor a fost aplicat pe dos, luând fiecăruia totul și nedându-i în schimb, nimic.

Comunismul este însă drogul necesar fără de care lumea liberă, capitalistă, nu poate trăi, sau nu vrea să trăiască.

După 1989 rațiunea de a fi a partidelor comuniste nu și mai avea rostul nici pentru conducătorii lor. Aceasta au sesizat-o în primul rând conducătorii comuniștilor din Europa.

Rușinate de dezvăluirile apărute la lumină după sfărâmarea "Cortinei de Fier", partidele comuniste din Europa Occidentală s'au auto-desființat. Cea mai spectaculoasă punere de cenușă pe cap a fost a partidului comunist italian care și-a schimbat și numele și însemnele. Cei alarmați n'au fost însă membrii partidului comunist, ci burghezia italiană, care în câțiva ani au trebăluit la ridicarea din cenușă a pci, pentru a-l aduce acolo unde nici nu visa, co-echipier în conducerea guvernamentală.

Biruința libertății la începutul anului 1990 părea evidentă, pentru că în lume rămăsese o singură putere: Democrația europeană. Era prea dificil însă pentru o lume înneată în osândă să treacă la efortul de a renaște valorile spirituale în lumea ținută sub apăsarea șenilelor tancurilor sovietice.

Singura formație validă în țările din Răsăritul Europei era clasa privilegiată a comuniștilor, care dețineau toate pârghiile țărilor în mână, în special puterea financiară și economică. Ei erau singurii parteneri de afaceri cunoscuți în Occident din relațiile comerciale și politice avute până în 1989 și nu le-a fost greu de loc, oamenilor de afaceri occidentali să trateze cu aceleași persoane care peste noapte au devenit, din reprezentanți ai întreprinderilor de stat, manageri și președinți de firme particulare.

Pentru foștii comuniști schimbarea a fost naturală, justificată și ideologic. Ei cunoșteau foarte bine structura partidelor comuniste din Occident atât a partidului comunist francez cât și a celui italian. Aceste partide aveau întreprinderile lor, băncile lor, afacerile lor, și erau organizate în cel mai curat stil burghez. Cu ani în urmă, partidul comunist italian a cerut sprijinul politiei în conflictul de muncă pe care o întreprindere italiană condusă de comuniști îl avea cu muncitorii din întreprindere care amenințau cu violența.

Nu este deloc surprinzător că foștii comuniști din România s'au apucat de afaceri. Ei erau singurii care dispuneau de fondurile statului - cuprinse și necuprinse în buget.

"Caritas" - ul lui Stoica i-a amăgit doar pe naivi. Adevaratul scop a fost punerea în circulație a miliarde de lei - bani spălați din conturile secrete - care nu puteau fi justificați de către cei care îi posedau.

Neo-comunism în România? Nici pe departe. Foștii comuniști, supra-îmbogați peste noapte, sunt ultimii care se gândesc la comunism, care le-ar naționaliza averile nejustificate acumulate.

O neo-burghezie provenită din foștii comuniști? Pare mai natural. Îmburghezirea comuniștilor are - ca toate acțiunile comuniste - efect dublu. Pe de o parte îmbogățirea fără măsură, prin corupție și furt din averea statului, iar pe de altă parte amăgirea naivilor spre o revenire la vechile forme de comunism, la care - din disperare - unii mai cred, ca o alternativă la haosul actual, prin prezența în prim plan a foștilor tovarăși.

Rapacitatea comunismului îmburghezit este mai nocivă decât violența dictaturii proletarietului. Se vor trezi oare la realitate alegătorii din România în anul de grație 1996? Să sperăm.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

ARESTĂRILE DIN MAI 1948

— Ion BOIERU —

În perioada de dictatură comunistă, instalată în Martie 1945 și până în Decembrie 1989, aş putea spune fără nici o rezervă că, cea mai semnificativă parte a acestei perioade au constituit-o arestările şi înlemnirea acelor care făceau parte din "rezistenţa naţională" împotriva comunizării ţării. Nu s'au putut încă stabili statistici oficiale, dar nu este exagerat să se afirme că numărul detinuţilor politici din România a depăşit mult peste un milion. Fieşte, din toate dările de seamă pe care le deţinem până acum, destul de fragmentate şi destul de reduse ca număr, se mai poate spune că prigoana anti-comunistă din România a fost cea mai "barbară" şi violentă. Toate personalităţile politice, culturale, profesionale şi militare au fost supuse rigorilor comuniste, de tip asiatic, deci au fost vizate să fie lichidate, fără milă şi fără nici un respect pentru fiinţa umană. Asta, în primul rând, ca un obiectiv principal al partidului comunist din România (nu partidul comunist român, pentru că nu a existat aşa ceva).

Odată cu intenţia şi proiectele de distrugere completă a acestor personalităţi, menţionate mai sus, pentru distrugerea întregului naţional, adică a întregului popor român, printr-un genocid biologic pe lângă cel cultural, partidul străinilor din partidul comunist au lovit cu toată cruzimea în ţărâna noastră, în toate creaţiile culturale, spirituale şi civilizatorii ale statelor româneşti. Acest popor latin, cu structură şi omogenitate specifică, diferenţială, nu avea ce căuta în vastul imperiu comunist de natură slavonică. România era singura ţară înconjurată de o mare de popoare slave sau de altă origine decât cea latină. Aceasta strică frumuseţea celei dintâi a slavofiliei, care era reînviată de către prepozenţii mascaţi ai bolşevismului moscovit.

Acesta a fost rolul principal al partidului comunist din România, cu misiunea care i-a fost stabilită de Moscova lui Lenin şi Stalin.

Total s'a desfăşurat după un plan întocmit de Moscova şi acceptat şi dus la îndeplinire de către mai marii comitetului central al comunistilor din România. Componenta acestui comitet central era îmbălsuit cu toate felurile de amestecături etnice, care nu prea aveau vreo legătură firească cu poporul român. Asta era politica Moscovei.

În cuprinsul planului de destrămare românească a ţării, arestările din 15 Mai 1948 reprezintă un punct deosebit de important. Pentru că atunci s'a decis să se dea poporului român o lovitură mortală, prin izolarea, şi apoi uciderea acelor care ridicaseră steagul unui naţionalism autentic românesc şi care erau pregătiţi ideologic pentru o confruntare cu comunismul care nu avea nici un fel de aderenţă cu magma sufletească a poporului român şi cu idealurile naţionale româneşti.

Până în Mai 1948 au fost efectuate o mare mulţime de arestări: militari cu grade superioare, pentru a purifica armata de elementele care aveau influenţă asupra ostaşilor, ţărani care refuzau colectivizarea, muncitori care se refuzau partidului comunist, oameni de afaceri care dispuneau de fonduri financiare şi nu conlucrau cu comunistii, membrii din partidele istorice, ţărânişti şi liberali şi chiar social democraţi de sub conducerea lui Titel Petrescu, care îşi păstrau o oarecare independenţă politică. Luat în totalitate, numărul acestora care erau arestaţi era mare, dar nici o categorie nu reprezenta, unitar vorbind, o forţă politică care să-i îngrijoreze pe comunisti. În orice caz, aceste arestări au creat o atmosferă de îngrijorare şi de prudenţă în rândurile poporului. Deci puterea de rezistenţă a

fost diminuată. Însă ţara, în totalitatea ei, nu cedase, nu capitulase în faţa partidului comunist. Ţara era sănătoasă şi nu avea nici o tangenţă cu ideologia marxistă. Cu toate că se pierduseră alegerile din 1946, bruma de personalităţi politice care se mai găseau în libertate, mai sperau totuşi în ajutorul american şi al Occidentului, dar ei nu mai aveau nici o influenţă politică şi nici o activitate de suprafaţă, vizibilă şi eficace. Nici poporul nu şi pierduse încrederea în viitor. Dar comunistii, după directivele Moscovei au ştiut să slăbească rezistenţa naţională, prin tot felul de metode, care nu erau cunoscute în România. Din cauza aceasta multă lume nu era pregătită ca să facă faţă situaţiei de atunci.

În Mai 1948, după ce o bună parte din rezistenţa s'atârnată de către comunisti a fost înlăturată, comitetul central al partidului a socotit că a sosit ceasul să înceapă confruntarea cea mare, care să-i elibereze de riscuri viitoare în planurile lor diabolice. Aşa a început prigoana împotriva Mişcării Legionare, care era forţa cea mai articulată şi puternică anti-comunistă din ţară. Şi dela 15 Mai şi până în Iulie, au fost arestaţi în ţară peste 11.000 de legionari, ceea ce constituia contingentul cel mai mare al unei singure formaţiuni politice, dintre cei arestaţi. Aceasta reprezenta o adevărată forţă naţională, pe lângă valurile dintre cei rămaşi liberi, care au format şi ei puncte de sprijin ale rezistenţei, care se întinseseră în tot cuprinsul ţării, în special în munţi, de unde n'au putut fi acaparaţi, şi, deci, constituiau o permanentă ameninţare pentru regimul comunist.

În închisori, legionarii s'au prezentat impecabil, sub toate formele, dela ajutoarele umane pe care le-au dat tuturor, fără alegere, fie prieteni, fie duşmani. În acest fel şi în aceste împrejurări, legionarii au dat un examen, pe care nu avuseseră ocazia să-l dea până la înlemnirea şi prigoana începută în Mai 1948. Toţi acei care aveau până atunci rezerve împotriva lor, cu ocazia convieţuirii lor din temniţe, au înţeles adevăratul spirit legionar. Comportamentul lor a fost impecabil sub raportul moral şi al omeniei care i-a caracterizat, pe lângă ideologia lor, articulată şi încărcată de toate nuanţele unui românism autentic şi ireductibil.

Este totuşi curios cum mulţi dintre acei care au trăit atmosfera aceasta de bună vecinătate din închisori, după ieşirea în libertate au uitat multe din aspectele vieţii din temniţă şi au început într'un fel sau altul să aibă anumite amnezii şi să se întoarcă la felul lor de a gândi ca altădată. Toate acestea sunt mici calamburii, care se vor pierde în umbra istoriei, pentru că realităţile nu pot fi sub nici un chip escamotate şi, într'un fel sau altul, vor ieşi la suprafaţă.

Cea mai mare amnezie au prezentat-o însă acei preţinişi sau parţial istorici care au intrat în panică la gândul de cum vor prezenta faptele istorice, consemnate în toate hrisoavele vremii şi uneori unui nici măcar nu menţionează Mişcarea Legionară. Memoria lor este ştearsă şi, deci şi scrisul lor va rămâne şters şi anemic, pentru că nu are nici o vitalitate şi sursă documentară.

Istoria nu este cea care se măzgăleşte pe hârtie de către unli neajutorati şi cu sincope de memorie, ci este o realitate zdrobitoare de fapte care nu pot fi măsluite.

De aceea, am ţinut să facem o amintire, mai ales cu gândul la cei care au murit pe baricadele credinţelor lor şi au respins cu dărzenie toate tentaţiile comuniste pentru un compromis, lăsând legământ de virtute şi cuget curat.

NOTE ŞI COMENTARII

PROSTIE ŞI NERUŞINARE

Maghiarii inregimentaţi în partidul Uniunea Democratică Maghiară din România, pe scurt UDMR, au fost cuprinşi de isterie. În ura lor govină faţă de Români, varsă lacrimi de crocodil pe la porţile marilor puteri din Vest, cerşind ceea ce bine ştiu că nu vor căpăta niciodată şi acuzându-i de persecuţii neîntemeiate. Lipsindu-le cel "şapte ani de acasă", deşi recunosc că s'au minoritari în Transilvania, împingi în spate de Budapesta, ei milogesc *autonomie*, sperând să găsească pe cineva care să-i asculte. Şi l-au găsit. Înaltul Comisar al OSCE-ului, Dl. Max von der Stoel, s'a deplasat în România ca să afle cât de mincinoase sunt ultimele acuzaţii maghiare privitor la LEGEA ÎNVAŢĂMÂNTULUI. Şi ce credeţi că a găsit? Nimic altceva decât că această lege respectă constituţia şi poate sta cu cinste alături de alte legi din Apus, că nu atinge într-unu nimic DREPTURILE OMULUI etc. Statele Unite, poate cea mai democratică ţară din lume, are o lege similară, decretând limba engleză, limbă de stat.

Cum pot vorbi Maghiarii că sunt persecutaţi, când au ziare, când au topografil care tipăresc cărţi în limba lui Arpad, au cinematografe şi câte şi mai câte altele. Nu sunt mulţumiţi însă cu ceea ce au, ei vor morţi *autonomie*. Adică vor întemeierea unei mici Ungarii în inima ţării. Şi aiasta nu se poate. Ar fi contrariu dreptului populaţiei majoritare, adică Românilor, de a avea o ţară a lor, "ca soarele sfânt de pe cer".

De remarcă că preşedintele onorific al UDMR-ului e preotul, - acum episcop - Laszlo Tokes, pe care timişoreni l-au apărut în 1989, făcând zid viu în jurul casei parohiale. Şi printre cei prezenţi, se găseau şi foarte mulţi Români, fapt uitat de maghiarime, ba chiar de pastorul Tokes, care în cuvântările sale, dă sfaturi Românilor, să fie altuşi, în loc să le spună a lor lui, să-şi bage minţile'n cap şi să nu se facă de râsul curcilor în lume cu pretenţiile lor deşchiate. România e ţara Românilor iar maghiarimea nu-i nimic altceva decât o minoritate ce trebuie să se conformeze legilor ţării în care trăiesc.

Şi să nu se uite că Românii cunosc drumul spre Budapesta.

Bazându-se pe ambiţiile de preşedinte ale hoşului de revoluţie, UDMR-iştii au pornit la atac pe toate fronturile, cum se va vedea mai jos. Obraznicia Maghiarilor, sau prostia, este evidentă, când se răjoiesc împotriva limbii române, pe care nu vor s'o înveţe.

"Vocea României", cotidian guvernamental, scrie, printre altele că "De şase ani UDMR-ul joacă total pe o singură carte: separarea totală şi pe orice cale de restul populaţiei ţării, impunerea prin forţă a propriilor legi, împotriva legilor tuturor! Un inventar al demersurilor udmériste - care întregesc o NEFIREASCĂ STARE DE TENSIUNE în Transilvania - a început să sperie până şi cele mai blânde organisme internaţionale, exasperate de îndârjirea cu care "mesajele" de protest împotriva statului român nu fac altceva decât să acuze la nestăgînit "marile nedreptăţi împotriva maghiarimii" (Editorialul este semnat de directorul publicaţiei, Dl. D.D. Rujan, este decă, aşa zicând, port-voce a guvernului).

UDMR-ul, în afară de faptul că propagă "separarea totală" şi "impunerea prin forţă" a legilor care-i convin, este în acelaşi timp un partid care practică DISCRIMINAREA. Astfel, un maghiar căsătorit cu o Româncă este un trădător faţă de neamul lui şi nu poate face parte din partid. Cu toate că-şi zice, pe nedrept, că este *democrat*, democraţia lui, o fi o democraţie de tip maghiar, dar nu o democraţie în înţelesul general al cuvântului.

Scrie mai departe Dl. Rujan în articolul dănsului intitulat sugestiv "AM STAT SUB UNGURI ŞI NU NE-AM UNGURIT" rânduri ce trebuie să ne dea de gândit:

"...după ce UDMR-ul şi-a construit o întreagă piramidă organizatorică (cu "parlament" propriu şi verigile pe măsură) în Secuime oamenii sunt împinşi să se întrunească şi să ceară în "mitinguri spontane" ruperea radicală şi separarea de instituţiile statului de drept! Pentru că, vezi bine, sunt românii! Deci, dacă Parlamentul nu va accepta LEGEA ÎNVAŢĂMÂNTULUI aşa cum o vrea UDMR-ul, alegi acestui partid etnic să se retragă din Senat şi din Camera Deputaţilor! Pentru intimidarea propriilor conaţionali, să cedeze presiunilor radicalilor s'a lansat "acţiunea" de purificare etnică a propriilor organisme: să fie eliminaţi, adică, toţi cei căsătoriţi cu un "străin" etnic, precum şi cei ce şi-au dat copiii la o şcoală românească, ori vorbesc limba română în familie"... Ceea ce aminteşte scriitorului vremile trăite sub Hitler şi Horţy şi ceea ce ar trebui ca presa română de peste hotare să o sublinieze şi să o scoată în evidenţă. Căci în ţară sunt destul oameni care îşi iubesc Neamul şi sunt gata să-l apere de orice "venitură".

Iată deci de ce suntem gata să le dăm dreptate lui Gheorghe Funar, Primarul Clujului şi Cornelii Vadim Tudor, liderul Partidului "România Mare". Chiar că nu le împărtăşim filosofia. Iată deci motivele care au dus la apariţia "Vetrei Româneşti".

"Unde nu-i foc, nu iese fum", cum spuneau bătrânii noştri.

Nicolae NOVAC

Pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8205
Redacţia şi Administraţia:
P.O. BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4851

CUPON DE ABONAMENT COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU

☐ REÎNNIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr.

ORAŞUL.....

STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....

ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE \$50 ABONAMENT DE SUSTINERE

\$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL

\$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ȚĂRILE)